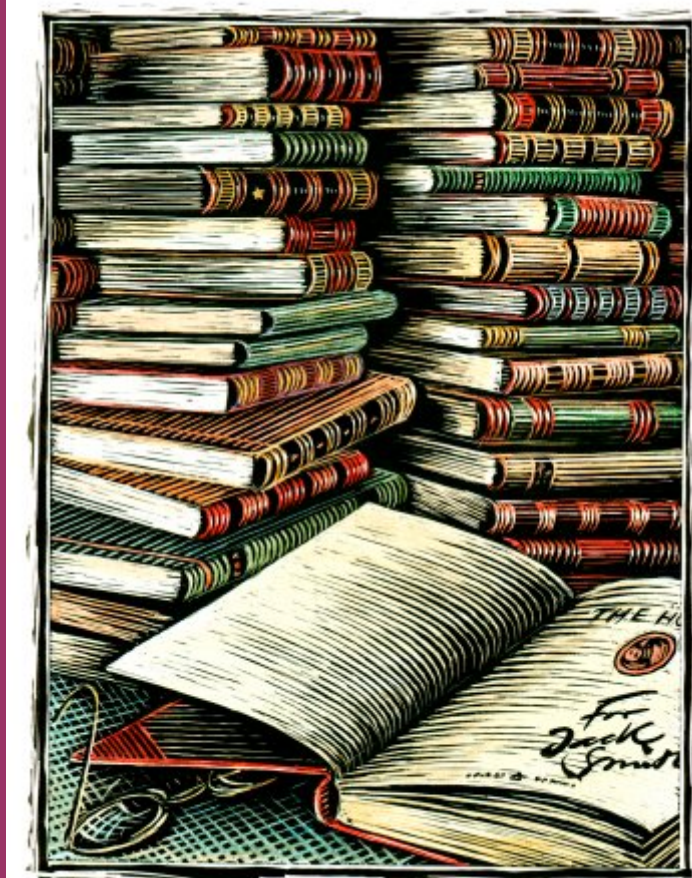

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

2011-12

[http:// dsep.uop.gr](http://dsep.uop.gr)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ	σελίδα
1. Θέματα φοίτησης (Αποστολή και στόχοι του Τμήματος , Κανονισμός Προπτυχιακών Σπουδών, Προοπτικές για τους αποφοίτους του Τμήματος – Πρόγραμμα Erasmus)	1
2. Ανθρώπινο δυναμικό και υποδομή του Τμήματος, Το προσωπικό του Τμήματος, Η διοίκηση του Τμήματος.	16
3. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	19
4. Περιγράμματα περιεχομένων διδασκομένων μαθημάτων για το ακαδημαϊκό έτος 2011-12	38
5. Κανονισμός προγράμματος ξένων γλωσσών	70
6. Μεταπτυχιακές Σπουδές	73
7. Επίλογος	75
12. Παράρτημα Α' Φοιτητική μέριμνα	76

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 118/2003 (ΦΕΚ 102, τεύχος Α'), ανήκει στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών που εδρεύει στην Κόρινθο και άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2003-04.

Σύμφωνα με το ιδρυτικό Προεδρικό Διάταγμα, το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής έχει ως αποστολή «i) να καλλιεργεί και να προάγει τις κοινωνικές επιστήμες στους τομείς της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής με την ακαδημαϊκή διδασκαλία και την εφαρμοσμένη έρευνα, ii) να παρέχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία, iii) να οργανώνει μεταπτυχιακές σπουδές που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και iv) να προάγει την επιστήμη και την έρευνα ιδιαίτερα στους τομείς της προστασίας των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών όπως αυτά διαμορφώνονται στο πλαίσιο της Ε.Ε., της εμβάθυνσης των δομών του κοινωνικού κράτους, της πρόληψης και της ασφάλειας σε συνδυασμό με την κοινωνική ανάπτυξη, της συνεχούς εκπαίδευσης, της εκπαίδευσης ενηλίκων και του σχεδιασμού νέων κοινωνικών και εκπαιδευτικών πολιτικών και θεσμών».

Το Τμήμα έχει **διπλό επιστημονικό πεδίο αναφοράς**. Οι κλάδοι και πειθαρχίες του συνεισφέρουν στη μελέτη και ανάλυση της δομικής, της οργανωτικής, της λειτουργικής, της διοικητικής, της πολιτικής, και της οικονομικής διάστασης τόσο της Κοινωνικής Πολιτικής όσο και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής, επιτρέποντας παράλληλα την επικοινωνία και τη διάδραση μεταξύ των δύο πεδίων. Η αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών, που τέθηκε σε εφαρμογή από το ακαδημαϊκό έτος 2009-10, αποσκοπεί στην ισόρροπη ανάπτυξη των δύο επιστημονικών πεδίων του Τμήματος, σε ευθεία ανταπόκριση με την ανάγκη κατοχύρωσης των επαγγελματικών προοπτικών των φοιτητών. Έτσι από το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 υπάρχουν δύο κατευθύνσεις στο Πρόγραμμα Σπουδών και στο Πτυχίο του Τμήματος: η Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής και η Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής, μία εκ των οποίων καλούνται να επιλέξουν οι φοιτητές από το 5^ο εξάμηνο σπουδών τους.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(ισχύει για φοιτητές που εισήχθησαν το ακαδημαϊκό έτος 2011-12)

1. Απαραίτητες προϋποθέσεις για τη λήψη του πτυχίου είναι οι εξής:

- Επιτυχία στο σύνολο των 25 βασικών υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού του Προγράμματος Σπουδών.
- Επιτυχία στο σύνολο των μαθημάτων κατεύθυνσης (18).
- Επιτυχία σε 6 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, επιλεγόμενα μεταξύ των προσφερομένων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής ή και μεταξύ των μαθημάτων κατεύθυνσης, εκτός αυτής που έχει ήδη επιλέξει ο φοιτητής.
- Επιτυχία σε ένα Σχέδιο Έρευνας ή Πρακτική Άσκηση.
- Επιτυχής ολοκλήρωση της Διπλωματικής Εργασίας ή 3 επιπλέον μαθημάτων.
- Πιστοποίηση της επάρκειας των γνώσεων του φοιτητή στην Αγγλική γλώσσα στο υψηλότερο επίπεδο (Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς II).

Η πραγματοποίηση Διπλωματικής Εργασίας είναι προαιρετική για τους φοιτητές. Όσοι φοιτητές δεν επιλέξουν την πραγματοποίηση Διπλωματικής Εργασίας οφείλουν να επιτύχουν σε τρία (3) επιπλέον κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, επιλεγόμενα ομοίως μεταξύ των προσφερομένων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής ή και μεταξύ των μαθημάτων της Κατεύθυνσης πέραν αυτής που έχει ήδη επιλέξει ο φοιτητής.

Τα σχετικά με το πρόγραμμα εκμάθησης ξένης γλώσσας περιγράφονται και αναλύονται στον σχετικό Κανονισμό.

2. Η συνδρομή του συνόλου των ανωτέρω προϋποθέσεων αντιστοιχεί στη συγκέντρωση συνολικά 240 ευρωπαϊκών πιστωτικών μονάδων (ECTS), πράγμα το οποίο αποτελεί επίσης προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου. Για τον υπολογισμό όμως του βαθμού πτυχίου λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ελληνικές διδακτικές μονάδες, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 14 του Ν. 3374/2005

3. Κάθε φοιτητής δηλώνει υποχρεωτικά στη Γραμματεία, σε προθεσμία που ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση, στην αρχή κάθε εξαμήνου (χειμερινού ή εαρινού) τα μαθήματα κάθε κατηγορίας, τα οποία θα παρακολουθήσει και στα οποία θα εξεταστεί κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Ο φοιτητής δεν μπορεί να εξεταστεί (είτε στην κανονική εξεταστική περίοδο του αντίστοιχου εξαμήνου είτε στη γενική συμπληρωματική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου) σε άλλα μαθήματα πέρα από αυτά που δήλωσε στην αρχή του εξαμήνου. Σε περίπτωση που ο φοιτητής δε δηλώσει μαθήματα, τότε έχει δικαίωμα να εξεταστεί μόνο στα υποχρεωτικά μαθήματα που προβλέπονται από το πρόγραμμα Σπουδών για το συγκεκριμένο εξάμηνο. Επίσης, ο φοιτητής σε περίπτωση που δεν εγγραφεί σε 2 συνεχόμενα εξάμηνα, διαγράφεται αυτοδικαίως από τη σχολή.

Εάν ο φοιτητής θέλει να βελτιώσει τη βαθμολογία που έχει λάβει σε κάποιο μάθημα, καταθέτει στη Γραμματεία αίτηση βελτίωσης βαθμολογίας, αποποιούμενος την προηγούμενη βαθμολογία ταυτόχρονα με τις δηλώσεις μαθημάτων, αρκεί να μην ξεπερνά τον προβλεπόμενο αριθμό μαθημάτων που ορίζεται από τον Κανονισμό Σπουδών για κάθε εξάμηνο. Στην περίπτωση που ο φοιτητής ζητήσει επανεξέταση μαθήματος κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, οφείλει να το δηλώσει στη Γραμματεία μία εβδομάδα πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου.

4. Κατά το εξάμηνο κατά το οποίο αρχίζουν να διδάσκονται και τα μαθήματα της κατεύθυνσης, ο φοιτητής δηλώνει μαζί με τα μαθήματα και την κατεύθυνση που θα παρακολουθήσει.

5. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων που θα δηλώσει ένας φοιτητής στην αρχή ενός εξαμήνου κατά τα ανωτέρω δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του $N+3$, όπου N ο προβλεπόμενος κατά το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών αριθμός ισοδύναμων μαθημάτων στο αντίστοιχο εξάμηνο σπουδών. Στον αριθμό N συνυπολογίζεται και ο αριθμός των ισοδύναμων μαθημάτων με τα οποία αντιστοιχούν τα Σχέδια Έρευνας – Πρακτικές Ασκήσεις (1 υποχρεωτική στο 7ο εξάμηνο και 1 προαιρετική στο 8ο εξάμηνο) και οι Διπλωματικές Εργασίες (1 στο 7ο εξάμηνο και 2 στο 8ο εξάμηνο). Ειδικά προκειμένου για το 7ο και το 8ο εξάμηνο, ο μέγιστος αριθμός μαθημάτων που μπορεί να δηλώσει ένας φοιτητής ορίζεται σε $N+4$.

6. Οι φοιτητές, που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο των 4 ετών σπουδών και οφείλουν μαθήματα, μπορούν να εξετάζονται σε κάθε εξάμηνο σε μαθήματα και των δύο εξαμήνων (χειμερινού και εαρινού) εφόσον οφείλουν 12 μόνο μαθήματα ή και λιγότερα. Η δυνατότητα αυτή ισχύει και για τους φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο των 4 ετών σπουδών αλλά οφείλουν περισσότερα από 12 μαθήματα, με την προϋπόθεση όμως ότι θα δηλώνουν υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα τα μαθήματα που προσφέρονται στο τρέχον κατά περίπτωση εξάμηνο.

7. Σύμφωνα με το εδ.α, την παρ. 11 του άρθρου 33 του Ν. 4009/2011 η περίοδος κανονικής φοίτησης ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα του τμήματος, προσαυξημένο κατά τέσσερα (4) εξάμηνα. Πέραν αυτών, οι φοιτητές μπορούν να εγγραφούν σε εξάμηνα, μόνον εφόσον πληρούν τους όρους συνέχισης της φοίτησης που καθορίζονται στον οργανισμό του Ιδρύματος.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα σε φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα μπορούν να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους στην Κοσμητεία της Σχολής. Σε αυτή την περίπτωση, η περίοδος κανονικής φοίτησης ισούται με τον διπλάσιο χρόνο

του ελάχιστου αριθμού των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα του τμήματος.

8. Η παρακολούθηση των φροντιστηρίων και των εργαστηρίων ενός μαθήματος είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές, εκτός εάν οριστεί διαφορετικά από τον αντίστοιχο διδάσκοντα. Οι λεπτομέρειες καθορίζονται κατά περίπτωση από τους αντίστοιχους διδάσκοντες.

9. Ένα μάθημα επιλογής δεν διδάσκεται εάν επιλεγεί από λιγότερους των δέκα (10) φοιτητών, σύμφωνα με την από 21.5.07 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος. Η απαίτηση αυτή δεν ισχύει για τα μαθήματα Κατεύθυνσης.

10. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα δίνεται σε ακέραιους αριθμούς από το 0 έως και το 10 χωρίς την προσθήκη δεκαδικών. Επιτυχής θεωρείται η βαθμολογία εφόσον είναι ίση προς 5 ή μεγαλύτερη.

11. Σχέδια Έρευνας – Πρακτικές Ασκήσεις

α) Η εκπαιδευτική δραστηριότητα “Σχέδια Έρευνας – Πρακτικές Ασκήσεις” (ΣΕΠΑ) στο 7ο Εξάμηνο, είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές. Δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να επιλέξουν είτε ένα Σχέδιο Έρευνας είτε να κάνουν Πρακτική Άσκηση σε κάποιον δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα.

β) **Σχέδια Έρευνας:** Προτείνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου από τα μέλη ΔΕΠ και εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση. Οι φοιτητές εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους για επιλογή Σχεδίου Έρευνας μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενός ΣΕ το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ υποβάλλει στη Γραμματεία το σχετικό βαθμολόγιο μαζί με την τελική εργασία της ομάδας των φοιτητών (ή τις τελικές ατομικές εργασίες κάθε φοιτητή), προκειμένου να κατατεθούν τελικώς οι εργασίες στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος.

Πρακτική Άσκηση: Στην αρχή κάθε εξαμήνου αναρτάται από τη Γραμματεία πίνακας δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων στους οποίους μπορούν να εργαστούν οι φοιτητές για 3 μήνες. Η κατανομή των φοιτητών σε Πρακτικές Ασκήσεις γίνεται από τη Γραμματεία με βάση τη σειρά προτίμησης με την οποία έχουν δηλώσει τις ΠΑ και τη διαθεσιμότητα των φορέων. Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας μιας ΠΑ το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ υποβάλλει στη Γραμματεία το σχετικό βαθμολόγιο μαζί με το έντυπο αξιολόγησης της επίδοσης του φοιτητή από τον επιβλέποντα στον φορέα απασχόλησης.

γ) Η συμμετοχή των φοιτητών στο σύνολο των δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός ΣΕΠΑ είναι υποχρεωτική.

12. Διπλωματικές Εργασίες

α) Οι Διπλωματικές Εργασίες είναι προαιρετικές για τους φοιτητές, διαρκούν δύο εξάμηνα σπουδών και πραγματοποιούνται στο 7ο και στο 8ο εξάμηνο. Είναι δυνατή όμως η έναρξη της εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας και στο 8ο εξάμηνο σπουδών, οπότε η ολοκλήρωσή της γίνεται στο χειμερινό εξάμηνο του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Για να είναι σε θέση ένας φοιτητής να εκπονήσει Διπλωματική Εργασία θα πρέπει να μην οφείλει περισσότερα από οκτώ (8) μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων σπουδών.

β) Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους οι φοιτητές που επιθυμούν και που δικαιούνται να εκπονήσουν Διπλωματική Εργασία υποβάλλουν σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Τμήματος μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Κάθε φοιτητής δηλώνει με σειρά προτίμησης δύο (2) αντικείμενα Διπλωματικών Εργασιών.

γ) Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους οι φοιτητές που επιθυμούν και που δικαιούνται να εκπονήσουν Διπλωματική Εργασία υποβάλλουν σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Τμήματος μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος προτείνουν ερευνητικές περιοχές, στις οποίες θα κινηθούν οι διπλωματικές εργασίες που προτίθενται να επιβλέψουν κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, οι οποίες και εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση. Στη συνέχεια, οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με το μέλος ΔΕΠ και από κοινού διατυπώνουν το θέμα της διπλωματικής εργασίας, που πρόκειται να αναλάβει ο φοιτητής.

δ) Για την ολοκλήρωση μίας Διπλωματικής Εργασίας το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ υποβάλλει στη Γραμματεία το σχετικό βαθμολόγιο μαζί με την τελική εργασία του φοιτητή, προκειμένου να κατατεθούν τελικώς οι εργασίες στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος. Η καταχώριση της βαθμολογίας δεν είναι δυνατή χωρίς την υποβολή της αντίστοιχης τελικής εργασίας.

Υπολογισμός βαθμού πτυχίου

α) Ο βαθμός του πτυχίου υπολογίζεται με πρόσθεση όλων των γινομένων που προκύπτουν από τον πολλαπλασιασμό του βαθμού κάθε μαθήματος και κάθε άλλης βαθμολογούμενης εκπαιδευτικής δραστηριότητας (Σχεδίων Έρευνας – Πρακτικών Ασκήσεων, Διπλωματικής Εργασίας και Ξένης Γλώσσας) επί ένα συντελεστή βαρύτητας ο οποίος ορίζεται με βάση τον αριθμό των ελληνικών διδακτικών μονάδων που αντιστοιχούν στο καθένα από αυτά και διαίρεση εν συνεχεία του αθροίσματος των γινομένων αυτών δια του αθροίσματος των συντελεστών βαρύτητας που αντιστοιχούν στο σύνολο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

β) Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και καθορίζονται, σύμφωνα με την υπ' αριθ. Β3/2166/1987 (ΦΕΚ 308Β') υπουργική απόφαση, ως εξής:

- Μαθήματα και λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες με 1 ή 2 ελληνικές διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0.

- Μαθήματα και λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες με 3 ή 4 ελληνικές διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5.
- Μαθήματα και λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες με περισσότερες από 4 ελληνικές διδακτικές μονάδες, καθώς επίσης και η Διπλωματική Εργασία ανεξαρτήτως αριθμού ελληνικών διδακτικών μονάδων, έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.

γ) Με βάση το προηγούμενο εδάφιο β', όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5, εκτός από τη Διπλωματική Εργασία που έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0. Επίσης, ο τελικός ενιαίος βαθμός για την πιστοποίηση της γνώσης ξένης γλώσσας έχει ομοίως συντελεστή βαρύτητας 2,0. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου, το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας που αντιστοιχούν στο σύνολο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου ανέρχεται σε 87 για τους φοιτητές που θα επιλέξουν να πραγματοποιήσουν Διπλωματική Εργασία και σε 94 για τους υπόλοιπους.

δ) Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου λαμβάνεται υπόψη η βαθμολογία στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και λοιπών βαθμολογούμενων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Εάν ο φοιτητής έχει επιτύχει σε μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων επιλογής, για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου αφαιρούνται τα επιπλέον μαθήματα επιλογής με τη χαμηλότερη βαθμολογία.

γ) Ο βαθμός πτυχίου δίνεται με ακρίβεια δεκάτου και κυμαίνεται από 5,0 μέχρι και 10,0. Το πτυχίο αναγράφει τους εξής χαρακτηρισμούς ανάλογα με το βαθμό:

- Από 5,0 έως και 6,4: Καλώς
- Από 6,5 έως και 8,4: Λίαν καλώς
- Από 8,5 έως και 10,0: Άριστα

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(ισχύει για φοιτητές που εισήχθησαν τα ακαδημαϊκά έτη 2008-09, 2009-10, 2010-11)

1. Απαραίτητες προϋποθέσεις για τη λήψη του πτυχίου είναι οι εξής:
  - Επιτυχία στο σύνολο των 28 βασικών υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού του Προγράμματος Σπουδών.
  - Επιτυχία στο σύνολο των μαθημάτων κατεύθυνσης (20).
  - Επιτυχία σε 8 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, επιλεγόμενα μεταξύ των προσφερομένων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής ή και μεταξύ των μαθημάτων κατεύθυνσης, εκτός αυτής που έχει ήδη επιλέξει ο φοιτητής.
  - Επιτυχία στα δύο Σχέδια Έρευνας – Πρακτικές Ασκήσεις.
  - Επιτυχής ολοκλήρωση της Διπλωματικής Εργασίας.
  - Πιστοποίηση της επάρκειας των γνώσεων του φοιτητή στην Αγγλική γλώσσα στο υψηλότερο επίπεδο (επίπεδο C ή στο μάθημα Αγγλικά για ακαδημαϊκούς σκοπούς II).

Η πραγματοποίηση Διπλωματικής Εργασίας είναι προαιρετική για τους φοιτητές. Όσοι φοιτητές δεν επιλέξουν την πραγματοποίηση Διπλωματικής Εργασίας οφείλουν να επιτύχουν σε 6 επιπλέον κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, επιλεγόμενα ομοίως μεταξύ των προσφερομένων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής ή και μεταξύ των μαθημάτων της Κατεύθυνσης πέραν αυτής που έχει ήδη επιλέξει ο φοιτητής.

Τα σχετικά με το πρόγραμμα εκμάθησης ξένης γλώσσας περιγράφονται και αναλύονται στον σχετικό Κανονισμό. Η πιστοποίηση της επάρκειας των γνώσεων του φοιτητή στην ξένη γλώσσα στο υψηλότερο επίπεδο (επίπεδο C/Αγγλικά για ακαδημαϊκούς σκοπούς II) συνοδεύεται από ένα βαθμό, ο οποίος αντιστοιχεί στην εξέταση στο υψηλότερο επίπεδο.

2. Η συνδρομή του συνόλου των ανωτέρω προϋποθέσεων αντιστοιχεί στη συγκέντρωση συνολικά 240 ευρωπαϊκών πιστωτικών μονάδων (ECTS), πράγμα το οποίο αποτελεί επίσης προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου. Για τον υπολογισμό όμως του βαθμού πτυχίου λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ελληνικές διδακτικές μονάδες, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 14 του Ν. 3374/2005.

3. Κάθε φοιτητής δηλώνει υποχρεωτικά στην αρχή κάθε εξαμήνου (χειμερινού ή εαρινού) τα μαθήματα κάθε κατηγορίας τα οποία θα παρακολουθήσει και στα οποία θα εξεταστεί κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Η δήλωση υποβάλλεται στη Γραμματεία μετά την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου και σε προθεσμία που ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Ο φοιτητής δεν μπορεί να εξεταστεί (είτε στην κανονική εξεταστική περίοδο του αντίστοιχου εξαμήνου είτε στη γενική συμπληρωματική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου) σε άλλα μαθήματα πέρα από αυτά που δήλωσε στην αρχή του εξαμήνου.

Εάν ο φοιτητής θέλει να βελτιώσει τη βαθμολογία που έχει λάβει σε κάποιο μάθημα, δηλώνει το μάθημα ταυτόχρονα με τις δηλώσεις μαθημάτων, αρκεί να μην ξεπερνά τον προβλεπόμενο αριθμό μαθημάτων που ορίζεται από τον Κανονισμό Σπουδών για κάθε εξάμηνο. Στην περίπτωση που ο φοιτητής ζητήσει επανεξέταση μαθήματος κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, οφείλει να το δηλώσει στη Γραμματεία μία εβδομάδα πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου. Με την αίτηση βελτίωσης βαθμολογίας ο φοιτητής δηλώνει ότι αποποιείται την προηγούμενη βαθμολογία που έχει λάβει στο συγκεκριμένο μάθημα.

4. Κατά το εξάμηνο κατά το οποίο αρχίζουν να διδάσκονται και τα μαθήματα της κατεύθυνσης, ο φοιτητής δηλώνει μαζί με τα μαθήματα και την κατεύθυνση που θα παρακολουθήσει.

5. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων που θα δηλώσει ένας φοιτητής στην αρχή ενός εξαμήνου κατά τα ανωτέρω δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του $N+3$, όπου N ο προβλεπόμενος κατά το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών αριθμός ισοδύναμων μαθημάτων στο αντίστοιχο εξάμηνο σπουδών. Στον αριθμό N συνυπολογίζεται και ο αριθμός των ισοδύναμων μαθημάτων με τα οποία αντιστοιχούν τα Σχέδια Έρευνας – Πρακτικές Ασκήσεις (1 στο 5ο εξάμηνο και 1 στο 6ο εξάμηνο) και οι Διπλωματικές Εργασίες (4 στο 7ο εξάμηνο και 2 στο 8ο εξάμηνο). Ειδικά προκειμένου για το 7ο και το 8ο εξάμηνο, ο μέγιστος αριθμός μαθημάτων που μπορεί να δηλώσει ένας φοιτητής ορίζεται σε $N+4$.

6. Οι φοιτητές, που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο των 4 ετών σπουδών και οφείλουν μαθήματα, μπορούν να εξετάζονται σε κάθε εξάμηνο σε μαθήματα και των δύο εξαμήνων (χειμερινού και εαρινού) εφόσον οφείλουν 12 μόνο μαθήματα ή και λιγότερα. Η δυνατότητα αυτή ισχύει και για τους φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο των 4 ετών σπουδών, αλλά οφείλουν περισσότερα από 12 μαθήματα, με την προϋπόθεση όμως ότι θα δηλώνουν υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα τα μαθήματα που προσφέρονται στο τρέχον κατά περίπτωση εξάμηνο.

7. Η παρακολούθηση των φροντιστηρίων και των εργαστηρίων ενός μαθήματος είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές, εκτός εάν οριστεί διαφορετικά από τον αντίστοιχο διδάσκοντα. Οι λεπτομέρειες σε ό,τι αφορά τους όρους παρακολούθησης των ανωτέρω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων καθορίζονται κατά περίπτωση από τους αντίστοιχους διδάσκοντες.

8. Ένα μάθημα επιλογής δεν διδάσκεται εάν επιλεγεί από λιγότερους των δέκα (10) φοιτητών, σύμφωνα με την από 21.5.07 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος. Η απαίτηση αυτή δεν ισχύει για τα μαθήματα Κατεύθυνσης.

9. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα δίνεται σε ακέραιους αριθμούς από το 0 έως και το 10 χωρίς την προσθήκη δεκαδικών. Επιτυχής θεωρείται η βαθμολογία εφόσον είναι ίση προς 5 ή μεγαλύτερη.

10. Σχέδια Έρευνας – Πρακτικές Ασκήσεις

α) Η εκπαιδευτική δραστηριότητα “Σχέδια Έρευνας – Πρακτικές Ασκήσεις” (ΣΕΠΑ) στο 5ο και στο 6ο Εξάμηνο, αποτελεί συνδυασμό Σχεδίου Έρευνας και Πρακτικής Άσκησης και είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές.

β) Τα ΣΕΠΑ προτείνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου από τα μέλη ΔΕΠ και εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση. Η πρόταση περιλαμβάνει το αντικείμενο (τίτλο), το περιεχόμενο και τους στόχους της εργασίας, καθώς και τους τυχόν συνεργάτες επίβλεψης. Επιπροσθέτως, η πρόταση περιλαμβάνει και τα εξής: (i) Τον μέγιστο αριθμό φοιτητών που θα μπορούν να συμμετέχουν σε ένα ΣΕΠΑ, (ii) τις προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούν αυτοί και (iii) τα κριτήρια επιλογής των φοιτητών που θα συμμετέχουν σε κάθε ΣΕΠΑ σε περίπτωση που η εκδήλωση ενδιαφέροντος υπερβαίνει τον μέγιστο αριθμό θέσεων.

γ) Οι φοιτητές εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους για επιλογή ΣΕΠΑ μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Κάθε φοιτητής δηλώνει με σειρά προτίμησης τρία (3) αντικείμενα ΣΕΠΑ. Η κατανομή των φοιτητών στα ΣΕΠΑ γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος με βάση τη σειρά προτίμησης με την οποία έχουν δηλώσει το κάθε ΣΕΠΑ και τα κριτήρια επιλογής που έχουν τεθεί κατά περίπτωση.

δ) Το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ ορίζει αν οι εργασίες θα είναι ατομικές ή ομαδικές, ανάλογα με το είδος της έρευνας και της πρακτικής άσκησης ή/και τον αριθμό των φοιτητών.

ε) Η συμμετοχή των φοιτητών στο σύνολο των δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός ΣΕΠΑ είναι υποχρεωτική και ορίζεται ως μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός απουσιών οι δύο (2), η διαπίστωση των οποίων γίνεται με ευθύνη του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ.

στ) Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενός ΣΕΠΑ το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ υποβάλλει στη Γραμματεία το σχετικό βαθμολόγιο μαζί με την τελική εργασία της ομάδας των φοιτητών (ή τις τελικές ατομικές εργασίες κάθε φοιτητή), προκειμένου να κατατεθούν τελικώς οι εργασίες στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος.

11. Διπλωματικές Εργασίες

α) Οι Διπλωματικές Εργασίες είναι προαιρετικές για τους φοιτητές, διαρκούν δύο εξάμηνα σπουδών και πραγματοποιούνται στο 7ο και στο 8ο εξάμηνο. Είναι δυνατή όμως η έναρξη της εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας και στο 8ο εξάμηνο σπουδών, οπότε η ολοκλήρωσή της γίνεται στο χειμερινό εξάμηνο του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

β) Για να είναι σε θέση ένας φοιτητής να εκπονήσει Διπλωματική Εργασία θα πρέπει να μην οφείλει περισσότερα από οκτώ (8) μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων σπουδών.

γ) Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους οι φοιτητές που επιθυμούν και που δικαιούνται να εκπονήσουν Διπλωματική Εργασία υποβάλλουν σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Τμήματος μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος προτείνουν ερευνητικές περιοχές, στις οποίες θα κινηθούν οι διπλωματικές εργασίες που προτίθενται να επιβλέψουν κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, οι οποίες και εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση. Στη συνέχεια, οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με το μέλος ΔΕΠ και από κοινού διατυπώνουν το θέμα της διπλωματικής εργασίας, που πρόκειται να αναλάβει ο φοιτητής.

δ) Για την ολοκλήρωση μίας Διπλωματικής Εργασίας το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ υποβάλλει στη Γραμματεία το σχετικό βαθμολόγιο μαζί με την τελική εργασία του φοιτητή, προκειμένου να κατατεθούν τελικώς οι εργασίες στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος. Η καταχώριση της βαθμολογίας δεν είναι δυνατή χωρίς την υποβολή της αντίστοιχης τελικής εργασίας.

12. Υπολογισμός βαθμού πτυχίου

α) Ο βαθμός του πτυχίου υπολογίζεται με πρόσθεση όλων των γινομένων που προκύπτουν από τον πολλαπλασιασμό του βαθμού κάθε μαθήματος και κάθε άλλης βαθμολογούμενης εκπαιδευτικής δραστηριότητας (Σχεδίων Έρευνας – Πρακτικών Ασκήσεων, Διπλωματικής Εργασίας και Ξένης Γλώσσας) επί ένα συντελεστή βαρύτητας ο οποίος ορίζεται με βάση τον αριθμό των ελληνικών διδακτικών μονάδων που αντιστοιχούν στο καθένα από αυτά και διαίρεση εν συνεχεία του αθροίσματος των γινομένων αυτών δια του αθροίσματος των συντελεστών βαρύτητας που αντιστοιχούν στο σύνολο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

β) Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και καθορίζονται, σύμφωνα με την υπ' αριθ. Β3/2166/1987 (ΦΕΚ 308Β') υπουργική απόφαση, ως εξής:

- Μαθήματα και λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες με 1 ή 2 ελληνικές διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0.
- Μαθήματα και λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες με 3 ή 4 ελληνικές διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5.
- Μαθήματα και λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες με περισσότερες από 4 ελληνικές διδακτικές μονάδες, καθώς επίσης και η Διπλωματική Εργασία ανεξαρτήτως αριθμού ελληνικών διδακτικών μονάδων, έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.

γ) Με βάση το προηγούμενο εδάφιο β', όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5, εκτός από τη Διπλωματική Εργασία που έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0. Επίσης, ο τελικός

ενιαίος βαθμός για την πιστοποίηση της γνώσης ξένης γλώσσας έχει ομοίως συντελεστή βαρύτητας 2,0. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου, το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας που αντιστοιχούν στο σύνολο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου ανέρχεται σε 87 για τους φοιτητές που θα επιλέξουν να πραγματοποιήσουν Διπλωματική Εργασία και σε 94 για τους υπόλοιπους.

δ) Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου λαμβάνεται υπόψη η βαθμολογία στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και λοιπών βαθμολογούμενων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Εάν ο φοιτητής έχει επιτύχει σε μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων επιλογής, για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου αφαιρούνται τα επιπλέον μαθήματα επιλογής με τη χαμηλότερη βαθμολογία.

ε) Ο βαθμός πτυχίου δίνεται με ακρίβεια δεκάτου και κυμαίνεται από 5,0 μέχρι και 10,0. Το πτυχίο αναγράφει τους εξής χαρακτηρισμούς ανάλογα με το βαθμό:

- Από 5,0 έως και 6,4: Καλώς
- Από 6,5 έως και 8,4: Λίαν καλώς
- Από 8,5 έως και 10,0: Άριστα

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Γενική καταγραφή προοπτικών

Το Τμήμα παράγει κατάλληλα εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο θα είναι σε θέση να σχεδιάζει, να εποπτεύει και να αξιολογεί παρεμβάσεις εκπαιδευτικού και κοινωνικού χαρακτήρα τόσο στην τυπική εκπαίδευση όσο και στο πλαίσιο των ευέλικτων μορφών εκπαίδευσης που αναπτύσσονται ραγδαία σήμερα (άτυπες και μη-τυπικές μορφές εκπαίδευσης). Συνεπώς, οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να εργαστούν επαγγελματικά σε μια σειρά δημόσιων ή και ιδιωτικών φορέων.

Συγκεκριμένα οι απόφοιτοι του Τμήματος έχουν τέσσερις ευρύτατες κατευθύνσεις ως επιλογές επαγγελματικής και γενικότερα επιστημονικής απασχόλησης, όπως αναλύεται στη συνέχεια.

A. Πρώτη τέτοια κατεύθυνση αποτελούν οι δυνατότητες επαγγελματικής απασχόλησης των πτυχιούχων του Τμήματος σε φορείς εκπαιδευτικής και κοινωνικής πολιτικής. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος θα μπορούν να αποκτήσουν τα εφόδια εκείνα που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να απασχοληθούν στους φορείς αυτούς με ποικίλες ιδιότητες, όπως αναλύεται στη συνέχεια:

- **Ως επιτελικά στελέχη της Εκπαίδευσης** σε φορείς οι οποίοι έχουν ως έργο τον κεντρικό σχεδιασμό του εκπαιδευτικού συστήματος, είτε συνολικά είτε ανά εκπαιδευτική βαθμίδα (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια, ανώτατη εκπαίδευση). Τέτοιοι φορείς είναι το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τα θεσμοθετημένα επιτελικά όργανα στο χώρο της εκπαίδευσης όπως είναι το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, η Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες επιλογής εκπαιδευτικών), κλπ.
- **Ως επιτελικά στελέχη της Εκπαίδευσης** σε φορείς και σε διεθνείς οργανισμούς στους οποίους συμμετέχει η χώρα μας, οι οποίοι έχουν ως αντικείμενο τη χάραξη και τη μελέτη εκπαιδευτικής πολιτικής (π.χ. UNESCO, Ευρωπαϊκή Ένωση, ΟΟΣΑ, Συμβούλιο της Ευρώπης, κλπ.).
- **Ως διοικητικά στελέχη της Εκπαίδευσης**, τόσο στους θεσμούς κεντρικού επιτελικού σχεδιασμού που προαναφέρθηκαν, όσο και σε αποκεντρωμένους θεσμούς της εκπαιδευτικής διοίκησης όπως είναι τα Γραφεία και οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, οι Περιφέρειες, οι Νομαρχίες και

οι Δήμοι, καθώς επίσης και ως εξειδικευμένα διοικητικά στελέχη σε **Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης**.

- **Ως σχεδιαστές επιμορφωτικών προγραμμάτων για εκπαιδευτικούς**, καθώς προβλέπεται ότι στο προσεχές μέλλον οι ανάγκες σχεδιασμού ταχύρυθμων προγραμμάτων επιμόρφωσης και κατάρτισης των εκπαιδευτικών θα πολλαπλασιάζονται διαρκώς. Παράλληλα, οι απόφοιτοι του Τμήματος θα μπορούν να απασχοληθούν επαγγελματικά ως επιμορφωτές των εκπαιδευτικών σε ζητήματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού και διοίκησης και εκπαιδευτικής αξιολόγησης.
- **Ως διοικητικά στελέχη σε διοικητικές θέσεις φορέων κοινωνικής πολιτικής** (κοινωνική ασφάλιση, υπηρεσίες υγείας και νοσοκομεία, δημιουργία απασχόλησης και καταπολέμηση της ανεργίας, κοινωνική πρόνοια, κλπ.)
- **Ως επιτελικά στελέχη σε θέσεις σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής** που εκπορεύονται από φορείς της κεντρικής κυβέρνησης, της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης, του τρίτου τομέα, των Ν.Π.Δ.Δ., κλπ., καθώς και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- **Ως σχεδιαστές και εφαρμοστές προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής** σε ειδικούς φορείς (του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα) κατάρτισης και εφαρμογής επιμέρους προγραμμάτων που εστιάζουν σε κοινωνικές παρεμβάσεις για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (παιδιά, ηλικιωμένοι, κοινωνικά αποκλεισμένοι, κλπ.) και στην επανένταξη ατόμων σε χώρους όπως κέντρα ψυχικής υγιεινής, νοσοκομεία, φυλακές, κέντρα απεξάρτησης κλπ.

Β. Δεύτερη τέτοια κατεύθυνση αποτελούν οι δυνατότητες επαγγελματικής απασχόλησης των πτυχιούχων του Τμήματος με τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων κατάρτισης σε μια σειρά φορέων, όπως οι παρακάτω:

- **Φορείς που εμπλέκονται στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση**, όπως Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ, δημόσια και ιδιωτικά), ο Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΕΕΚ), ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), η Τοπική Αυτοδιοίκηση, Επαγγελματικές Ενώσεις και Σωματεία και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις (π.χ. Τμήματα Προσωπικού).
- **Φορείς που εμπλέκονται σε εκπαιδευτικά προγράμματα για ειδικές ομάδες του πληθυσμού**, (π.χ. άτομα με αναπηρία, αθίγγανοι, αναλφάβητοι, ανήλικοι κρατούμενοι κλπ.). Τέτοιοι φορείς συνήθως είναι

κρατικές υπηρεσίες, η τοπική αυτοδιοίκηση ή ακόμα και ορισμένοι ιδιωτικοί φορείς.

- **Φορείς άτυπων ή μη-τυπικών μορφών εκπαίδευσης.** Χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων φορέων είναι τα Σύγχρονα Κέντρα Φυσικών Επιστημών (π.χ. το Ευγενίδειο Ίδρυμα), τα Ιστορικά Μουσεία (π.χ. Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού), τα Μουσεία Τέχνης (π.χ. Εθνική Πινακοθήκη), τα διάφορα Πολιτιστικά Ίδρύματα (π.χ. Μέγαρο Μουσικής) καθώς και Ίδρύματα προστασίας της φυσικής κληρονομιάς (π.χ. Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, κλπ.) ή ακόμα φορείς οι οποίοι σχεδιάζουν και εφαρμόζουν εκπαιδευτικά προγράμματα στο πλαίσιο των επισκέψεων που διοργανώνουν στις εγκαταστάσεις τους για το γενικό κοινό (π.χ. βιομηχανικές μονάδες ή τα διάφορα επιστημονικά-ερευνητικά κέντρα).
- **Φορείς που ασχολούνται με παρεμβάσεις που έχουν ως στόχο την αγωγή, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του γενικού κοινού σε μαζική κλίμακα** πάνω σε διάφορα θέματα όπως είναι π.χ. η αγωγή υγείας, η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, κλπ. Φορείς οι οποίοι υλοποιούν τέτοια προγράμματα, και άρα θα μπορούσαν να απασχολήσουν επαγγελματικά τους αποφοίτους του Τμήματος, είναι τα διάφορα Υπουργεία (Υγείας, Γεωργίας, Συγκοινωνιών, κλπ), τα ΜΜΕ (π.χ. ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί, ημερήσιος και περιοδικός τύπος, κλπ.), όπως επίσης και οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Γ. Τρίτη τέτοια κατεύθυνση αποτελούν οι δυνατότητες επαγγελματικής απασχόλησης των πτυχιούχων του Τμήματος **με την παραγωγή πρόσθετου και εναλλακτικού εκπαιδευτικού/ενημερωτικού υλικού (έντυπου, ψηφιακού ή οπτικο-ακουστικού).** Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια έκρηξη στην παραγωγή υλικού με στόχο την εκπαίδευση και ενημέρωση πάνω στις σύγχρονες εξελίξεις της γνώσης σε διάφορα πεδία (π.χ. επιστήμη, τεχνολογία, μαθηματικά, ψυχολογία, κλπ.) αλλά και κοινωνικά προβλήματα. Η τάση αυτή εκτιμάται ότι θα ενταθεί καθώς οι διαφαινόμενες τάσεις στον εκδοτικό χώρο (π.χ. έντυπα που απευθύνονται σε όλο και πιο εξειδικευμένα κοινά), στο χώρο των ραδιοτηλεοπτικών μέσων (π.χ. ίδρυση ψηφιακών πλατφορμών με αποτέλεσμα την ίδρυση καναλιών εξειδικευμένου περιεχομένου) και στο χώρο του Διαδικτύου (π.χ. δημιουργία πυλών-ports εκπαιδευτικού-ενημερωτικού χαρακτήρα) φαίνεται να συνηγορούν σε αυτό.

Δ. Τέταρτη τέλος τέτοια κατεύθυνση αποτελούν οι δυνατότητες απασχόλησης των πτυχιούχων του Τμήματος **ως ερευνητών** στην περιοχή της κοινωνικής και εκπαιδευτικής έρευνας σε φορείς όπως είναι το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, και βεβαίως τα Πανεπιστήμια, τόσο εντός όσο και εκτός Ελλάδας.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ERASMUS (ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ)

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Διά Βίου Μάθηση/ERASMUS, με το οποίο προωθείται η κινητικότητα των μελών ΔΕΠ (ή του Διοικητικού Προσωπικού) και των φοιτητών. Ειδικά για τους φοιτητές το πρόγραμμα προβλέπει (α) αναγνωρισμένες περιόδους σπουδών σε πανεπιστημιακά ιδρύματα του εξωτερικού (μέσω του Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)) και (β) Πρακτική Άσκηση.

Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα έχει αποκτήσει διοικητική και ακαδημαϊκή αυτοδυναμία, καθώς διαθέτει 23 διορισμένα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) όλων των βαθμίδων. Παράλληλα λειτουργούν στο Τμήμα δύο άτυπες ερευνητικές μονάδες, η Μονάδα Έρευνας και Τεκμηρίωσης Ανώτατης Εκπαίδευσης και η Μονάδα Έρευνας και Τεκμηρίωσης για την Ανάλυση, το Σχεδιασμό και την Εφαρμογή Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων. Επίσης, έχει ιδρυθεί από τον Σεπτέμβριο του 2009 Εργαστήριο Μελετών Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής(ΦΕΚ 1814/1.9.09 τ.Β').

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ)

1. Κλάδης Διονύσιος, Καθηγητής
[Εκπαιδευτική πολιτική (με έμφαση στην πολιτική ανώτατης εκπαίδευσης)]
2. Κοντιάδης Ξενοφών, Καθηγητής
[Οργάνωση κράτους και θεσμοί κοινωνικής προστασίας]
3. Κουλαϊδής Βασίλειος, Καθηγητής (Αναστολή Καθηκόντων)
[Παιδαγωγική (με έμφαση στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων)]
4. Παπαθεοδώρου Θεόδωρος, Καθηγητής
[Συγκριτική αντεγκληματική πολιτική]
5. Τσατσαρώνη Άννα, Καθηγήτρια
[Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης]
6. Βενιέρης Δημήτριος, Αναπληρωτής Καθηγητής
[Κοινωνική πολιτική]
7. Βεντούρα Αικατερίνη (Λίνα), Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
[Μετανάστευση και διασπορά: Συγχρονικές και διαχρονικές προσεγγίσεις]
8. Δημόπουλος Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής
[Σχεδιασμός και ανάπτυξη συμβατικού εκπαιδευτικού υλικού]
9. Καρακατσάνη Δέσποινα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
[Επιστήμες της εκπαίδευσης: Εξέλιξη εκπαιδευτικών θεσμών και θεωριών]
10. Καρύδης Βασίλειος, Αναπληρωτής Καθηγητής
[Κοινωνικός έλεγχος και κρατική εξουσία]
11. Κατσής Αθανάσιος, Αναπληρωτής Καθηγητής
[Στατιστική, με έμφαση στην εκπαιδευτική έρευνα]
12. Καφετζής Παναγιώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής

[Μέθοδοι ανάλυσης των εκπαιδευτικών θεσμών και αξιών, με έμφαση στην πολιτική κουλτούρα]

13. Μπαγάκης Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής
[Μεθοδολογία και πολιτικές δια βίου εκπαίδευσης και επιμόρφωσης]
14. Τζιμογιάννης Αθανάσιος, Αναπληρωτής Καθηγητής
[Επιστήμη και τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση]
15. Τσακίρη Δέσποινα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
[Αξιολόγηση στην εκπαίδευση]
16. Γαζή Φωτεινή (Έφη), μόνιμη Επίκουρος Καθηγήτρια
[Ιστορία και θεωρία της ιστοριογραφίας]
17. Κοντούλη - Γείτονα Μαρία, μόνιμη Επίκουρος Καθηγήτρια
[Οικονομική ανάλυση κοινωνικών πολιτικών]
18. Νικολακάκη Μαρία, μόνιμη Επίκουρος Καθηγήτρια
[Παιδαγωγικά: Διδακτική Μεθοδολογία]
19. Σπυριδάκης Εμμανουήλ, Επίκουρος Καθηγητής
[Κοινωνική ανθρωπολογία των εργασιακών σχέσεων]
20. Παπαδιαμαντάκη Παναγιώτα, Λέκτορας
[Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική]
21. Σουλιώτης Κυριάκος, Λέκτορας
[Κοινωνική πολιτική και οικονομικές ανισότητες]
22. Φερώνας Ανδρέας, Λέκτορας
[Κοινωνικός αποκλεισμός και πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης]
23. Φεφές Μιχαήλ, Λέκτορας
[Ευρωπαϊκοί θεσμοί και κοινωνική οικονομία]

Μέλη Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΕΔΙΠ)

1. Σπυροπούλου Αθανασία, Διδασκαλία αγγλικής γλώσσας

Μέλη Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ)

1. Μακρουπόδης Βασίλειος, Ηλεκτρολόγος – τεχνικός δικτύων

Μέλη Διοικητικού Προσωπικού

1. Δούκα Ιωάννα, Γραμματεία (προϊσταμένη)
2. Νέζη Φωτεινή, Γραμματεία
3. Φλώρου Βασιλική, Γραμματεία
4. Χοροζίδου Ευγενία, Βιβλιοθήκη (προϊσταμένη)
5. Παπαπορφυρίου Ανθή, Βιβλιοθήκη
6. Τσάκωνα Αλεξάνδρα-Κυριακή, Βιβλιοθήκη

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Κοσμήτορας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών είναι ο Καθηγητής κ. Ξενοφών Ι. Κοντιάδης.

Πρόεδρος του Τμήματος είναι ο Καθηγητής κ. Αθανάσιος Κ. Κατσής. Αναπληρωτής Πρόεδρος είναι ο Καθηγητής κ. Αθανάσιος Γ. Τζιμογιάννης. Προϊσταμένη Γραμματείας του Τμήματος είναι η κ. Ιωάννα Δούκα.

Η θητεία του Προέδρου και του Αναπληρωτή Προέδρου άρχισε την 1η Σεπτεμβρίου 2010 και λήγει την 31η Αυγούστου 2012.

Ανώτατο συλλογικό όργανο διοίκησης και λήψης αποφάσεων είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Ανώτατο συλλογικό όργανο διοίκησης και λήψης αποφάσεων για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και έρευνας (συμπεριλαμβανομένων των διδακτορικών διατριβών) είναι η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος.

Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος είναι ο Αναπληρωτής Καθηγητής Αθανάσιος Τζιμογιάννης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(ισχύει για φοιτητές που εισήχθησαν το ακαδημαϊκό έτος 2011-12)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής αναπτύσσεται σε οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών και συγκροτείται από τρεις ζώνες μαθημάτων.

- Η πρώτη ζώνη περιλαμβάνει τα *Βασικά Υποχρεωτικά Μαθήματα* και αποτελείται από είκοσι πέντε (25) μαθήματα τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε εκατόν οκτώ (108) πιστωτικές μονάδες ECTS.

Η δεύτερη ζώνη περιλαμβάνει *δύο Κατευθύνσεις*, οι οποίες έχουν από δέκα οκτώ μαθήματα η κάθε μία και από τις οποίες οι φοιτητές υποχρεούνται να επιλέξουν τη μία. Τα δέκα οκτώ (18) μαθήματα που υποχρεούνται να επιλέξουν οι φοιτητές από τις Κατευθύνσεις αντιστοιχούν σε ογδόντα μία (81) πιστωτικές μονάδες ECTS.

Η τρίτη ζώνη τέλος περιλαμβάνει τα *Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής*, εκ των οποίων οι φοιτητές υποχρεούνται να επιλέξουν έξι (6) *κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά Μαθήματα*. Οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν ως Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής και οποιαδήποτε μαθήματα της Κατεύθυνσης την οποία *δεν* θα έχουν επιλέξει. Τα έξι (6) κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά Μαθήματα που υποχρεούνται να επιλέξουν οι φοιτητές αντιστοιχούν σε είκοσι επτά (27) πιστωτικές μονάδες ECTS.

Εκτός των παραπάνω τριών ζωνών μαθημάτων, στο Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνονται επίσης και οι εξής υποχρεωτικές για τους φοιτητές εκπαιδευτικές δραστηριότητες:

α) Ένα *Σχέδιο Έρευνας / Πρακτική Άσκηση*, εξαμηνιαίας διάρκειας, στο 7ο εξάμηνο που αντιστοιχεί σε πέντε και μισή (5½) πιστωτικές μονάδες ECTS. Ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει προαιρετικά και δεύτερο ΣΕΠΑ στο 8ο εξάμηνο, στο οποίο αντιστοιχούν τέσσερις και μισή (4½) πιστωτικές μονάδες ECTS.

β) *Διπλωματική Εργασία*, η οποία πραγματοποιείται στα δύο τελευταία εξάμηνα σπουδών (7ο και 8ο) και αντιστοιχεί σε δέκα τρεις και μισή (13½) πιστωτικές μονάδες ECTS συνολικά, (4½ ECTS - 7ο εξάμηνο και 9 ECTS - 8ο). Η

Διπλωματική Εργασία είναι προαιρετική για τους φοιτητές. Αντί Διπλωματικής Εργασίας μπορούν να επιλέξουν τρία (3) επιπλέον κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα.

Το Τμήμα προσφέρει επίσης στους φοιτητές του και τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν Πρόγραμμα Αγγλικής Γλώσσας,. Η επιτυχής εξέταση των φοιτητών στο υψηλότερο επίπεδο των προσφερομένων μαθημάτων Αγγλικής Γλώσσας είναι προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου. Για την τελική επιτυχία τους στις εξετάσεις για την ξένη γλώσσα, οι φοιτητές λαμβάνουν ένα και μόνο γενικό βαθμό, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη και για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου. Η τελική επιτυχία στην ξένη γλώσσα αντιστοιχεί συνολικά σε πέντε (5) πιστωτικές μονάδες ECTS.

Δεδομένου ότι το σύνολο των υποχρεώσεων των φοιτητών για τη λήψη του πτυχίου αντιστοιχεί σε διακόσιες σαράντα (240) πιστωτικές μονάδες ECTS, το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος είναι απολύτως ισοδύναμο με όλα τα Ευρωπαϊκά προγράμματα πρώτου κύκλου σπουδών διάρκειας τεσσάρων ετών.

Στις επόμενες σελίδες παρουσιάζονται κατά σειρά το **Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών** (το οποίο περιέχει τον κατάλογο όλων των μαθημάτων του Προγράμματος για τους φοιτητές που εισήχθησαν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-12), το **Μεταβατικό Πρόγραμμα Σπουδών** (το οποίο περιέχει τον κατάλογο των μαθημάτων για τους φοιτητές των προηγούμενων ετών) και το **Πρόγραμμα Διδασκομένων Μαθημάτων** κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Στο Αναλυτικό και στο Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών αναφέρονται επίσης τα ονόματα των διδασκόντων κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-12, καθώς επίσης και οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και οι πιστωτικές μονάδες ECTS κάθε μαθήματος.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(ισχύει για φοιτητές που εισήχθησαν το ακαδημαϊκό έτος 2008-09, 2009-10, 2010-11)

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής αναπτύσσεται σε οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών και συγκροτείται από τρεις ζώνες μαθημάτων.

Η πρώτη ζώνη περιλαμβάνει τα *Βασικά Υποχρεωτικά Μαθήματα* και αποτελείται από είκοσι οκτώ (28) μαθήματα τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε εκατόν δύο (102) πιστωτικές μονάδες ECTS. Τα μαθήματα της ζώνης αυτής καλύπτουν τις εξής ενότητες:

- Εισαγωγικά μαθήματα
- Γενικό θεσμικό πλαίσιο
- Ιστορικό πλαίσιο
- Πλαίσιο αναφοράς για την Κοινωνική Πολιτική
- Πλαίσιο αναφοράς για την Εκπαιδευτική Πολιτική
- Νέες τεχνολογίες και διάχυση της γνώσης
- Μεθοδολογία έρευνας

Η δεύτερη ζώνη περιλαμβάνει δύο *Κατευθύνσεις*, οι οποίες έχουν από είκοσι μαθήματα η κάθε μία και από τις οποίες οι φοιτητές υποχρεούνται να επιλέξουν τη μία. Τα είκοσι (20) μαθήματα που υποχρεούνται να επιλέξουν οι φοιτητές από τις Κατευθύνσεις αντιστοιχούν σε εβδομήντα (70) πιστωτικές μονάδες ECTS.

Η τρίτη ζώνη τέλος περιλαμβάνει τα *Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής*, εκ των οποίων οι φοιτητές υποχρεούνται να επιλέξουν οκτώ (8) *κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά Μαθήματα*. Ο αριθμός των Μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής που προσφέρονται προς επιλογή κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-11 ανέρχεται σε δέκα πέντε (15). Παράλληλα όμως, οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν ως Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής και οποιαδήποτε μαθήματα της Κατεύθυνσης την οποία *δεν* θα έχουν επιλέξει. Τα οκτώ (8) *κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά Μαθήματα* που υποχρεούνται να επιλέξουν οι φοιτητές αντιστοιχούν σε είκοσι οκτώ (28) πιστωτικές μονάδες ECTS.

Εκτός των παραπάνω τριών ζωνών μαθημάτων, στο Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνονται επίσης και οι εξής υποχρεωτικές για τους φοιτητές εκπαιδευτικές δραστηριότητες:

α) Δύο *Σχέδια Έρευνας / Πρακτικές Ασκήσεις*, εξαμηνιαίας διάρκειας, ένα στο 5ο εξάμηνο και ένα στο 6ο εξάμηνο σπουδών, που αντιστοιχούν σε πέντε και μισή (5½) πιστωτικές μονάδες ECTS το καθένα.

β) *Διπλωματική Εργασία*, η οποία πραγματοποιείται στα δύο τελευταία εξάμηνα σπουδών (7ο και 8ο) και αντιστοιχεί σε είκοσι μία (21) πιστωτικές μονάδες ECTS συνολικά, κατανεμόμενες σε επτά (7) στο 7ο εξάμηνο σπουδών και σε δέκα τέσσερις (14) στο 8ο. Η Διπλωματική Εργασία είναι προαιρετική για τους φοιτητές. Αντί Διπλωματικής Εργασίας μπορούν να επιλέξουν έξι (6) επιπλέον κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα τα οποία ομοίως αντιστοιχούν σε είκοσι μία (21) πιστωτικές μονάδες ECTS.

Το Τμήμα προσφέρει επίσης στους φοιτητές του και τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν Πρόγραμμα Αγγλικής Γλώσσας, το οποίο αποσκοπεί στην ταχύρυθμη εκμάθηση της Αγγλικής γλώσσας και το οποίο αναπτύσσεται σε τρεις ετήσιους κύκλους μαθημάτων (διαδοχικά υψηλότερου επιπέδου) και πραγματοποιείται σε τρία εβδομαδιαία μαθήματα. Η επιτυχής εξέταση των φοιτητών στο υψηλότερο επίπεδο των προσφερομένων μαθημάτων Αγγλικής Γλώσσας είναι προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου. Για την τελική επιτυχία τους στις εξετάσεις για την ξένη γλώσσα, οι φοιτητές λαμβάνουν ένα και μόνο γενικό βαθμό, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη και για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου. Η τελική επιτυχία στην ξένη γλώσσα αντιστοιχεί συνολικά σε οκτώ (8) πιστωτικές μονάδες ECTS.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, το σύνολο των υποχρεώσεων των φοιτητών για τη λήψη του πτυχίου αντιστοιχεί σε διακόσιες σαράντα (240) πιστωτικές μονάδες ECTS, κατά συνέπεια το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος είναι απολύτως ισοδύναμο με όλα τα Ευρωπαϊκά προγράμματα πρώτου κύκλου σπουδών διάρκειας τεσσάρων ετών. Οι φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2005-06 υποχρεούνται να επιτύχουν σε είκοσι έξι (26) Υποχρεωτικά Μαθήματα και σε εννέα (9) κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα. Ο αριθμός όμως των πιστωτικών μονάδων ECTS που αντιστοιχούν στο πτυχίο τους είναι ομοίως διακόσιες σαράντα 240.

Το Πρόγραμμα Σπουδών δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην Ευρωπαϊκή Διάσταση των σπουδών, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι η κοινωνική πολιτική και η εκπαιδευτική πολιτική προσεγγίζονται σε συσχέτιση με τις σύγχρονες τάσεις και προοπτικές που διαμορφώνονται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, επιδιώκεται και η μέγιστη δυνατή εμπλοκή και η πλέον ενεργός συμμετοχή του Τμήματος σε συναφείς δράσεις και πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο

Στο ίδιο πλαίσιο, καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ώστε να συμμετάσχει ο μεγαλύτερος δυνατός αριθμός φοιτητών του Τμήματος σε Ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας, όπως επίσης και να τους δοθεί η δυνατότητα να παρακολουθούν συνέδρια, σεμινάρια κτλ. σε άλλες χώρες της Ευρώπης ή και συναφή διεθνή συνέδρια και σεμινάρια στην Ελλάδα. Στη λογική αυτή ακριβώς εντάσσεται και η ιδιαίτερη προσπάθεια που καταβάλλεται για την εκμάθηση της Αγγλικής γλώσσας από τους φοιτητές.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011-12

Ισχύει για τους φοιτητές που εισήχθησαν το 2011-12

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α/Α	Τίτλος μαθήματος	Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο	Ωρες διδασκαλίας			ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Στοιχεία διδάσκοντος ακαδημαϊκού έτους 2010-11	
				Θεωρία	Φροντ.	Εργαστ.			Όνομα	Ιδιότητα
	Εισαγωγικά μαθήματα									
1	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	Υ1	1	3			3	4	Α. Τσατσαρώνη	ΔΕΠ
2	Εισαγωγή στο Δίκαιο	Υ2	1	3			3	4	Μ. Φεφές	ΔΕΠ
3	Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη	Υ3	1	3			3	4	Μ. Γείτονα	ΔΕΠ
4	Κράτος και Δημόσια Πολιτική	Υ4	4	3			3	4,5	Π. Καφετζής	ΔΕΠ
5	Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη	Υ5	3				3	4,5	Π. Καφετζής	ΔΕΠ
	Γενικό θεσμικό πλαίσιο									
1	Οργάνωση του Κράτους	Υ6	3	3			3	4,5	Ξ. Κοντιάδης - Τσιλιώτης	ΔΕΠ
2	Οργάνωση και Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Υ7	2	3			3	4	Μ. Φεφές	ΔΕΠ
	Ιστορικό πλαίσιο									
1	Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ελλάδας (19ος - 20ός	Υ8	2	3			3	4	Φ. Γαζή	ΔΕΠ
2	Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ευρώπης (19ος - 20ός	Υ9	3	3			3	4,5	Φ. Γαζή	ΔΕΠ
	Πλαίσιο αναφοράς για την Εκπαιδευτική Πολιτική									
1	Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Πολιτική	Υ10	2	3			3	4	Π. Παπαδιαμαντάκη	ΔΕΠ
2	Ευρωπαϊκές Εκπαιδευτικές Πολιτικές	Υ11	3	3			3	4,5	Π. Παπαδιαμαντάκη	ΔΕΠ
3	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Υ12	4	3			3	4	Α. Τσατσαρώνη	ΔΕΠ
4	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης	Υ13	1	3			3	4	Δ. Καρακατσάνη	ΔΕΠ
5	Αρχές Ανάλυσης και Σχεδιασμού Εκπαιδευτικών	Υ14	3	3			3	4,5	Κ. Δημόπουλος	ΔΕΠ
6	Άτυπες και Μη-τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης – Δια Βίου	Υ15	2	3			3	4	Γ. Μπαγάκης	ΔΕΠ
	Πλαίσιο αναφοράς για την Κοινωνική Πολιτική									
1	Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική	Υ16	1	3			3	4	Δ. Βενιέρης	ΔΕΠ
2	Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική	Υ17	4	3			3	4,5	Δ. Βενιέρης	ΔΕΠ
3	Οικονομικά της Κοινωνικής Πολιτικής	Υ18	4	3			3	4,5	Μ. Γείτονα	ΔΕΠ
4	Εισαγωγή στην Εγκληματολογία	Υ19	2	3			3	4	Θ. Παπαθεοδώρου - Διδ Π.Δ. 407/80	ΔΕΠ-ΠΔ 407/80
5	Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης	Υ20	2	3			3	4	Λ. Βεντούρα	ΔΕΠ
6	Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα	Υ21	4	3			3	4,5	Ξ. Κοντιάδης	ΔΕΠ
	Νέες τεχνολογίες και διάχυση της γνώσης									
1	Εισαγωγή στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών	Υ22	1	2		2	4	5	Θ. Τζιμογιάννης	ΔΕΠ
2	Βασικές Αρχές Συμβουλευτικής και διαχείρισης Ομάδων	Υ23	4	3			3	4,5	Δ. Τσακίρη	ΔΕΠ
	Μεθοδολογία έρευνας									
1	Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων	Υ24	3	3			3	5	Θ. Κατοής	ΔΕΠ
2	Μεθοδολογία Κοινωνικής / Εκπαιδευτικής Έρευνας	Υ25	2	3		2	4	5	Θ. Κατοής	ΔΕΠ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011-12

Ισχύει για τους φοιτητές που εισήχθησαν το 2011-12

II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

Α/Α	Τίτλος μαθήματος	Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο	Ωρες διδασκαλίας			ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Στοιχεία διδάσκοντος ακαδημαϊκού έτους 2010-11	
				Θεωρία	Φροντ.	Εργαστ.			Όνομα	Ιδιότητα
	Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής									
1	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Κοινωνικής Πολιτικής	ΚΚΠ1	5	3			3	4½	Δ. Βενιέρης	ΔΕΠ
2	Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εργασίας	ΚΚΠ2	6	3			3	4½	Μ. Σπυριδάκης	ΔΕΠ
3	Οικονομικές Ανισότητες και Κοινωνική Πολιτική	ΚΚΠ3	6	3			3	4½	Κ. Σουλιώτης	ΔΕΠ
4	Πολιτική Υγείας	ΚΚΠ4	5	3			3	4½	Κ. Σουλιώτης	ΔΕΠ
5	Management των Κοινωνικών Υπηρεσιών	ΚΚΠ5	6	3			3	4½	Μ. Γείτονα	ΔΕΠ
6	Συγκριτική Κοινωνική Πολιτική	ΚΚΠ6	8	3			3	4½	Α. Φεράνας	ΔΕΠ
7	Δίκαιο Ανηλίκων και Κοινωνικής Προστασίας του Παιδιού	ΚΚΠ7	5	3			3	4½	Θ. Παπαθεοδώρου - Διδάσκων Π.Δ. 407/80	ΔΕΠ-ΠΔ 407/80
8	Σωφρονιστικοί Θεσμοί	ΚΚΠ8	5	3			3	4½	Β. Καρούδης	ΔΕΠ
9	Θεσμοί Κοινωνικής Προστασίας	ΚΚΠ9	5	3			3	4½	Κ. Σουλιώτης	ΔΕΠ
10	Αντεγκληματική Πολιτική	ΚΚΠ10	8	3			3	4½	Θ. Παπαθεοδώρου - Διδάσκων Π.Δ. 407/80	ΔΕΠ-ΠΔ 407/80
11	Ευρωπαϊκή Εγκληματολογία	ΚΚΠ11	8	3			3	4½	Β. Καρούδης	ΔΕΠ
12	Μεταναστευτική Πολιτική	ΚΚΠ12	6	3			3	4½	Α. Βεντούρα	ΔΕΠ
13	Οικονομικά Υγείας- Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας	ΚΚΠ13	7	3			3	4½	Μ. Γείτονα	ΔΕΠ
14	Κοινωνικό Φύλο και Ανισότητες	ΚΚΠ14	6	3			3	4½	Μ. Σπυριδάκης	ΔΕΠ
15	Νομικό Καθεστώς Αλλοδαπών, Προσφύγων και Μειονοτήτων	ΚΚΠ15	5	3			3	4½	Θ. Παπαθεοδώρου/Διδάσκων Π.Δ. 407/80	ΔΕΠ /ΠΔ 407/80
16	Οικονομική Ανθρωπολογία της Μετανάστευσης	ΚΚΠ16	7	3			3	4½	Μ. Σπυριδάκης	ΔΕΠ
17	Θεωρητικές Προσεγγίσεις Κοινωνικής Πολιτικής Απασχόλησης	ΚΚΠ17	6	3			3	4½	Α. Φεράνας	ΔΕΠ
18	Κοινωνικός Αποκλεισμός και Πολιτικές Κοινωνικής Ενσωμάτωσης	ΚΚΠ18	7	3			3	4½	Α. Φεράνας	ΔΕΠ
	Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής									
1	Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μαθητών: Μικρο & Μακρο Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις	ΚΕΠ1	5	3			3	4½	Δ. Τσακίρη	ΔΕΠ
2	Ανάλυση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού	ΚΕΠ2	5	3			3	4½	Κ. Δημόπουλος	ΔΕΠ
3	Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Μονάδων και Εκπαιδευτικών Συστημάτων	ΚΕΠ3	6	3			3	4½	Δ. Τσακίρη	ΔΕΠ
4	Εφαρμοσμένες Εκπαιδευτικές Πολιτικές της Αξιολόγησης των Δράσεων στο Σχολικό Θεσμό	ΚΕΠ4	7	3			3	4½	Δ. Τσακίρη	ΔΕΠ
5	Διαχείριση Εκπαιδευτικών Καινοτομιών	ΚΕΠ5	8	3			3	4½	Γ. Μπαγάκης	ΔΕΠ
6	Αρχές Εκπαιδευτικής Θεωρίας	ΚΕΠ6	5	3			3	4½	Δ. Καρακατσάνη	ΔΕΠ
7	Πολιτικές Ανώτατης Εκπαίδευσης	ΚΕΠ7	5	3			3	4½	Π. Παπαδιαμαντάκη	ΔΕΠ
8	Σχεδιασμός και Εφαρμογές Εκπαιδευτικών Πολιτικών	ΚΕΠ8	6	2	1		3	4½	Μ. Νικολακάκη	ΔΕΠ
9	Διασφάλιση και Αξιολόγηση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση	ΚΕΠ9	6	3			3	4½	Π. Παπαδιαμαντάκη	ΔΕΠ
10	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	ΚΕΠ10	8	3			3	4½	Κ. Δημόπουλος	ΔΕΠ
11	Οικονομικά της Εκπαίδευσης	ΚΕΠ11	8	3			3	4½	Α. Κατσής	ΔΕΠ
12	Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών	ΚΕΠ12	5	3			3	4½	Γ. Μπαγάκης	ΔΕΠ
13	Εκπαίδευση Ενηλίκων	ΚΕΠ13	5	3			3	4½	Γ. Μπαγάκης	ΔΕΠ
14	Κοινωνιολογία των Εκπαιδευτικών Πρακτικών	ΚΕΠ14	6	3			3	4½	Α. Τσατσαρώνη	ΔΕΠ
15	Εκπαιδευτική Πολιτική και Πολιτικές Απασχόλησης	ΚΕΠ15	7	3			3	4½	Α. Φεράνας - Α. Τσατσαρώνη	ΔΕΠ
16	Ιδιότητα του Πολίτη και Πολυπολιτισμικότητα	ΚΕΠ16	6	3			3	4½	Δ. Καρακατσάνη	ΔΕΠ
17	Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση	ΚΕΠ17	6	3			3	4½	Α. Τζιμογιάννης	ΔΕΠ
18	Ηλεκτρονική Μάθηση και Εκπαίδευση από Απόσταση	ΚΕΠ18	7	3			3	4½	Α. Τζιμογιάννης	ΔΕΠ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011-12

Ισχύει για τους φοιτητές που εισήχθησαν το 2011-12

III. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011-12

Α/Α	Τίτλος μαθήματος	Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο	Ωρες διδασκαλίας			ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Στοιχεία διδάσκοντος ακαδημαϊκού έτους 2010-11	
				Θεωρία	Φροντ.	Εργαστ.			Όνομα	Ιδιότητα
1	Θυματολογία (Δεν προσφέρεται το 2011-12)	EE1	3	3			3	4½	Β. Καρύδης	ΔΕΠ
2	Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία	EE2	3	3			3	4½	Μ. Σπυριδάκης	ΔΕΠ
3	Εκπαιδευτικές Πρακτικές	EE3	3	3			3	4½	Μ. Νικολακάκη	ΔΕΠ
4	Κρατικές Πολιτικές και Τοπική Αυτοδιοίκηση	EE4	3	3			3	4½	Ξ. Κοντιάδης – Τ. Θεοδορικάκος	ΔΕΠ/
5	Βασικές Αρχές Συμβουλευτικής και Διαχείρισης Ομάδων	EE5	4	3			3	4½		ΔΕΠ
6	Ιστορία της Εκπαίδευσης	EE6	4	3			3	4½	Φ. Γαζή	ΔΕΠ
7	Θεμελιώδεις Ελευθερίες και Κοινές Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης	EE7	8	3			3	4½	Μ. Φεφές	ΔΕΠ
8	Κοινωνιολογικές Σπουδές στην Εκπαιδευτική Πολιτική	EE8	7	3			3	4½	Α. Τσατσαρώνη	ΔΕΠ
9	Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαίδευση	EE9	8	3			3	4½	Π. Καφετζής	ΔΕΠ
10	Ιστορία Κοινωνικής Πρόνοιας για το Παιδί	EE10	4	3			3	4½	Δ. Καρακατσάνη	ΔΕΠ
11	Θεωρίες Κράτους	EE11	7	3			3	4½	Π. Καφετζής	ΔΕΠ
12	Κριτική Παιδαγωγική	EE12	7	3			3	4½	Μ. Νικολακάκη	ΔΕΠ
13	Εξουσία και Γνώση στην Εκπαιδευτική Πολιτική	EE13	8	3			3	4½	Μ. Νικολακάκη	ΔΕΠ
14	Ψηφιακός και Πληροφορικός Γραμματισμός (Δεν προσφέρεται το 2011-12)	EE14	4	3			3	4½	Αθ. Τζιμογιάννης	ΔΕΠ
15	Ειδικά Θέματα Υγειονομικής Πολιτικής (Δεν προσφέρεται το 2011-12)	EE15	8	3			3	4½	Κ. Σουλιώτης	ΔΕΠ
16	Συγκριτική Ανάλυση Συστημάτων Κοινωνικής Πολιτικής	EE16	8	3			3	4½	Δ. Βενιέρης	ΔΕΠ
17	Ιστορία της Ελληνικής Διασποράς (Δεν προσφέρεται το 2011-12)	EE17	8	3			3	4½	Λ. Βεντούρα	ΔΕΠ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011-12

Ι. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α/Α	Τίτλος μαθήματος	Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο	Ωρες διδασκαλίας			ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Στοιχεία διδάσκοντος ακαδημαϊκού έτους 2011-12	
				Θεωρία	Φροντ.	Εργαστ.			Όνομα	Ιδιότητα
	Εισαγωγικά μαθήματα									
1	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	Υ1	1	3			3	3½	Α. Τσατσαρώνη	ΔΕΠ
2	Εισαγωγή στο Δίκαιο	Υ2	1	3			3	3½	Μ. Φεφές	ΔΕΠ
3	Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη	Υ3	1	3			3	3½	Μ. Γείτονα	ΔΕΠ
4	Κράτος και Δημόσια Πολιτική	Υ4	4	3			3	3½	Π. Καφετζής	ΔΕΠ
5	Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη	Υ5	3	3			3	3½	Π. Καφετζής	ΔΕΠ
	Γενικό Θεσμικό πλαίσιο									
1	Οργάνωση του Κράτους	Υ6	3	3			3	3½	Ξ. Κοντιάδης	ΔΕΠ
2	Οργάνωση και Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Υ7	2	3			3	3½	Μ. Φεφές	ΔΕΠ
	Ιστορικό πλαίσιο									
1	Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ελλάδας (19ος - 20ός αιώνας)	Υ8	2	3			3	3½	Φ Γαζή	ΔΕΠ
2	Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ευρώπης (19ος - 20ός αιώνας)	Υ9	3	3			3	3½	Φ Γαζή	ΔΕΠ
	Πλαίσιο αναφοράς για την Εκπαιδευτική Πολιτική									
1	Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Πολιτική	Υ10	2	3			3	3½	Π. Παπαδιαμαντάκη	ΔΕΠ
2	Ευρωπαϊκές Εκπαιδευτικές Πολιτικές	Υ11	3	3	1½		4	4½	Π. Παπαδιαμαντάκη	ΔΕΠ
3	Ιστορία της Εκπαίδευσης		4	3			3	3½	Φ. Γαζή	ΔΕΠ
4	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Υ12	4	3			3	3½	Α. Τσατσαρώνη	ΔΕΠ
5	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης	Υ13	1	3			3	3½	Δ. Καφακατσάνη	ΔΕΠ
6	Αρχές Ανάλυσης και Σχεδιασμού Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων	Υ14	3	3			3	3½	Κ. Δημόπουλος	ΔΕΠ
7	Ατυπες και Μη-τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης – Δια Βίου Εκπαίδευση	Υ15	2	3			3	3½	Γ. Μπαγάκης	ΔΕΠ
	Πλαίσιο αναφοράς για την Κοινωνική Πολιτική									
1	Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική	Υ16	1	3			3	3½	Δ. Βενιέρης	ΔΕΠ
2	Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική	Υ17	4	3			3	3½	Δ. Βενιέρης	ΔΕΠ
3	Οικονομικά της Κοινωνικής Πολιτικής	Υ18	4	3			3	3½	Μ. Γείτονα	ΔΕΠ
4	Εισαγωγή στην Εγκληματολογία	Υ19	2	3			3	3½	Διδάκων Π.Δ. 407/80	ΠΔ 407/80
5	Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης	Υ20	2	3			3	3½	Α. Βεντούρα	ΔΕΠ
6	Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα	Υ21	4	3			3	3½	Ξ. Κοντιάδης/ Μ. Φεφές	ΔΕΠ
	Νέες τεχνολογίες και διάχυση της γνώσης									
1	Εισαγωγή στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών	Υ22	1	2		2	4	4	Θ. Τζιμογιάννης	ΔΕΠ
2	Βασικές Υπηρεσίες και Εκπαιδευτικές Εφαρμογές του Διαδικτύου <i>(Αντικαθίσταται από το Ψηφιακός και Πληροφορικός Γραμματισμός)</i>		2	2		2	4	4	Θ. Τζιμογιάννης	ΔΕΠ
3	Αρχές Διάχυσης και Επικοινωνίας της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Γνώσης	Υ25	4	3			3	3½	Κ. Δημόπουλος	ΔΕΠ
	Μεθοδολογία έρευνας									
1	Εισαγωγή στη Στατιστική <i>(Δηλώνεται το εργαστήριο του μαθήματος Μεθοδολογία Κοινωνικής / Εκπαιδευτικής Έρευνας)</i>		2	3			3	3½	Θ. Κατοής	ΔΕΠ
2	Μεθοδολογία Κοινωνικής / Εκπαιδευτικής Έρευνας	Υ24	2	3	1½		4	4½	Θ. Κατοής	ΔΕΠ
3	Μέθοδοι Έρευνας - Ανάλυση και Ερμηνεία Δεδομένων <i>(Δηλώνεται το μάθημα Στατιστική Ανάλυση Δεομένων)</i>	Υ23	3	3	1½		4	4½	Θ. Κατοής	ΔΕΠ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011-12

II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Α/Α	Τίτλος μαθήματος	Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο	Ωρες διδασκαλίας			ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Στοιχεία διδάσκοντος ακαδημαϊκού έτους 2011-12	
				Θεωρία	Φροντ.	Εργαστ.			Όνομα	Ιδιότητα
	<i>Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής</i>									
1	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Κοινωνικής Πολιτικής	ΚΚΠ1	5	3			3	3½	Δ. Βενιέρης	ΔΕΠ
2	Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εργασίας	ΚΚΠ2	6	3			3	3½	Μ. Σπυριδάκης	ΔΕΠ
3	Οικονομικές Ανισότητες και Κοινωνική Πολιτική	ΚΚΠ3	6	3			3	3½	Κ. Σουλιώτης	ΔΕΠ
4	Πολιτική Υγείας	ΚΚΠ4	5	3			3	3½	Κ. Σουλιώτης	ΔΕΠ
5	Management των Κοινωνικών Υπηρεσιών	ΚΚΠ5	6	3			3	3½	Μ. Γείτονα	ΔΕΠ
6	Συγκριτική Κοινωνική Πολιτική	ΚΚΠ6	8	3			3	3½	Α. Φερώνας	ΔΕΠ
7	Δίκαιο Ανηλίκων και Κοινωνικής Προστασίας του Παιδιού	ΚΚΠ7	5	3			3	3½	Θ. Παπαθεοδώρου/Διδάσκων ΠΔ	ΔΕΠ / ΠΔ
8	Σωφρονιστικοί Θεσμοί	ΚΚΠ8	5	3			3	3½	Β. Καρύδης	ΔΕΠ
9	Θεσμοί Κοινωνικής Προστασίας (δεν προφέρεται κατά το ακαδ έτος 2011-12)	ΚΚΠ9	5	3			3	3½	Ξ. Κοντιάδης/ Κ. Σουλιώτης	ΔΕΠ
10	Αντεγκληματική Πολιτική	ΚΚΠ10	8	3			3	3½	Θ. Παπαθεοδώρου/Διδάσκων ΠΔ	ΔΕΠ/ΠΔ
11	Ευρωπαϊκή Εγκληματολογία	ΚΚΠ11	8	3			3	3½	Β. Καρύδης	ΔΕΠ
12	Μεταναστευτική Πολιτική	ΚΚΠ12	6	3			3	3½	Λ. Βεντούρα	ΔΕΠ
13	Θεσμοί, Οργάνωση και Χρηματοδότηση του Ελληνικού Συστήματος Υγείας (μετονομάστηκε Οικονομικά Υγείας – Αξιολόγησης Υπηρεσιών Υγείας)	ΚΚΠ13	7	3			3	3½	Μ. Γείτονα	ΔΕΠ
14	Κοινωνικό Φύλο και Ανισότητες	ΚΚΠ14	6	3			3	3½	Μ. Σπυριδάκης	ΔΕΠ
15	Νομικό Καθεστώς Αλλοδαπών, Προσφύγων και Μειονοτήτων	ΚΚΠ15	5	3			3	3½	Θ. Παπαθεοδώρου/Διδάσκων ΠΔ	ΔΕΠ/ ΠΔ
16	Οικονομική Ανθρωπολογία της Μετανάστευσης	ΚΚΠ16	7	3			3	3½	Μ. Σπυριδάκης	ΔΕΠ
17	Πολιτικές Απασχόλησης (αντικαθίσταται από το Θεωρητικές Προσεγγίσεις Κοινωνικής Πολιτικής)	ΚΚΠ17	6	3			3	3½	Α. Φερώνας	ΔΕΠ
18	Κοινωνικός Αποκλεισμός και Πολιτικές Κοινωνικής Ενσωμάτωσης	ΚΚΠ18	7	3			3	3½	Α. Φερώνας	ΔΕΠ
19	Ευρωπαϊκοί Θεσμοί Κοινωνικής Οικονομίας (αντικαθίσταται από το μάθημα επιλογής Κοινωνική Οικονομία)	ΚΚΠ19	5	3			3	3½	Μ. Φεφές	ΔΕΠ
20	Κοινωνία - Επιστήμη - Τεχνολογία (ΚΕΤ) (αντικαθίσταται από το μάθημα επιλογής Παρουσίαση και Ανάλυση Φορέων Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής)	ΚΚΠ20	6	3			3	3½	Τ. Θεοδωρικάκος	ΕΕΔΠ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011-12

II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Α/Α	Τίτλος μαθήματος	Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο	Ωρες διδασκαλίας			ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Στοιχεία διδάσκοντος ακαδημαϊκού έτους 2011-12	
				Θεωρία	Φροντ.	Εργαστ.			Όνομα	Ιδιότητα
	Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής									
1	Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση (μετονομάζεται σε Αξιολόγηση της Επίδοσης των μαθητών: Μικρο & Μάκρο Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις)	ΚΕΠ1	5	3			3	3½	Δ. Τσακίρη	ΔΕΠ
2	Ανάλυση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού	ΚΕΠ2	5	3			3	3½	Κ. Δημόπουλος	ΔΕΠ
3	Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Μονάδων και Εκπαιδευτικών Συστημάτων	ΚΕΠ3	5	3			3	3½	Δ. Τσακίρη	ΔΕΠ
4	Υλικότητα στην Εκπαίδευση (αντικαθίσταται από το Εφαρμοσμένες Εκπαιδευτικές Πολιτικές της Αξιολόγησης των Δράσεων στο Σχολικό Θεσμό)	ΚΕΠ4	6	3			3	3½	Δ. Τσακίρη	ΔΕΠ
5	Διαχείριση Εκπαιδευτικών Καινοτομιών	ΚΕΠ5	8	3			3	3½	Γ. Μπαγάκης	ΔΕΠ
6	Αρχές Εκπαιδευτικής Θεωρίας	ΚΕΠ6	5	3			3	3½	Δ. Καρακατσάνη	ΔΕΠ
7	Πολιτικές Ανώτατης Εκπαίδευσης	ΚΕΠ7	5	3			3	3½	Π. Παπαδιαμαντάκη	ΔΕΠ
8	Σχεδιασμός και Εφαρμογές Εκπαιδευτικών Πολιτικών	ΚΕΠ8	6	2	1		3	3½	Μ. Νικολακάκη	ΔΕΠ
9	Διασφάλιση και Αξιολόγηση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση	ΚΕΠ9	6	3			3	3½	Π. Παπαδιαμαντάκη	ΔΕΠ
10	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	ΚΕΠ10	8	3			3	3½	Κ. Δημόπουλος/Θ. Κατσής	ΔΕΠ
11	Οικονομικά της Εκπαίδευσης	ΚΕΠ11	8	3			3	3½	Θ. Κατσής	ΔΕΠ
12	Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών	ΚΕΠ12	5	3			3	3½	Γ. Μπαγάκης	ΔΕΠ
13	Εκπαίδευση Ενηλίκων	ΚΕΠ13	5	3			3	3½	Γ. Μπαγάκης	ΔΕΠ
14	Κοινωνιολογία των Εκπαιδευτικών Πρακτικών	ΚΕΠ14	6	3			3	3½	Α. Τσατσαρώνη	ΔΕΠ
15	Εκπαιδευτική Πολιτική και Πολιτικές Απασχόλησης	ΚΕΠ15	7	3			3	3½	Α. Φερόνας – Α. Τσατσαρώνη	ΔΕΠ
16	Ιδιότητα του Πολίτη και Πολυπολιτισμικότητα	ΚΕΠ16	6	3			3	3½	Δ. Καρακατσάνη	ΔΕΠ
17	Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση	ΚΕΠ17	6	3			3	3½	Α. Τζιμογιάννης	ΔΕΠ
18	Ηλεκτρονική Μάθηση και Εκπαίδευση από Απόσταση	ΚΕΠ18	7	3			3	3½	Α. Τζιμογιάννης	ΔΕΠ
19	Μουσεία και Εκπαιδευτικές Δράσεις (αντικαθίσταται από το μάθημα επιλογής Αρχαιική Έρευνα στις Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες)	ΚΕΠ19	7	3			3	3½	Φ. Γαζή	ΔΕΠ
20	Κοινωνία - Επιστήμη - Τεχνολογία (ΚΕΤ) (αντικαθίσταται από το μάθημα	ΚΕΠ20	6	3			3	3½	Τ. Θεοδωρικάκος	ΕΕΔΙΠ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011-12
 ΙΙΙ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011-12)

Α/Α	Τίτλος μαθήματος	Κωδικός μαθήματος	Εξάμηνο	Ωρες διδασκαλίας			ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Στοιχεία διδάσκοντος ακαδημαϊκού έτους 2010-11	
				Θεωρία	Φροντ.	Εργαστ.			Όνομα	Ιδιότητα
1	Θυματολογία <i>(Δεν προσφέρεται το 2011-12)</i>	EE1	3	3			3	3½	Β. Καρούδης	ΔΕΠ
2	Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία	EE2	3	3			3	3½	Μ. Σπυριδάκης	ΔΕΠ
3	Εκπαιδευτικές Πρακτικές	EE3	3	3			3	3½	Μ. Νικολακάκη	ΔΕΠ
4	Κρατικές Πολιτικές και Τοπική Αυτοδιοίκηση	EE4	3	3			3	3½	Ξ. Κοντιάδης – Τ.	ΔΕΠ
5	Βασικές Αρχές Συμβουλευτικής και Διαχείρισης Ομάδων	EE5	4	3			3	3½		ΔΕΠ
6	Ιστορία της Εκπαίδευσης	EE6	4	3			3	3½	Φ. Γαζή	ΔΕΠ
7	Θεμελιώδεις Ελευθερίες και Κοινές Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης	EE7	8	3			3	3½	Μ. Φεφές	ΔΕΠ
8	Κοινωνιολογικές Σπουδές στην Εκπαιδευτική Πολιτική	EE8	7	3			3	3½	Α. Τσατσαρώνη	ΔΕΠ
9	Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαίδευση	EE9	8	3			3	3½	Π. Καφετζής	ΔΕΠ
10	Ιστορία Κοινωνικής Πρόνοιας για το Παιδί	EE10	4	3			3	3½	Δ. Καρακατσάνη	ΔΕΠ
11	Θεωρίες Κράτους	EE11	7	3			3	3½	Π. Καφετζής	ΔΕΠ
12	Κριτική Παιδαγωγική	EE12	7	3			3	3½	Μ. Νικολακάκη	ΔΕΠ
13	Εξουσία και Γνώση στην Εκπαιδευτική Πολιτική	EE13	8	3			3	3½	Μ. Νικολακάκη	ΔΕΠ
14	Ψηφιακός και Πληροφορικός Γραμματισμός <i>(Δεν προσφέρεται το 2011-12)</i>	EE14	4	3			3	3½	Αθ. Τζιμογιάννης	ΔΕΠ
15	Ειδικά Θέματα Υγειονομικής Πολιτικής <i>(Δεν προσφέρεται το 2011-12)</i>	EE15	8	3			3	3½	Κ. Σουλιώτης	ΔΕΠ
16	Συγκριτική Ανάλυση Συστημάτων Κοινωνικής Πολιτικής	EE16	8	3			3	3½	Δ. Βενιέρης	ΔΕΠ
17	Ιστορία της Ελληνικής Διασποράς <i>(Δεν προσφέρεται το 2011-12)</i>	EE17	8	3			3	3½	Α. Βεντούρα	ΔΕΠ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται συνοπτικά οι αλλαγές – αντικαταστάσεις – καταργήσεις μαθημάτων, ώστε οι φοιτητές που εισήχθησαν πριν το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 να μπορούν να εντοπίσουν τα μαθήματα στα οποία υποχρεούνται να εξεταστούν επιτυχώς

ΜΑΘΗΜΑ & ΕΞΑΜΗΝΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΕΠ	2010-11	2011-12	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Ιστορία της Εκπαίδευσης (1 ^ο εξάμηνο)	Φ. Γαζή	Υποχρεωτικό	Επιλογής	Οι φοιτητές που το οφείλουν μπορούν να το παρακολουθήσουν στο εξάμηνο που προσφέρεται ως ΕΕ
Βασικές Υπηρεσίες και Εκπαιδευτικές Εφαρμογές του Διαδικτύου (2 ^ο εξάμηνο)	Αθ. Τζιμογιάννης	Υποχρεωτικό	ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ και ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΙ	φοιτητές που το οφείλουν μπορούν να παρακολουθήσουν το «Ψηφιακός και Πληροφορικός Γραμματισμός» ΕΕ
Εισαγωγή στη Στατιστική (2 ^ο εξάμηνο)	Αθ. Κατσής	Υποχρεωτικό	ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ	Οι φοιτητές που το οφείλουν μπορούν να το παρακολουθήσουν το εργαστήριο του «Μεθοδολογία Κοινωνικής/ Εκπαιδευτικής Έρευνας»
Μέθοδοι Έρευνας-Ανάλυση και Ερμηνεία Δεδομένων (4 ^ο εξάμηνο)	Αθ. Κατσής	Υποχρεωτικό	ΜΕΤΟΝΟΜΑΖΕΤΑΙ	«Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων»
Αρχές Διάχυσης και Επικοινωνίας της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Γνώσης	Κ Δημόπουλος	Υποχρεωτικό	Επιλογής	Οι φοιτητές που το οφείλουν μπορούν να το παρακολουθήσουν στο εξάμηνο που προσφέρεται ως ΕΕ
Ευρωπαϊκοί Θεσμοί Κοινωνικής Οικονομίας (6 ^ο εξάμηνο)	Μ. Φεφές	ΚΚΠ	ΜΕΤΟΝΟΜΑΖΕΤΑΙ	«Κοινωνική Οικονομία» (ΕΕ)
Θεσμοί, Οργάνωση & Χρηματοδότηση του Ελλ Συστήματος Υγείας (7 ^ο εξάμηνο)	Μ. Γείτονα (Κ. Σουλιώτης)	ΚΚΠ	ΜΕΤΟΝΟΜΑΖΕΤΑΙ	«Οικονομικά Υγείας – Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας»
Πολιτικές Απασχόλησης (6 ^ο εξάμηνο)	Α. Φερώνας	ΚΚΠ	ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ	Οι φοιτητές που το οφείλουν μπορούν να το παρακολουθήσουν το «Θεωρητικές Προσεγγίσεις Κοινωνικής Πολιτικής»
Κοινωνία – Επιστήμη – Τεχνολογία (5 ^ο εξάμηνο)	ΠΔ 407/80	ΚΚΠ-ΚΕΠ	ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ και ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ	Οι φοιτητές που το οφείλουν μπορούν να επιλέξουν το «Παρουσίαση και Ανάλυση Φορέων Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής»
Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση (5 ^ο εξάμηνο)	Δ. Τσακίρη	ΚΕΠ	ΜΕΤΟΝΟΜΑΖΕΤΑΙ	«Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μαθητών: Μικρο & Μακρο Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις»
Υλικότητα στην Εκπαίδευση (6 ^ο εξάμηνο)	Κ. Δημόπουλος	ΚΕΠ	ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ και ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ	Οι φοιτητές που το οφείλουν μπορούν να παρακολουθήσουν το «Εφαρμοσμένες Εκπαιδευτικές Πολιτικές της Αξιολόγησης των Δράσεων στο Σχολικό Θεσμό»
Μουσεία και Εκπαιδευτικές Δράσεις	ΠΔ 407/80	ΚΕΠ	ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ και ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ	Οι φοιτητές που το οφείλουν μπορούν να παρακολουθήσουν το «Αρχαιακή Έρευνα στις Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες»
Βασικές Αρχές Συμβουλευτικής και Διαχείρισης Ομάδων (ενσωματώνει και την	Δ. Τσακίρη	Επιλογής	Υποχρεωτικό	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011-12

		ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Ωρες		
				Θ	Φ	Ε
1ο Εξάμηνο						
1. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία (Υ)	Α. Τσατσαρώνη	3	4	3	0	0
2. Εισαγωγή στο Δίκαιο (Υ)	Μ. Φεφές	3	4	3	0	0
3.Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη (Υ)	Μ. Γείτονα	3	4	3	0	0
4. Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης (Υ)	Δ. Καρακατσάνη	3	4	3	0	0
5. Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική (Υ)	Δ. Βενιέρης	3	4	3	0	0
6. Εισαγωγή στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Υ)	Θ. Τζιμογιάννης	4	5	2	0	2
ΑΓΓΛΙΚΑ I (pass/fail)	Αθ. Σπυροπούλου			3	0	0
2ο Εξάμηνο						
1. Οργάνωση και Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Υ)	Μ. Φεφές	3	4	3	0	0
2. Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ελλάδας (19ος και 20ός αιώνας) (Υ)	Φ. Γαζή	3	4	3	0	0
3. Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Πολιτική (Υ)	Π. Παπαδιαμαντάκη	3	4	3	0	0
4. Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης (Υ)	Λ. Βεντούρα	3	4	3	0	0
5. Εισαγωγή στη Εγκληματολογία (Υ)	Θ. Παπαθεοδώρου - Π.Δ.407	3	4	3	0	0
6. Άτυπες και Μη-τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης - Δια βίου Εκπαίδευση (Υ)	Γ. Μπαγάκης	3	4	3	0	0
7. Μεθοδολογία Κοινωνικής / Εκπαιδευτικής Έρευνας (Υ)	Θ. Κατσή	4	5	3	1½	0
ΑΓΓΛΙΚΑ II (pass / fail)	Α. Σπυροπούλου			3	0	0

		ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Ωρες		
				Θ	Φ	Ε
3ο Εξάμηνο						
1. Αρχές Ανάλυσης και Σχεδιασμού Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων (Υ)	Κ. Δημόπουλος	3	3½	3	0	0
2. Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ευρώπης (19ος - 20ός αιώνας) (Υ)	Φ. Γαζή	3	3½	3	0	0
3. Οργάνωση του Κράτους (Υ)	Ξ. Κοντιάδης - Τσιλιώτης	3	3½	3	0	0
4. Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων (Υ) (αντί του "Μέθοδοι Έρευνας - Ανάλυση και Ερμηνεία Δεδομένων")	Θ. Κατοής	3	3½	3	0	0
5. Ευρωπαϊκές Εκπαιδευτικές Πολιτικές (Υ)	Π. Παπαδιαμαντάκη	3	3½	3	0	0
6. Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη (Υ)	Π. Καφετζής	3	3½	3	0	0
ΑΓΓΛΙΚΑ για ακαδημαϊκούς σκοπούς I (pass/fail)	Α. Σπυροπούλου			3	0	0
7. Ένα (1) κατ' επιλογή υποχρεωτικό μαθήματα, επιλεγόμενο εκ των εξής:		3	3½	3	0	0
E3α. Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία	Μ. Σπυριδάκης	3	3½	3	0	0
E3β. Εκπαιδευτικές Πρακτικές	Μ. Νικολακάκη	3	3½	3	0	0
E4γ. Κρατικές Πολιτικές και Τοπική Αυτοδιοίκηση	Ξ. Κοντιάδης - Τ. Θεοδωρικάκος	3	3½	3	0	0
4ο Εξάμηνο						
1. Οικονομικά της Κοινωνικής Πολιτικής (Υ)	Μ. Γείτονα	3	3½	3	0	0
2. Αρχές Διάχυσης και Επικοινωνίας της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Γνώσης	Κ. Δημόπουλος	3	3½	3	0	0
3. Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική (Υ)	Δ. Βενιέρης	3	3½	3	0	0
4. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (Υ)	Α. Τσατσαρώνη	3	3½	3	0	0
5. Κράτος και Δημόσια Πολιτική (Υ)	Π. Καφετζής	3	3½	3	0	0
6. Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα (Υ)	Ξ. Κοντιάδης - Μ. Φεφές	3	3½	3	0	0
ΑΓΓΛΙΚΑ για ακαδημαϊκούς σκοπούς II (έχει βαθμό)	Α. Σπυροπούλου	4	5	3	0	0
7. Ένα (1) κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα επιλεγόμενο εκ των εξής:						
E4α. Βασικές Αρχές Συμβουλευτικής και Διαχείρισης Ομάδων	Δ. Τσακίρη	3	3½	3	0	0
E4β. Ιστορία Κοινωνικής Πρόνοιας για το Παιδί	Δ. Καρακατσάνη	3	3½	3	0	0
E4γ. Ιστορία της Εκπαίδευσης	Φ. Γαζή					

	ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Ωρες		
			Θ	Φ	Ε
5ο Εξάμηνο					
Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής					
1. Δίκαιο Ανηλίκων και Κοινωνικής Προστασίας του Παιδιού	3	3½	3	0	0
2. Θεσμοί Κοινωνικής Προστασίας (ΥΚ) <i>(Δεν προσφέρεται. Συνδιδασκαλία 5ου & 7ου εξ το 2012-13)</i>	3	3½	3	0	0
3. Σχεδιασμός & Αξιολόγηση Κοινων. Πολιτικής (ΥΚ)	3	3½	3	0	0
4. Πολιτική Υγείας (ΥΚ)	3	3½	3	0	0
5. Σωφρονιστικοί Θεσμοί (ΥΚ)	3	3½	3	0	0
6. Νομικό Καθεστώς Αλλοδαπών, Προσφύγων και Μειονοτήτων (ΥΚ)	3	3½	3	0	0
7. Κοινωνική Οικονομία (αντί του "Ευρωπαϊκοί Θεσμοί Κοινωνικής Οικονομίας")	3	3½	3	0	0
Σχέδιο έρευνας/Πρακτική άσκηση	3	5½	0	3	0
Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής					
1. Αρχές Εκπαιδευτικής Θεωρίας (ΥΚ)	3	3½	3	0	0
2. Πολιτικές Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΥΚ)	3	3½	3	0	0
3. Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μαθητών: Μικρο και Μακρο Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις (ΥΚ) (αντί του "Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση")	3	3½	3	0	0
4. Ανάλυση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού (ΥΚ)	3	3½	3	0	0
5. Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών (ΥΚ)	3	3½	3	0	0
6. Εκπαίδευση Ενηλίκων (ΥΚ)	3	3½	3	0	0
7. Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Μονάδων και Εκπαιδευτικών Συστημάτων (ΥΚ)	3	3½	3	0	0
Σχέδιο έρευνας/Πρακτική άσκηση	3	5½	0	3	0

	ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Ωρες			
			Θ	Φ	Ε	
6ο Εξάμηνο						
Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής						
1. Management Κοινωνικών Υπηρεσιών	Μ. Γείτονα	3	3½	3	0	0
2. Οικονομικές Ανισότητες και Κοινωνική Πολιτική (ΥΚ)	Κ. Σουλιώτης	3	3½	3	0	0
3.Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εργασίας (ΥΚ)	Μ. Σπυριδάκης	3	3½	3	0	0
4. Μεταναστευτική Πολιτική (ΥΚ)	Λ. Βεντούρα	3	3½	3	0	0
5. Θεωρητικές Προσεγγίσεις Κοινωνικής Πολιτικής (ΥΚ) (αντί του "Πολιτικές Απασχόλησης")	Α. Φερώνας	3	3½	3	0	0
6. Κοινωνικό Φύλο και Ανισότητες (ΥΚ)	Μ. Σπυριδάκης	3	3½	3	0	0
7. Παρουσίαση και Ανάλυση Φορέων Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής (αντί του "Κοινωνία - Επιστήμη -Τεχνολογία")	Τ. Θεοδωρικάκος	3	3½	3	0	0
Σχέδιο έρευνας/Πρακτική άσκηση		3	5½	0	3	0
Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής						
1. Σχεδιασμός και Εφαρμογές Εκπαιδευτικών Πολιτικών (ΥΚ)	Μ. Νικολακάκη	3	3½	2	1	0
2. Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΥΚ)	Π. Παπαδιαμαντάκη	3	3½	3	0	0
3. Αξιολόγηση και Εφαρμοσμένες Εκπαιδευτικές Πολιτικές (ΥΚ) (αντί του "Υλικότητα στην Εκπαίδευση") (ΥΚ)	Δ. Τσακίρη	3	3½	3	0	0
4. Κοινωνιολογία των Εκπαιδευτικών Πρακτικών (ΥΚ)	Α. Τσατσαρώνη	3	3½	3	0	0
5. Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (ΥΚ)	Αθ. Τζιμογιάννης	3	3½	3	0	0
6. Ιδιότητα του Πολίτη και πολυπολιτισμικότητα (ΥΚ) συνδιδασκαλία με 8ο	Δ. Καρακατσάνη	3	3½	3	0	0
7. Παρουσίαση και Ανάλυση Φορέων Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής (αντί του "Κοινωνία - Επιστήμη -Τεχνολογία")	Τ. Θεοδωρικάκος	3	3½	3	0	0
Σχέδιο έρευνας/Πρακτική άσκηση		3	5½	0	3	0

	ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Ωρες			
			Θ	Φ	Ε	
7ο Εξάμηνο						
Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής						
1. Οικονομική Ανθρωπολογία της Μετανάστευσης (ΥΚ)	Μ. Σπυριδάκης	3	3½	3	0	0
2. Οικονομικά Υγείας - Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας (ΥΚ) (αντί του "Θεσμοί, Οργάνωση και Χρηματοδότηση του Ελληνικού Συστήματος Υγείας")	Μ. Γείτονα	3	3½	3	0	0
3. Κοινωνικός Αποκλεισμός και Πολιτικές Κοινωνικής Ενσωμάτωσης (ΥΚ)	Α. Φερόνας	3	3½	3	0	0
4. Δύο (2) κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα επιλεγόμενα εκ των εξής:						
Ε8α. Θεωρίες Κράτους	Τ. Καφετζής	3	3½	3	0	0
Ε8β. Επιχειρηματικότητα και Διοίκηση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων		3	3½	3	0	0
Διπλωματική εργασία		6	7			
Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής						
1. Εκπαιδευτική Πολιτική και Πολιτικές Απασχόλησης (ΥΚ)	Α. Τσατσαρώνη - Α. Φερόνας	3	3½	3	0	0
2. Αρχειακή Έρευνα στις Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες (αντί του "Μουσεία και Εκπαιδευτικές Δράσεις")	Φ. Γαζή	3	3½	3	0	0
3. Ηλεκτρονική Μάθηση και Εκπαίδευση από Απόσταση (ΥΚ)	Αθ. Τζιμογιάννης	3	3½	3	0	0
4. Δύο (2) κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα επιλεγόμενα εκ των εξής:						
Ε7α. Κριτική Παιδαγωγική	Μ. Νικολακάκη	3	3½	3	0	0
Ε7β. Κοινωνιολογικές Σπουδές στην Εκπαιδευτική Πολιτική	Α. Τσατσαρώνη	3	3½	3	0	0
Διπλωματική εργασία		6	7	0	0	0

	ΔΜ-ΕΛΛ.	ΠΜ-ECTS	Ωρες			
			Θ	Φ	Ε	
8ο Εξάμηνο						
Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής						
1. Αντεγκληματική Πολιτική (ΥΚ)	Θ. Παπαθεοδώρου - Π.Δ 407	3	3½	3	0	0
2. Ευρωπαϊκή Εγκληματολογία (ΥΚ)	Β. Καρύδης	3	3½	3	0	0
3. Συγκριτική Κοινωνική Πολιτική (ΥΚ)	Α. Φερόνας	3	3½	3	0	0
4. Δύο (2) κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα επιλεγόμενα εκ των εξής:						
Ε8α. Θεμελιώδεις Ελευθερίες και Κοινές Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Μ. Φεφές	3	3½	3	0	0
Ε8β. Συγκριτική Ανάλυση Συστημάτων Κοινωνικής Ασφάλειας	Δ. Βενιέρης	3	3½	3	0	0
Ε8γ. Ανάπτυξη Νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών						
Διπλωματική εργασία		12	14			
Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής						
1. Διαχείριση Εκπαιδευτικών Καινοτομιών(ΥΚ)	Γ. Μπαγάκης	3	3½	3	0	0
2.Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (ΥΚ)	Κ. Δημόπουλος- Α. Κατοής	3	3½	3	0	0
3. Οικονομικά της Εκπαίδευσης	Α. Κατοής	3	3½	3	0	0
4. Δύο (2) κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα επιλεγόμενα εκ των εξής:						
Ε8α. Εξουσία και γνώση στην εκπαιδευτική πολιτική	Μ. Νικολακάκη	3	3½	3	0	0
Ε8β. Πολιτική Κουλτούρα και εκπαίδευση	Τ. Καφετζής	3	3½	3	0	0
Ε8γ. Ανάπτυξη Νέων Προϊόντων και Υπηρεσιών						
Διπλωματική εργασία		12	14			
Ιδιότητα του Πολίτη και πολυπολιτισμικότητα (ΥΚ) συνδιδασκαλία με 60	Δ. Καρακατσάνη	3	3½	3	0	0

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011-12

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία (Υ1)

Άννα Τσατσαρώνη

Στο μάθημα αυτό προσεγγίζονται μια σειρά από διαφορετικά θέματα και τομείς της κοινωνιολογίας. Βασικός στόχος είναι να μνηθούν οι φοιτητές/τριες στους τρόπους σκέψης και τις έννοιες της κοινωνιολογικής ανάλυσης και ερμηνείας της κοινωνικής πραγματικότητας. Ειδικότερα, στο μάθημα οριοθετείται η επιστήμη της κοινωνιολογίας και διερευνάται η γένεσή της στις σύγχρονες βιομηχανικές κοινωνίες, αναδεικνύονται οι ποικίλες θεωρήσεις της και εξηγείται η εξέλιξη του κοινωνιολογικού στοχασμού στο πλαίσιο των νεωτερικών και των μετανεωτερικών κοινωνιών.

2. Εισαγωγή στο Δίκαιο (Υ3)

Μιχάλης Φεφές

Το μάθημα αυτό πραγματεύεται τις απαραίτητες εκείνες έννοιες που θα οδηγήσουν στην κατανόηση των βασικών στοιχείων της νομικής επιστήμης και συγκεκριμένα θα διατυπωθούν έννοιες από τους κλάδους του δημοσίου και του ιδιωτικού δικαίου,.

3. Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη (Υ4)

Μαίρη Γείτονα

Σκοπός του μαθήματος είναι να δοθούν οι βασικές γνώσεις σχετικά με τις έννοιες και τα μεγέθη μιας οικονομίας, τη μέτρησή τους και τον τρόπο προσδιορισμού τους. Αναλύεται ο τρόπος λειτουργίας μιας οικονομίας σύμφωνα με τον επικρατέστερο διαχωρισμό σε μικροοικονομικό και σε μακροοικονομικό επίπεδο. Εξετάζονται οι οικονομικές προσεγγίσεις καθώς και τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Η μικροοικονομική ανάλυση αναφέρεται στην ατομική συμπεριφορά των οικονομικών μονάδων, καταναλωτών και παραγωγών (επιχειρήσεων), καθώς και στον προσδιορισμό της ζήτησης και της προσφοράς αγαθών ανάλογα με τη μορφή της αγοράς. Ενώ, η μακροοικονομική

ανάλυση αναφέρεται στην οικονομία ως σύνολο για την εξέταση των οικονομικών μεγεθών.

5. Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης (Υ14)

Δέσποινα Καρακατσάνη

Επιστήμες της εκπαίδευσης (θεσμοποίηση, συνθήκες αυτονόμησης, επιστημονικότητα, διεπιστημονικότητα): ανάλυση των επιμέρους κλάδων, διείσδυση και εδραίωση στο πανεπιστημιακό πεδίο, σύνδεση με τον επαγγελματικό χώρο. Βασική ορολογία της παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας. Συγκριτική παρουσίαση παιδαγωγικών ρευμάτων-εκπαιδευτικών κινημάτων. Ανάλυση παιδαγωγικών θεωριών και παρουσίαση εκπαιδευτικών εφαρμογών.

6. Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική (Υ171)

Δημήτρης Βενιέρης

Αποστολή του μαθήματος είναι η γνωριμία με το επιστημονικό γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνικής Πολιτικής και τους ευγενείς στόχους του. Σκοπός του είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών στην προσέγγιση της ως μοχλού κοινωνικής παρέμβασης στην κατεύθυνση της κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης. Αναπτύσσεται σε τρία επίπεδα. Πρώτον, οριοθέτηση, στόχοι, φύση και εξέλιξη της Κοινωνικής Πολιτικής σε ιστορικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο, εισαγωγή στο διεπιστημονικό θεωρητικό της υπόβαθρο αλλά και το φάσμα των βασικών ζητημάτων τα οποία διερευνά (κοινωνικές ανάγκες, κοινωνικά προβλήματα, κοινωνικά δικαιώματα, κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες, κλπ.). Δεύτερον, σκιαγράφηση των κεντρικών πεδίων και των αντίστοιχων πολιτικών τα οποία εμπεριέχει η Κοινωνική Πολιτική (κοινωνική ασφάλεια, υγεία, απασχόληση, παιδεία, περιβάλλον, κατοικία, κλπ.). Τρίτον, συνοπτική παρουσίαση των βασικών πτυχών εφαρμογής της κοινωνικής πολιτικής στο Ελληνικό κοινωνικοπολιτικό περιβάλλον.

7. Εισαγωγή στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Υ23)

Θανάσης Τζιμογιάννης

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν και να ενισχύσουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες χρήσης εφαρμογών των ΤΠΕ, που είναι απαραίτητες τόσο για τις σπουδές τους όσο και για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Παράλληλα, αναλύεται και διαπραγματεύεται ο ρόλος και η επίδραση των σύγχρονων εφαρμογών των ΤΠΕ στη σημερινή κοινωνία (εκπαίδευση, εργασία, διοίκηση, πολιτισμός κ.λ.π.)

Το Περιεχόμενο Σπουδών είναι διαρθρωμένο σε τρεις άξονες:

- **Οι ΤΠΕ ως τεχνολογικό σύστημα:** Βασικές έννοιες της Πληροφορικής (δεδομένα, πληροφορία, αναπαράσταση, επεξεργασία δεδομένων, αρχεία και

βάσεις δεδομένων, πληροφοριακά συστήματα), αρχιτεκτονική υπολογιστών (υλικό, δομή και λειτουργία υπολογιστή, περιφερειακές συσκευές, αποθηκευτικά μέσα), λογισμικό (λειτουργικό σύστημα, είδη λογισμικού).

- **Οι ΤΠΕ ως εργαλείο:** Το σύστημα του υπολογιστή, λειτουργικά περιβάλλοντα, εφαρμογές γραφείου (επεξεργασία κειμένου, εφαρμογές υπολογιστικών φύλλων, δημιουργία ηλεκτρονικών παρουσιάσεων).
- **Οι ΤΠΕ ως κοινωνικό φαινόμενο:** Κριτική επισκόπηση και αξιολόγηση των σύγχρονων εφαρμογών των ΤΠΕ με αναφορές στον κοινωνικό, εργασιακό, εκπαιδευτικό, επιστημονικό και πολιτισμικό τομέα.

Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικά αντικείμενα και εργαστηριακές ασκήσεις. Η παρακολούθηση και η επιτυχής εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων είναι υποχρεωτική.

2ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Οργάνωση και Θεσμοί Ευρωπαϊκής Ένωσης (Υ7)

Μιχάλης Φεφές

Το μάθημα αυτό έχει σκοπό να περιγράψει τη φύση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον τρόπο οργάνωσής της και να αναλύσει τη μορφή και τον τρόπο λειτουργίας των θεσμών τους. Στα πλαίσια αυτά θα αναλυθούν οι βασικές έννοιες του κοινοτικού δικαίου και, θα περιγραφούν οι Ευρωπαϊκοί θεσμοί.

2. Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ελλάδας (19ος – 20ός αιώνας) (Υ8)

Φωτεινή Γαζή

Το μάθημα αποτελεί μια γενική επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας με έμφαση στις κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές. Περιλαμβάνει εισαγωγικές ενότητες που αφορούν στις ευρύτερες πολιτικές εξελίξεις μετά τη συγκρότηση του κράτους. Οι κεντρικές ενότητες του μαθήματος εστιάζουν στα κοινωνικά και οικονομικά φαινόμενα: αγροτική οικονομία, το ζήτημα των εθνικών γαιών, το σταφιδικό ζήτημα, εκβιομηχάνιση, οικονομικές κρίσεις, υπερατλαντική μετανάστευση, το προσφυγικό ζήτημα, η ανάπτυξη των πόλεων, οι μειονότητες στην Ελλάδα. Εξετάζονται επίσης ιδεολογικές τάσεις και πολιτισμικά ρεύματα: εθνικισμός, φεμινισμός και γυναικείο ζήτημα, το γλωσσικό ζήτημα και ο δημοτικισμός.

3. Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Πολιτική (Υ10)

Παναγιώτα Παπαδιαμαντάκη

Το μάθημα περιλαμβάνει ως γνωστικά αντικείμενα τη σχέση Κράτους, Κοινωνίας και Εκπαιδευτικού συστήματος, τα βασικά παραδείγματα σχεδιασμού

και ανάλυσης εκπαιδευτικής πολιτικής, το εννοιολογικό πλαίσιο, τις υποστατικές κατηγορίες και τις μεθοδολογικές και επιστημολογικές συνιστώσες της εκπαιδευτικής πολιτικής. Επίσης συστρέφεται θεματικά γύρω από τις περιεχομενικές συνιστώσες των δημόσιων πολιτικών στην Εκπαίδευση και Κατάρτιση και τη σχέση των τελευταίων με άλλες κρίσιμες δημόσιες πολιτικές (π.χ. πολιτικές απασχόλησης και δη ενεργητικές).

4. Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης (Υ13)

Λίνα Βεντούρα

- Ορισμός της μετανάστευσης, είδη. Σύντομη ιστορία της μετανάστευσης κατά τη νεότερη και σύγχρονη εποχή. Κοινωνιολογία της μετανάστευσης στις ΗΠΑ. Κοινωνικές επιστήμες και μετανάστευση στη Δυτική Ευρώπη. Αίτια μεταναστευτικών ροών. Δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά. Επιλογή τόπου εγκατάστασης, γειτονιάς και κατοικίας. Τομείς απασχόλησης και αγορά εργασίας. Κρατικές πολιτικές. Οικογενειακή μετανάστευση και «δεύτερη γενιά». Φύλο και μετανάστευση.
- Προσδιορισμός και διάκριση. Έθνος και ξένος. Μεταναστευτικά δίκτυα. Διαμόρφωση εθνοτικών ομάδων. Ενσωμάτωση ή αποκλεισμός. Νομικές, πολιτικές και κοινωνικές διακρίσεις. Ρατσισμός. Ταυτότητα και πολιτισμικά συστήματα.
- Παγκοσμιοποίηση και μετανάστευση. Πολυπολιτισμικότητα και διαφορά. Διεθνικότητα, διασπορά και υβριδικότητα. Πολιτογράφηση και διπλή υπηκοότητα.

5. Εισαγωγή στην Εγκληματολογία (Υ20)

Θεόδωρος Παπαθεοδώρου/Διδάσκων βάσει του Π.Δ. 407/80

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού εξετάζονται οι κλασικές και οι σύγχρονες θεωρίες που έχουν αναπτυχθεί σχετικά με το έγκλημα και τον εγκληματία. Δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην ανάλυση των σύγχρονων μορφών εγκληματικότητας, καθώς και στους μηχανισμούς που έχουν θεσμοθετηθεί σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για την αντιμετώπισή του.

6. Άτυπες και Μη-τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης – Διαβίου Εκπαίδευση (Υ16)

Γεώργιος Μπαγάκης

Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι άτυπες και μη-τυπικές μορφές εκπαίδευσης, αλλά και η αναδυόμενη κουλτούρα Δια-Βίου Εκπαίδευσης. Εξετάζονται οι σχετικές πολιτικές, η μεθοδολογική στρατηγική, οι δομές και τα συστατικά του περιεχομένου των άτυπων και μη-τυπικών μορφών εκπαίδευσης και της Δια-βίου εκπαίδευσης. Παράλληλα επιχειρείται η συσχέτιση των προαναφερθέντων με τους πολιτικούς και οικονομικούς παράγοντες που προσδιόρισαν, τις τελευταίες δεκαετίες, την ανάπτυξη της Δια βίου μάθησης. Στην κατεύθυνση

αυτή θα γίνουν αναφορές σε ελληνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή παραδείγματα καθώς και σε φορείς που παρέχουν αυτές τις μορφές εκπαίδευσης.

Η οργάνωση της διδασκαλίας έχει τη μορφή διαλέξεων, ομαδικών εργασιών, μελετών περίπτωσης, εργαστηρίων, συζητήσεων στο πλαίσιο του μαθήματος.

7. Μεθοδολογία Κοινωνικής/Εκπαιδευτικής Έρευνας (Υ27)

Θανάσης Κατσής

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων από τους φοιτητές όσον αφορά την οργάνωση, πραγματοποίηση και παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων σε θέματα κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής. Θέματα που θα συζητηθούν αφορούν τις μεθόδους δειγματοληψίας, περιγραφική στατιστική, τεχνικές ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας, εγκυρότητα και αξιοπιστία των δεδομένων, χρήση του SPSS και κατασκευή ερευνητικού εργαλείου. Έμφαση θα δοθεί στην πραγματοποίηση μίας πιλοτικής έρευνας καθώς και στη γραπτή και προφορική παρουσίαση των ερευνητικών αποτελεσμάτων από τους ίδιους τους φοιτητές.

3ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Αρχές Ανάλυσης και Σχεδιασμού Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων (Υ15)

Κώστας Δημόπουλος

Οι διαδικασίες ανάλυσης και σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο εκπαιδευτικής πολιτικής (τυπικής και άτυπων μορφών εκπαίδευσης). Η μελέτη των διαδικασιών περιλαμβάνει:

- α. Την ανάλυση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των συστατικών μερών των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και συστημάτων.
- β. Τη διερεύνηση των προϋποθέσεων για την επιτυχή εφαρμογή αλλά και των επιπτώσεων που οι σχετικές αποφάσεις έχουν σε άλλες διαστάσεις του εκπαιδευτικού συστήματος.
- γ. Ανάλυση της καταλληλότητας όλων των παραγόντων που αποτελούν εργαλεία για την εφαρμογή τους.
- δ. Ανάλυση των μεθόδων αξιολόγησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων

2. Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ευρώπης (19ος – 20ός αιώνας) (Υ9)

Φωτεινή Γαζή

Το μάθημα εξετάζει τις κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές στην Ευρώπη από τα τέλη του 18ου αιώνα μέχρι σήμερα. Συγκροτείται γύρω από δύο άξονες: α. κοινωνικο-οικονομικές εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο και β. η Ευρώπη και ο κόσμος κατά τους νεότερους χρόνους. Σ' αυτό το πλαίσιο, εξετάζονται η Γαλλική

και η Βιομηχανική Επανάσταση, οι τεχνολογικές αλλαγές, οι κοινωνικοί μετασχηματισμοί και η διαμόρφωση της εργατικής τάξης, η αστική τάξη, η αποικιοκρατία και η απο-αποικιοποίηση, τα μεταναστευτικά ρεύματα, τα πολιτικά και κοινωνικά κινήματα, οι πόλεμοι, το Ολοκαύτωμα, ο υπαρκτός σοσιαλισμός, ο Ψυχρός Πόλεμος, η μαζική κουλτούρα και ο σύγχρονος πολιτισμός της εικόνας και της πληροφορίας.

3. Οργάνωση του Κράτους (Υ6)

Ξενοφών Κοντιάδης

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ανάλυση της οργάνωσης και των βασικών λειτουργιών του κράτους. Ειδικότερα, εξετάζονται οι οργανωτικές βάσεις του πολιτεύματος, η ανάδειξη και λειτουργία των άμεσων οργάνων του κράτους, η διάρθρωση, η λειτουργία και ο έλεγχος της δημόσιας διοίκησης. Επίσης γίνεται αναφορά σε συναφείς με το αντικείμενο του μαθήματος έννοιες της συνταγματικής θεωρίας και της πολιτικής επιστήμης (Σύνταγμα, κράτος, εξουσία, πολιτικό σύστημα), καθώς και στο ρόλο των πολιτικών κομμάτων, των μέσων μαζικής ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών στη σύγχρονη πλουραλιστική δημοκρατία.

4. Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων (Υ24)

Θανάσης Κατσης

Στο μάθημα αυτό καλύπτονται οι κυριότερες μέθοδοι ανάλυσης και ερμηνείας δεδομένων όπως, συσχέτιση, μεθοδολογία κατηγορικών δεδομένων χ^2 , γραμμική παλινδρόμηση και ανάλυση διακύμανσης καθώς και οι κυριότεροι μέθοδοι πολυμεταβλητής ανάλυσης (παραγοντική ανάλυση, ανάλυση κύριων συνιστωσών). Οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν κατανοήσει τις εισαγωγικές έννοιες Στατιστικής. Η ανάπτυξη του μαθήματος θα γίνεται με τη χρήση λογισμικού (Excel και SPSS) ενώ τα παραδείγματα άπτονται του χώρου της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Έρευνας. Έμφαση θα δοθεί στην κατανόηση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων καθώς και στην ενεργό συμμετοχή των φοιτητών στην ανάλυση των δεδομένων. Οι μαθηματικές έννοιες και ορισμοί θα χρησιμεύσουν μόνο για την ανάπτυξη της θεωρίας.

5. Ευρωπαϊκές Εκπαιδευτικές Πολιτικές (Υ11)

Παναγιώτα Παπαδιαμαντάκη

Το μάθημα αυτό προσπαθεί αφενός μεν να παρουσιάσει, να αποσαφηνίσει και να αναλύσει την εκπαιδευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) (πλην τα διαδικασίας συγκρότησης και εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης) και αφετέρου να παρουσιάσει το πως αυτή υλοποιείται και επηρεάζει με συγκεκριμένους τρόπους την πραγματικότητα των κρατών μελών της. Βασικό μέλημα του μαθήματος είναι η επικέντρωση στην πρακτική διάσταση της εν λόγω πολιτικής.

6. Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη (Υ2)

Παναγιώτης Καφετζής

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση και κριτική προσέγγιση των φοιτητών σε βασικά πεδία, αντικείμενα και έννοιες του Πολιτικού, που το συγκροτούν αναλυτικά και θεωρητικά ως Πολιτική Επιστήμη. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάλυση της Πολιτικής Κουλτούρας, στη σχέση της με την ευρύτερη περιοχή της Πολιτικής Επιστήμης και στη συνεισφορά της στη μεθοδολογία της κοινωνικής και πολιτικής έρευνας. Στα πλαίσια αυτά, θα αναδειχτεί ο ρόλος της πολιτικής και της πολιτικής κουλτούρας στη διαμόρφωση αλλά και την ερμηνεία των αξιών, των αρχών και των στόχων των κρατικών πολιτικών.

Οι παραδόσεις του μαθήματος θα αναπτυχθούν στους εξής άξονες:

- Πολιτικό, Πολιτική και Πολιτικοί Θεσμοί: θεωρητική και εννοιολογική ανάλυση
- Πολιτική Κουλτούρα: το αντικείμενο, το πεδίο και οι μέθοδοι προσέγγισης της «υποκειμενικής διάστασης» της πολιτικής

Πολιτική θεωρία και εμπειρική πολιτική ανάλυση: από τις πολιτικές δομές στους πολίτες, την κοινή γνώμη και τις δημόσιες πολιτικές – προβλήματα δημοκρατικής νομιμοποίησης την εποχή της «διακυβέρνησης»

7. Ένα (1) κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα, επιλεγόμενο εκ των εξής:

E3α. Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία (EE2)

Μάνος Σπυριδάκης

Το μάθημα επιχειρεί να διερευνήσει τις θεωρίες και τα μοντέλα σχετικά με την ερμηνεία του φαινομένου της αλλαγής, της αστάθειας και της ανάπτυξης των κοινωνικοπολιτισμικών συστημάτων. Μολονότι ο όρος κοινωνική αλλαγή είναι διφορούμενος, η έμφαση θα δοθεί στην ευρύτερη έννοιά του που εμπεριέχει τους τομείς του πολιτισμού, της πολιτικής οργάνωσης και της οικονομίας. Βασικός άξονας του μαθήματος είναι η εξέταση και κριτική αντιπαράθεση των δύο σημαντικότερων μοντέλων για την κοινωνική αλλαγή, αυτό που έλκει την πνευματική καταγωγή του από τον Σπένσερ, το λεγόμενο εξελικτικό και αυτό από τον Μαρξ, το λεγόμενο συγκρουσιακό. Υπό το φως των διεπιστημονικών προσεγγίσεων της έννοιας της κοινωνικής μεταβολής, θα επιχειρηθεί, και η κατά το δυνατόν διερεύνηση άλλων θεωρητικών ρευμάτων, όπως αυτά της φαινομενολογίας, εθνομεθοδολογίας, της θεωρίας της δομοποίησης, του δομομαρξισμού, του μεταδομισμού, του μεταμοντερνισμού της κριτικής θεωρίας, της Σχολής της Φραγκφούρτης καθώς και της φεμινιστικής θεωρίας.

E3β. Εκπαιδευτικές Πρακτικές (EE3)

Μαρία Νικολακάκη

Στόχος του μαθήματος είναι η διερεύνηση εκπαιδευτικών πρακτικών στο ελληνικό σχολείο σε επίπεδο ρητορικής και εφαρμογής. Το μάθημα μελετά την εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών στην εκπαίδευση, με ιδιαίτερη έμφαση στη σχέση του μικροκόσμου και της μακροκλίμακας του εκπαιδευτικού συστήματος.. Επίσης θα μελετήσει το ρόλο του εκπαιδευτικού ως φορέα δράσης μέσα στο εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Ε3γ. Κρατικές Πολιτικές και Τοπική Αυτοδιοίκηση (ΕΕ4)

Ξενοφών Κοντιάδης/Παναγιώτης Θεοδωρικάκος

Διανύουμε μια περίοδο εκ βάθρων αναθεώρησης του ρόλου, των λειτουργιών και της δομής του κράτους. Στο πλαίσιο του διαλόγου για τη μετάβαση σε νέα μοντέλα κρατικής οργάνωσης και λειτουργίας διασταυρώνονται δυο εξαιρετικά κρίσιμες προβληματικές: Αφ' ενός, το ζήτημα της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των μηχανισμών του κοινωνικού κράτους, της ικανότητάς τους να εγγυηθούν την κοινωνική ασφάλεια, την αλληλεγγύη και την κοινωνική συνοχή χωρίς να υπονομεύουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Αφ' ετέρου, το ζήτημα της επαναοριοθέτησης της σχέσης του κεντρικού κράτους τόσο με την αγορά και την κοινωνία πολιτών, όσο και με τους επιμέρους αποκεντρωμένους και αυτοδιοικούμενους φορείς και οργανισμούς.

Οι δυο αυτές διαστάσεις της αναδιάρθρωσης του σύγχρονου κράτους είναι μεν σχετικά αυτοτελείς, όμως παράλληλα εμφανίζουν ποικίλες όψεις συνάρθρωσης. Η κρίσιμότερη από αυτές μπορεί να συμπυκνωθεί στο ευρύτερο ζήτημα της κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων μεταξύ του κεντρικού κράτους και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής.

4ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Οικονομικά της Κοινωνικής Πολιτικής (Υ19)

Μαίρη Γείτονα

Το μάθημα αυτό έχει ως αντικείμενο τη μελέτη των οικονομικών διαστάσεων της κοινωνικής πολιτικής στο σύνολό της, αλλά και στα επιμέρους διακριτά πεδία της (απασχόληση, κοινωνική ασφάλιση, υγεία, πρόνοια, εκπαίδευση). Εστιάζει, μέσα από μια διεπιστημονική σκοπιά που περιλαμβάνει τόσο την κοινωνική όσο και την οικονομική πολιτική, στη διερεύνηση των οικονομικών δυνατοτήτων για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής πολιτικής. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων μελετώνται η ζήτηση για κοινωνικές υπηρεσίες και η σχέση της με τις πραγματικές ανάγκες, οι προκλήσεις που παρουσιάζονται στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής από τη διεθνοποίηση των αγορών, τις δημογραφικές μεταβολές και τις αλλαγές στη δομή της απασχόλησης, η δυνατότητα εξισορρόπησης μεταξύ οικονομικής αποδοτικότητας και κοινωνικής ευημερίας

και η ικανοποίηση των κριτηρίων-αρχών της ισότητας και της αναδιανεμητικότητας, κυρίως υπό το πρίσμα των δημοσιοοικονομικών περιορισμών και των συνακόλουθων χρηματοδοτικών πιέσεων που ασκούνται στα σύγχρονα συστήματα κοινωνικής προστασίας. Επιπλέον, στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζεται η εξέλιξη των κοινωνικών δαπανών και του χρηματοδοτικού πλαισίου της κοινωνικής πολιτικής, καθώς και η σχέση κράτους και αγοράς στη χρηματοδότηση και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Τέλος παρουσιάζονται οι μέθοδοι οικονομικής αξιολόγησης των παρεμβάσεων της κοινωνικής πολιτικής, δεδομένης της αναγκαιότητας διαρκούς βελτιστοποίησής τους αλλά και, ταυτόχρονα, συγκράτησης του σχετικού κόστους.

2. Αρχές Διάχυσης και Επικοινωνίας της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Γνώσης (Υ25)

Κώστας Δημόπουλος

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τους μηχανισμούς, τις διαδικασίες και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται για τη διάχυση της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης σε διάφορα επικοινωνιακά πεδία. Για το σκοπό αυτό το μάθημα αρθρώνεται με βάση τους ακόλουθους θεματικούς άξονες:

- Εισαγωγή στις θεωρίες της επικοινωνίας
- Τα επικοινωνιακά πεδία εντός και διαμέσου των οποίων διακινείται η τεχνολογική και επιστημονική γνώση (πεδίο της στενά εξειδικευμένης τεchnο-επιστημονικής κοινότητας, πεδίο της ευρύτερης τεchnο-επιστημονικής κοινότητας, πεδίο της παιδαγωγικής και πεδίο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης).
- Οι «τροχιές» που ακολουθούν τα τεchnο-επιστημονικά ζητήματα από το εσωτερικό πεδίο παραγωγής τους στα διάφορα άλλα πεδία αναπαραγωγής και αναπλαισίωσής τους.
- Οι διαδικασίες επικοινωνίας και πρόσληψης της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης στο δημόσιο πεδίο και, Οι βασικές αρχές και μεθοδολογίες για την επικοινωνία της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης σε κοινά μη-ειδικών (π.χ. αφηγηματικός τρόπος γραφής, ο ρόλος των μεταφορών και των αναλογιών).

3. Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική (Υ18)

Δημήτρης Βενιέρης

Αποστολή του μαθήματος είναι η συμφιλίωση με την έννοια της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Πολιτικής (ΕΚΠ) και η ανάδειξη του δυναμει ρόλου της στην κατεύθυνση της εναρμόνισης και συνοχής της σύγχρονης ευρωπαϊκής κοινωνίας. Η προαγωγή μιας ενιαίας ΕΚΠ συνιστά καταρχήν μια μεγάλη πρόκληση για τους υπερεθνικούς οργανισμούς. Η προσέγγιση του μαθήματος εστιάζει στο ρόλο που εν προκειμένω διαδραματίζουν οι δύο μείζονες και αμιγώς

ευρωπαϊκοί οργανισμοί, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και το Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣτΕ). Η Κοινωνική Πολιτική της ΕΕ συνδέεται άμεσα αφενός με τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης και αφετέρου με το παρόν και το μέλλον της Κοινωνικής Πολιτικής στην Ελλάδα. Σκοπός του μαθήματος είναι να ανιχνεύσει τα μείζονα Ευρωπαϊκά κοινωνικά ζητήματα, να παρουσιάσει τους παράγοντες που συμβάλλουν, τα προβλήματα αλλά και τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τη συγκρότηση μιας ενιαίας ΕΚΠ, να διερευνήσει τη θέση της Ελλάδας απέναντι στις σύγχρονες υπερεθνικές κοινωνικές προκλήσεις. Το υπό ρέουσα διαμόρφωση πεδίο της ΕΚΠ δημιουργεί την ανάγκη συνεχούς αναθεώρησης των παραδόσεων και επιβεβαιώνει τη γοητεία αλλά και, ενίοτε, τη δυσκολία του εγχειρήματος.

4. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (Υ13)

Άννα Τσατσαρώνη

Στόχος του μαθήματος είναι να ενθαρρυνθεί η κριτική ενασχόληση των φοιτητών με τις βασικές βιβλιογραφικές πηγές της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, ως ξεχωριστού τομέα μελέτης και ανάλυσης της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Οι ευρείες θεματικές ενότητες που προσεγγίζονται στο μάθημα είναι οι εξής:

- Ο εκπαιδευτικός θεσμός στο πλαίσιο των μακροκοινωνιολογικών προσεγγίσεων.
- Οι λειτουργίες της εκπαίδευσης στο πλαίσιο των ερμηνευτικών προσεγγίσεων.
- Η εκπαίδευση στο πλαίσιο των συνδυαστικών, κριτικών θεωρήσεων.

5. Κράτος και Δημόσια Πολιτική (Υ5)

Παναγιώτης Καφετζής

Η Κοινωνική και η Εκπαιδευτική Πολιτική αποτέλεσαν προνομιακά πεδία ανάπτυξης των νέων, παρεμβατικών λειτουργιών του μεταπολεμικού δυτικού κράτους, ως κράτους που δεν περιορίζεται πλέον στο ρόλο του 'νυχτοφύλακα', όπως το είχε προσορίσει ο πρώιμος φιλελευθερισμός. Αυτές οι νέες λειτουργίες του μεταπολεμικού κράτους συγκροτούν μία διευρυμένη σφαίρα αρμοδιότητας της Πολιτικής, άρα μία νέα περιοχή δράσης της αντιπροσωπευτικής πολιτικής εξουσίας. Η τελευταία καλείται να εντάξει στρατηγικά στην ατζέντα της την κατά Marshal 'τρίτη γενιά' δικαιωμάτων, δηλαδή τα κοινωνικά δικαιώματα, προκειμένου οι ισορροπίες του φυσιοκρατικού - φιλελεύθερου Κοινωνικού Συμβολαίου να προσαρμοστούν στα πολιτικά διακυβεύματα που συμπυκνώθηκαν στη μορφή του κοινωνικού κράτους, ή κράτους πρόνοιας. Στο χώρο της θεωρίας, αυτή η κίνηση αντικρίζεται στην ανάδυση της ιδέας και της έννοιας της δημόσιας πολιτικής, η οποία, από τη δεύτερη κυρίως μεταπολεμική δεκαετία, διαμορφώνεται σταδιακά ως ένα νέο αντικείμενο της πολιτικής επιστήμης. Η προβληματική του παρόντος μαθήματος εντάσσεται ακριβώς στο πεδίο της πολιτικής επιστήμης, και όχι στη διοικητική επιστήμη, ή την οργανωσιακή-θεσμική ανάλυση.

Στα πλαίσια αυτά, η δημόσια πολιτική θα αναλυθεί και ερμηνευθεί σε συσχέτιση με τις μεταβολές των μορφών του Κράτους, μεταβολές με τις οποίες αυτή η πολιτική είναι εγγενώς συνυφασμένη, αποτελώντας μία μεθοδολογικά κρίσιμη εξαρτημένη μεταβλητή τους. Μέσα από αυτή την οπτική, οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις των εννοιών και αναλυτικών κατηγοριών που συγκροτούν το επιστημονικό πλαίσιο της δημόσιας πολιτικής. Παράλληλα, θα εξεταστούν οι συνέπειες που έχει για τη διαμόρφωση, την εφαρμογή και την αξιολόγηση της δημόσιας πολιτικής η μετάβαση από το κοινωνικό κράτος των δεκαετιών '60 και '70 στο σημερινό 'ρυθμιστικό κράτος', σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης.

6. Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα (Υ22)

*Ξενοφών
Κοντιάδης/Μιχάλης Φεφές*

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ανάλυση του συστήματος των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ισχύοντος Συντάγματος. Τα ατομικά δικαιώματα αποσκοπούν κατ' αρχάς στη διασφάλιση ενός πεδίου ελεύθερης ύπαρξης και δράσης του ατόμου από αυθαίρετες παρεμβάσεις της κρατικής εξουσίας. Τα κοινωνικά δικαιώματα αφορούν την υποχρέωση της πολιτείας να λαμβάνει θετικά μέτρα για την εξασφάλιση βασικών αγαθών στους πολίτες. Σε ένα πρώτο επίπεδο είναι αναγκαία η παρουσίαση των κοινών βασικών χαρακτηριστικών που ανάγονται στη δομή και τη λειτουργία των σχετικών συνταγματικών διατάξεων. Σε ένα δεύτερο επίπεδο γίνεται επιλογή και ερμηνευτική προσέγγιση των κυριότερων επιμέρους ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη θεωρία και την ανάλυση των κοινωνικών δικαιωμάτων, στο μέτρο που αποτελούν το συνταγματικό πλαίσιο συγκρότησης της Κοινωνικής Διοίκησης και άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Επίσης, έμφαση δίδεται στις συνταγματικές ρυθμίσεις που κατοχυρώνουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση και εγγυώνται την αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ.

8. Ένα (1) κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα, επιλεγόμενο εκ των εξής:

Ε4α. Βασικές Αρχές Συμβουλευτικής και Διαχείρισης Ομάδων (ΕΕ5)

Δέσποινα Τσακίρη

Στόχος του μαθήματος είναι να προσεγγίσουμε τη συμβουλευτική διαδικασία όπως συναντάται σε επαγγελματικά περιβάλλοντα που αφορούν όχι εξειδικευμένους συμβούλους αλλά όλους εκείνους που στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας εισηγούνται καινοτομικές δράσεις και αλλαγές, λαμβάνουν αποφάσεις και διαχειρίζονται συγκρούσεις. Η προτεινόμενη προσέγγιση εστιάζεται στη μελέτη του τρόπου διαχείρισης των ομάδων με την συνδρομή επιστημονικών θεωριών της ψυχολογίας, της κοινωνικής ψυχολογίας και της ψυχανάλυσης.

E4β. Ιστορία Κοινωνικής Πρόνοιας για το Παιδί (EE10)

Δέσποινα Καρακατσάνη

Το μάθημα αυτό επιχειρεί μια κοινωνικοιστορική προσέγγιση της εγκαθίδρυσης θεσμών πρόνοιας, φροντίδας και μέριμνας της παιδικής ηλικίας και της μητρότητας κατά τη διάρκεια του 20ού αι. στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Μέσα από την προσέγγιση αυτή θα καταδειχθεί η πορεία η οποία συνδέεται με την εγκαθίδρυση του κράτους πρόνοιας, την εξέλιξη των αντιλήψεων γύρω από την παιδική ηλικία, τους προβληματισμούς και τους πειραματισμούς γύρω από τη σωματική και διανοητική υγεία των μαθητών, την προστασία της μητρότητας, τη μέτρηση και τον προσδιορισμό της κανονικότητας, τη μαθηματικοποίηση των μετρήσεων (παιδολογία, παιδομετρία, χρήση οργάνων και εργαλείων). Στο ίδιο πλαίσιο θα αναλυθεί η κοινωνική υγιεινή και ο ρόλος των φιλανθρωπικών οργανώσεων, των διεθνών οργανισμών και του κράτους, ενώ θα διερευνηθούν οι ευγονιστικές αντιλήψεις και αναγνώσεις του παιδικού σώματος σε συνάρτηση με τις εθνικές και κοινωνικοπολιτικές υπαγορεύσεις και επιταγές. Η ανάδειξη παραδειγμάτων από τον ευρωπαϊκό χώρο θα βοηθήσει στη σύγκριση με την ελληνική περίπτωση, θα φωτίσει κοινά σημεία και διαφορές και θα συμβάλλει στην ανάλυση της σχέσης με το ιστορικό, κοινωνικο-οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο.

E4γ. Ιστορία της Εκπαίδευσης (EE6)

Φωτεινή Γαζή

Το μάθημα εξετάζει τις βασικές εξελίξεις στην νεοελληνική εκπαίδευση από τη συγκρότηση του κράτους μέχρι σήμερα. Η εκπαίδευση μελετάται μέσα στο ευρύτερο πολιτικό, κοινωνικό και ιδεολογικό πλαίσιο. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, στην εκπαιδευτική πολιτική, στα μεταρρυθμιστικά προγράμματα. Εξετάζεται επίσης η γυναικεία εκπαίδευση, ο γλωσσοεκπαιδευτικός δημοτικισμός, το πανεπιστήμιο κατά τον 19ο και 20ο αιώνα και η μειονοτική εκπαίδευση.

5ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής

1. Δίκαιο Ανηλίκων και Κοινωνικής Προστασίας του Παιδιού (ΚΚΠ8)

Θεόδωρος Παπαθεοδώρου/Διδάσκων βάσει του Π.Δ. 407/80

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού γίνεται κατ' αρχάς ανάλυση της έννοιας της παραβατικότητας των ανηλίκων, όπως αυτή διαμορφώνεται μέσα από την κοινωνική παρέκκλιση και την αιτιολογία του περάσματος σε αντικοινωνικές και εγκληματικές συμπεριφορές.

Κατόπιν εξετάζονται τα θεσμικά μέτρα αντιμετώπισης της παραβατικής συμπεριφοράς που συνιστούν σήμερα, κατά την ελληνική έννομη τάξη, το βασικό κορμό του Δικαίου ανηλίκων, αναλύεται η ιδιαιτερότητά τους, αλλά και η συμβατότητά τους με τις αρχές και κανόνες που ρυθμίζουν την προστασία των ανηλίκων σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο. Τέλος, παρουσιάζονται οι σύγχρονες τάσεις της αντεγκληματικής πολιτικής στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης των ανηλίκων και τα αντίστοιχα πρότυπα που έχουν διαμορφωθεί.

2. Θεσμοί Κοινωνικής Προστασίας (ΚΚΠ10)

Ξενοφών Κοντιάδης/Κυριάκος Σουλιώτης

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η θεσμική κατοχύρωση των αρχών οργάνωσης και διοίκησης των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, υγείας και πρόνοιας στην Ελλάδα, με αφετηρία την αναφορά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Ελληνικού κοινωνικού κράτους. Ειδικότερα, στο μάθημα αναλύεται η θεσμική εξέλιξη του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας, οριοθετείται η έννομη σχέση κοινωνικής ασφάλισης και παρουσιάζεται η διοικητική διάρθρωση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, υγείας και πρόνοιας.

3. Σχεδιασμός & Αξιολόγηση Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΚΠ1)

Δημήτρης Βενιέρης

Αποστολή του μαθήματος είναι η ανάδειξη και η κατανόηση της συμβολής της διαδικασίας του κοινωνικού σχεδιασμού στη διαμόρφωση και την εφαρμογή κοινωνικών παρεμβάσεων. Αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας αυτής είναι η φάση της αξιολόγησης, με παράλληλη αυθύπαρκτη διάσταση ξεχωριστής σημασίας. Σχεδιασμός και αξιολόγηση συνδέονται πρώτον, άρρηκτα με την έννοια της ορθολογικής και αποτελεσματικής χρήσης των περιορισμένων πόρων καθώς και τη συνεπή εφαρμογή πολιτικών βάσει αρχών και στόχων. Συνδυάζουν δεύτερον, τη θεωρητική ανάλυση αναγκών με την πρακτική άσκηση πολιτικών κοινωνικής ανάπτυξης για την κάλυψη τους. Προϋποθέτουν τρίτον, διεπιστημονική προσέγγιση διότι δανείζονται μεθόδους και στηρίζονται σε έρευνες από επιστημονικά πεδία όπως η επιχειρησιακή έρευνα, η οργανωτική θεωρία, τα οικονομικά, η στατιστική, η κοινωνική ψυχολογία.

4. Πολιτική Υγείας (ΚΚΠ4)

Κυριάκος Σουλιώτης

Το μάθημα αυτό εισάγει τους σπουδαστές στις βασικές έννοιες της υγείας και των υπηρεσιών υγείας και προσδιορίζει και αναλύει τους επιμέρους παράγοντες που επηρεάζουν το σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής υγείας. Ειδικότερα, εξετάζονται οι διάφορες εννοιολογικές προσεγγίσεις της υγείας και των υπηρεσιών υγείας, οι ανάγκες σε υπηρεσίες υγείας του πληθυσμού, όπως αυτές διαμορφώνουν το πλαίσιο των κοινωνικών απαιτήσεων από τα συστήματα υγείας και την πολιτική υγείας γενικότερα, η υγειονομική προτεραιοποίηση των

αναγκών αυτών και η κάλυψή τους μέσα από περιορισμένους διαθέσιμους πόρους, η τυπολογία και η συνακόλουθη κατηγοριοποίηση των συστημάτων υγείας σε διεθνές επίπεδο στη βάση επιμέρους κριτηρίων, οι μέθοδοι και τα εργαλεία χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας αλλά και η σχέση του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην οργάνωση, παροχή και χρηματοδότηση των υπηρεσιών υγείας. Επιπλέον παρουσιάζονται οι μεταρρυθμίσεις του συστήματος υγείας στην Ελλάδα και εξετάζονται εκτενώς συγκεκριμένες τομεακές πολιτικές του χώρου της υγείας, προκειμένου να αναδειχθεί η σύνθεση στην πράξη των ανωτέρω παραγόντων σε ολοκληρωμένες πολιτικές καθώς και η υλοποίηση των τελευταίων σε επιμέρους τομείς λειτουργίας του συστήματος.

5. Σωφρονιστικοί Θεσμοί (ΚΚΠ9)

Βασίλης Καρύδης

Η Σωφρονιστική Επιστήμη ερευνά και μελετά την οργάνωση και λειτουργία του Σωφρονιστικού Συστήματος, δηλαδή του συστήματος έκτισης των ποινών κατά της ελευθερίας, από τον εγκλεισμό μέχρι τις εναλλακτικές ποινές στην κοινότητα. Σημαντικό μέρος του μαθήματος αποτελεί το Σωφρονιστικό Δίκαιο που περιλαμβάνει τους δικαίους κανόνες που οργανώνουν το σωφρονιστικό σύστημα, ρυθμίζουν την λειτουργία των Καταστημάτων Κράτησης, εισάγουν θεσμούς όπως η απόλυση με όρο και οι άδειες των κρατουμένων, και προστατεύουν τα δικαιώματα των κρατουμένων. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα συζητηθεί επίσης εκτενώς η έννοια και οι σκοποί της ποινής, η εν γένει σωφρονιστική πολιτική, σωφρονιστικά μοντέλα αλλά και η καταρρηκτική προοπτική.

6. Νομικό Καθεστώς Αλλοδαπών, Προσφύγων και Μειονοτήτων (ΚΚΠ16)

Θεόδωρος Παπαθεοδώρου/Διδάσκων βάσει του Π.Δ. 407/80

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού, γίνεται, καταρχάς, αναφορά στη διαμόρφωση του εν λόγω νομικού πλαισίου στην Ελλάδα μέσα από τη νομοθεσία του 1991 και του 2001, και τις κατευθύνσεις της μεταναστευτικής πολιτικής. Κατόπιν αναλύεται η μεταρρύθμιση του Δικαίου αλλοδαπών του 2005, η συμβατότητά της με τους κανόνες του Ευρωπαϊκού δικαίου ως προς την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των αλλοδαπών και την οικοδόμηση μιας ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής. Επίσης, παρουσιάζονται τα διαφορετικά νομικά καθεστώτα και αναλύονται διεξοδικά οι έννοιες του μετανάστη και του πρόσφυγα ως προς την είσοδο και παραμονή τους στην Ελλάδα και την κατοχύρωση των βασικών κοινωνικών δικαιωμάτων τους (εργασία, παιδεία, υγεία, ασφάλεια). Τέλος εξετάζεται η συμβολή του Δικαίου των αλλοδαπών στις γενικότερες κατευθύνσεις της κοινωνικής πολιτικής.

7. Κοινωνική Οικονομία (ΕΕ15)

Μιχάλης Φεφές

Στόχος του μαθήματος είναι να περιγράψει τον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, που θεωρείται ο τρίτος πόλος μεταξύ του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα οικονομίας. Θα αναλυθούν οι βασικές έννοιες της κοινωνικής οικονομίας, η σημασία και συμβολή της στην παγκόσμια και εθνική οικονομία, οι αρχές στις οποίες στηρίζεται και οι θεσμοί μέσω των οποίων λειτουργεί (π.χ., συνεταιρισμοί, σωματεία, ιδρύματα, ΜΚΟ κ.ο.κ.).

Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1. Αρχές Εκπαιδευτικής Θεωρίας (ΚΕΠ7)

Δέσποινα Καρακατσάνη

Στόχος του μαθήματος είναι η επεξεργασία εννοιών και θεωριών της διδασκαλίας και της μάθησης, η μελέτη των αρχών που διέπουν το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του μαθησιακού περιβάλλοντος, του διδακτικού πλαισίου και του αναλυτικού προγράμματος (πνευματιστικές, περσοναλιστικές, ψυχογνωστικές, τεχνολογικές, κοινωνικο-γνωστικές θεωρίες μάθησης, μάθηση και μέθοδοι αξιολόγησης, θεωρίες μάθησης και επιστημολογία, διδακτικός σχεδιασμός-αναλυτικά προγράμματα-σκοποθεσία, τρόποι αναπαράστασης της γνώσης, στυλ μάθησης-Kolb, Gardner). Η ιστορική και συγκριτική ανάλυση των θεωριών (και των βασικών αρχών τους) θα αναδείξει διαφορετικές προσεγγίσεις, οπτικές, και ερμηνείες.

2. Πολιτικές Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΚΕΠ8)

Παναγιώτα Παπαδιαμαντάκη

Παρουσίαση και ανάλυση του ισχύοντος θεσμικού (νομοθετικού και συνταγματικού) πλαισίου ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα, καθώς επίσης και της διαχρονικής εξέλιξής του μετά το 1960, σε συσχέτιση και με τη σύγχρονη Ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Ανάλυση επιλεγμένων περιοχών άσκησης πολιτικής στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης: Κοινωνική διάσταση της ανώτατης εκπαίδευσης. Ανώτατη εκπαίδευση και περιφερειακή ανάπτυξη. Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Αυτονομία και ανάληψη ευθύνης / λογοδοσία (accountability) των Πανεπιστημίων. Ο ρόλος των φοιτητών στο σύγχρονο Πανεπιστήμιο.

3. Αξιολόγηση της Επίδοσης των Μαθητών: Μίκρο & Μάκρο Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις (ΚΕΠ1)

Δέσποινα Τσακίρη

Στόχος του μαθήματος είναι η κοινωνιολογική κατανόηση της εκπαιδευτικής αξιολόγησης μέσα από μια ποικιλότητα θεμάτων που θεραπεύονται σ' αυτή την επιστημονική περιοχή. Τα θέματα αυτά, αφενός μεν, αφορούν τις

μικροκοινωνικές αναλύσεις της σχολικής αξιολόγησης και δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη βαθμολογία των μαθητών και στις διαδικασίες προσανατολισμού και επιλογής των μαθητών μέσω των κατευθύνσεων. Αφετέρου δε, αφορούν τις μακροκοινωνικές αναλύσεις της αξιολόγησης, και εστιάζουν στη μελέτη των αντισταθμιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν με σκοπό την βελτίωση σχολικών επιδόσεων, στην ανάλυση της σχέσης ανάμεσα στις παιδαγωγικές πρακτικές και τα σχολικά αποτελέσματα των μαθητών και στην ερμηνεία των αποτελεσμάτων των μαθητικών δεξιοτήτων μέσω των διεθνών συγκρίσεων που διενεργήθηκαν από υπερεθνικούς οργανισμούς, όπως ο ΟΟΣΑ.

4. Ανάλυση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού (ΚΕΠ2)

Κώστας Δημόπουλος

Στόχος του παρόντος μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα διάφορα είδη εκπαιδευτικού υλικού καθώς και η διερεύνηση του ρόλου των εκφραστικών κωδίκων που εμπλέκονται στην κατασκευή τους στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής τους λειτουργίας.

Ειδικότερα, η θεματολογία που αναπτύσσεται στα πλαίσια αυτού του μαθήματος είναι η ακόλουθη:

- Ο προσδιορισμός της έννοιας «εκπαιδευτικό υλικό» και η επισήμανση των ειδών του.
- Τα ειδικά σχεδιαστικά χαρακτηριστικά ενός εκπαιδευτικού υλικού
- Ο ρόλος και οι λειτουργίες του εκπαιδευτικού υλικού στην διαδικασία μετάδοσης και αναπλαισίωσης της Γνώσης μέσω της εισαγωγής των εννοιών της *Ταξινόμησης, της Περιχάραξης και της Τυπικότητας.*
- Η ανάλυση του ρόλου του γλωσσικού και του απεικονιστικού κώδικα του εκπαιδευτικού υλικού.

5. Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών (ΚΕΠ12)

Γεώργιος Μπαγάκης

Το μάθημα έχει στόχο να εισάγει τους συμμετέχοντες στη θεωρία και πράξη καθώς και στη μεθοδολογία της Εκπαίδευσης των Εκπαιδευτικών στην Ελλάδα. Η θεματική του αναπτύσσεται γύρω από δυο βασικούς άξονες: την αρχική εκπαίδευση (pre-service teachers training) και την ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση (in-service teachers training) των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πρακτική κατεύθυνση της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, στην εκπαίδευση εντός του σχολείου (school based), στην εκπαίδευση ενηλίκων, στον αναστοχαζόμενο εκπαιδευτικό (reflective practitioner), στην έρευνα δράσης, στην ηγεσία, στην καινοτομία, στη συνεργασία και στον επαγγελματισμό των εκπαιδευτικών. Στο μάθημα γίνεται επίσης αναφορά στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και σε άλλες χώρες (κυρίως τη Μεγάλη Βρετανία).

Η οργάνωση της διδασκαλίας έχει τη μορφή διαλέξεων, ομαδικών εργασιών, μελετών περίπτωσης, εργαστηρίων, συζητήσεων στο πλαίσιο του μαθήματος.

7. Εκπαίδευση Ενηλίκων (ΚΕΠ13)

Γεώργιος Μπαγάκης

Το μάθημα έχει στόχο να εισάγει τους συμμετέχοντες στη θεωρία και πράξη της Εκπαίδευσης των Ενηλίκων. Στα πλαίσια αυτού η θεματική του θα αναπτυχθεί ως εξής: οριοθέτηση των βασικών εννοιών και σχέση του όρου «Εκπαίδευση Ενηλίκων» με τις έννοιες «Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση», «Δια Βίου Εκπαίδευση», «Δια Βίου Μάθηση», «Επιμόρφωση Ενηλίκων». Κίνητρα μάθησης ενηλίκων. Οι ενήλικοι ως μαθητές. Μεθόδευση της διδασκαλίας ενηλίκων. Σχεδιασμός και ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων. Βασικοί θεωρητικοί της εκπαίδευσης ενηλίκων. Εκπαίδευση των ενηλίκων στην Ελλάδα (θεσμικό πλαίσιο, φορείς, προγράμματα) Ευρωπαϊκοί και διεθνείς οργανισμοί Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Η οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος θα έχει τη μορφή διαλέξεων, ομαδικών εργασιών, συζητήσεων στα πλαίσια του μαθήματος.

7. Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Μονάδων και Εκπαιδευτικών Συστημάτων (ΚΕΠ3)

Δέσποινα Τσακίρη

Η αναζήτηση νέων τρόπων ρύθμισης των εκπαιδευτικών συστημάτων συνδέεται με την ανάπτυξη της αξιολόγησης, ειδικότερα, της εκπαιδευτικής μονάδας και της αξιολόγησης, γενικότερα, των εκπαιδευτικών συστημάτων. Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος προσεγγίζουμε την αξιολόγηση της σχολικής μονάδας και του εκπαιδευτικού συστήματος ως μια κοινωνική πρακτική δίνοντας έμφαση στις ιστορικές συνθήκες εμφάνισης και ανάπτυξής της, στις πολιτικές και οργανωτικές της διαστάσεις, καθώς και στα θεσμικά διακυβεύματα του παρόντος. Θα αναλυθούν μοντέλα αξιολόγησης σχολικών μονάδων δίνοντας έμφαση στις διαδικασίες επεξεργασίας και χρήσης δεικτών και κριτηρίων. Για τη διερεύνηση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού συστήματος θα στηριχθούμε στη μελέτη τριών βασικών της αξόνων: του έργου των εκπαιδευτικών, της διαχείρισης της σχολικής μονάδας και του σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής.

6ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής

1. Management Κοινωνικών Υπηρεσιών (ΚΚΠ5)

Μαίρη Γείτονα

Αποστολή του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στην έννοια του management και να αναδείξει τον κεντρικό ρόλο του στην εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής. Στις σύγχρονες μεταρρυθμίσεις στα συστήματα κοινωνικής πολιτικής ο ρόλος αυτός είναι διττός. Πρώτον, συνδέει τις πολιτικές επιλογές για εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό των συστημάτων με μετατόπιση των ορίων μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής σφαίρας, με μεταβολές στις βασικές παραμέτρους (χρηματοδότηση, παροχή, ρύθμιση), με νέα πρότυπα διαχείρισης (διοίκηση αποτελεσμάτων, managed competition, κλπ.) στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας. Δεύτερον, διαχύει τη στρατηγική για ισορροπία ανάμεσα στις κοινωνικές δαπάνες και την οικονομική αποτελεσματικότητα αλλά και τη στόχευση για ποιοτικότερη ανταπόκριση των κοινωνικών παροχών στις ανάγκες των πολιτών, στην τρέχουσα αναθεώρηση του περιεχομένου των κοινωνικών πολιτικών. Η διάρθρωση του μαθήματος ενσωματώνει βασικά στοιχεία της θεωρητικής και πτυχές της πρακτικής διάστασης του management στο πεδίο των κοινωνικών υπηρεσιών. Μορφές και προσεγγίσεις του management έχουν καθοριστική σημασία όχι μόνο στην ορθολογική οργάνωση αλλά και στην αποτελεσματική παροχή των κοινωνικών υπηρεσιών. Η διερεύνηση του ρόλου και της σημασίας του management στις κοινωνικές υπηρεσίες επικεντρώνεται στους τομείς των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής ασφάλισης.

2. Οικονομικές Ανισότητες και Κοινωνική Πολιτική (ΚΚΠ3)

Κυριάκος Σουλιώτης

Το περιεχόμενο του μαθήματος αναπτύσσεται σε δυο μεγάλες ενότητες. Η πρώτη ενότητα έχει θεωρητικό και μεθοδολογικό προσανατολισμό ώστε οι φοιτητές να γνωρίσουν τις βασικές μεθόδους μέτρησης των οικονομικών ανισοτήτων και της φτώχειας και τις κύριες θεωρητικές προσεγγίσεις που σχετίζουν τη φτώχεια με την οικονομική ανάπτυξη και το ρόλο του κράτους πρόνοιας. Καλύπτονται τα ακόλουθα θέματα: δείκτες κατανομής του εισοδήματος και προσδιορισμός κινδύνων φτώχειας, διαμάχη για τη φτώχεια και την αποστέρηση, σημασία των αγορών εργασίας, δημογραφικοί παράγοντες και πρότυπα κοινωνικής αναπαραγωγής, ρόλος των πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας. Η δεύτερη ενότητα έχει εμπειρικό και συγκριτικό προσανατολισμό προκειμένου να εμπεδωθούν οι οικονομικές έννοιες και οι στατιστικές μέθοδοι που διδάσκονται στην πρώτη ενότητα. Παρουσιάζονται τα αποτελέσματα διεθνών ερευνών για την κατανομή των ανισοτήτων και της φτώχειας στις αναπτυγμένες και στις αναπτυσσόμενες χώρες, συγκρίνονται διαφορετικά συστήματα κοινωνικής πολιτικής στην Ευρώπη και στις Η.Π.Α., και αναπτυξιακά προγράμματα διεθνών οργανισμών (Ο.Η.Ε., Παγκόσμια Τράπεζα). Η εξέλιξη των ανισοτήτων και της φτώχειας στην Ελλάδα εντάσσεται στο διεθνές περιβάλλον και σχετίζεται με το μοντέλο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης που διαμορφώθηκε κατά τη μεταπολεμική περίοδο.

3. Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εργασίας (ΚΚΠ2)

Μάνος Σπυριδάκης

Το μάθημα αναφέρεται στη μορφή και δομή των κοινωνικών σχέσεων που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παραγωγής, διανομής και ανταλλαγής, στον άξονα της συγχρονίας και διαχρονίας, στο Δυτικό κόσμο. Καθώς εργασία δεν σημαίνει μόνο έμμισθη απασχόληση, θα επιχειρηθεί η διερεύνηση μορφών και πρακτικών εργασίας που είτε δεν φαίνονται, είτε δεν έχουν μέχρι τώρα απασχολήσει την κοινωνιολογική και ανθρωπολογική έρευνα. Για το λόγο αυτό ο όρος εργασία έχει ευέλικτη σημασιολογία περιλαμβάνοντας όλες τις μορφές τυπικής και άτυπης απασχόλησης, καθώς επίσης και όλες εκείνες τις δραστηριότητες που παράγουν αξίες, χρήσεις, αγαθά και υπηρεσίες με σκοπό την άμεση κατανάλωση και αναδιανομή για την κοινωνική και ατομική αναπαραγωγή. Επιπλέον θα καταδειχθεί ότι, ως κοινωνική σχέση, η εργασία ενέχει κουλτούρα και συγκεκριμένες κατηγοριοποιήσεις, πράγμα που εντάσσει τη λογική του μαθήματος σε ένα πλαίσιο πέρα από την απασχόληση, το οποίο λαμβάνει υπόψη του όλες τις δυνατές δράσεις για την εκπλήρωση των μικρών και μεγάλων καθηκόντων της ζωής. Υπό τη λογική αυτή σημαντική θέση στην πορεία των παραδόσεων κατέχει η αντίληψη ότι το οικονομικό status, καθορίζεται από υλικές και κοινωνικές διαδικασίες που ταυτόχρονα επενδύονται με πολιτισμικό νόημα. Είναι το μέσο ερμηνείας και αποδοχής ή μη μιας δεδομένης οικονομικής συνθήκης. Την ίδια στιγμή, ωστόσο, οι αλληλοσυνδεόμενες πολιτισμικές και κοινωνικές διαστάσεις της απασχόλησης συγκροτούν το πλαίσιο δράσης και επιλογής για τα κοινωνικά υποκείμενα συνδέοντας σε ολικό σχήμα ανταλλαγών τη δυναμική του ανέκφραστου με τη μορφοποίηση του συνειδητού.

4. Μεταναστευτική Πολιτική (ΚΚΠ13)

Λίνα Βεντούρα

- Σύγχρονες διεθνείς και εσωτερικές μεταναστεύσεις. Μεταναστεύσεις προς τη Δυτική Ευρώπη κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Μετακινήσεις προς τη Νότια και Ανατολική Ευρώπη μετά το 1989. Μετανάστευση προς την Ελλάδα. Πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο και εκτοπισμένοι. Ανεπίσημοι μετανάστες. Διεθνείς, υπερεθνικές και εθνικές πολιτικές. Θεσμικό πλαίσιο.
- Έλεγχος ροών και συνόρων. Ένταξη και κοινωνικός αποκλεισμός. Πολιτικές και μοντέλα ένταξης. Αγορά εργασίας, εγκατάσταση και στέγαση. Πολιτικά δικαιώματα και πολιτογράφηση. Η "δεύτερη" γενιά. Εγκληματικότητα, εγκληματοποίηση, θυματοποίηση. Ασφάλεια και ατομικά δικαιώματα. Εμπορία ανθρώπων και αντεγκληματική πολιτική.
- Ρατσισμός, ξενοφοβία και αντιρατσιστικά κινήματα. Στερεότυπα και ΜΜΕ. Οι μετανάστες ως πολιτικά υποκείμενα.

5. Θεωρητικές Προσεγγίσεις Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΚΠ18)

Ανδρέας Φερόνας

Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές θεωρίες για την κοινωνική πολιτική και το κράτος πρόνοιας. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται θεωρητικές προσεγγίσεις όπως ο φιλελευθερισμός, μαρξισμός, σοσιαλδημοκρατία, νεοφιλελευθερισμός, νέο-μαρξισμός, θεωρία του «τρίτου δρόμου», μετα-μοντερνισμός κλπ., καθώς και οι κριτικές προσεγγίσεις από τη σκοπιά των κοινωνικών κινημάτων, ιδιαίτερα του φεμινιστικού, του αντιρατσιστικού και του οικολογικού. Τα κεντρικά επιχειρήματα που αναπτύσσονται στο μάθημα είναι ότι: (α) οι θεωρίες συχνά διαπλέκονται με ιδεολογικές και πολιτικές ερμηνείες για τη φύση και το ρόλο της κοινωνικής πολιτικής και του κράτους πρόνοιας στις σύγχρονες κοινωνίες και (β) η γνώση των θεωριών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την καλύτερη κατανόηση των πολιτικών διαδικασιών και του πολιτικού διαλόγου που αναπτύσσεται γύρω από τα σχετικά ζητήματα καθώς της πρακτικής εφαρμογής των κοινωνικών πολιτικών.

6. Κοινωνικό Φύλο και Ανισότητες (ΚΚΠ15)

Μάνος Σπυριδάκης

Είναι γεγονός ότι στους περισσότερους κοινωνικούς σχηματισμούς ενυπάρχει η έννοια του έμφυλου διπολισμού στα πλαίσια της γενικότερης οργάνωσης της κοινωνίας, έννοια που νομιμοποιείται και θεμελιώνεται μέσα από και επάνω σε ιδεολογικές και πολιτισμικές κατασκευές. Ειδικότερα στις δυτικές κοινωνίες εξακολουθεί να επικρατεί ακόμα η αντίληψη ότι το φύλο υπάρχει σε δεδομένη αναλογία και αντιστοιχία με τους φυσικούς κανόνες και, κατά συνέπεια, η αναλογία αυτή υπαγορεύει στάσεις, συμπεριφορές, ηθικούς κώδικες και συγκεκριμένες ικανότητες. Ως εκ τούτου, οι γυναίκες και οι άντρες προσορίζονται, μέσω μιας βιολογικοποιημένης γενίκευσης, να ασχοληθούν με επιμερισμένες αρμοδιότητες, οι οποίες θεωρούνται εξ ορισμού νομοτελειακές, μόνιμες και κυρίως ως προκύπτουσες από τις «ανάγκες» της κοινωνίας. Στο μάθημα ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην αναλυτική εξέταση του μηχανισμού παραγωγής και δόμησης της έμφυλης ασυμμετρίας και της πρακτικής έκφρασής της στο πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό πεδίο της κοινωνικής δράσης.

7. Παρουσίαση και Ανάλυση Φορέων Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΚΠ19)

Παναγιώτης Θεοδωρικάκος

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή και ανάλυση των φορέων κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής. Η ανάλυση γίνεται στο επίπεδο της κεντρικής διοίκησης και της περιφερειακής αυτοδιοίκησης με βάση όλες τις πρόσφατες θεσμικές μεταβολές. Η άσκηση της κοινωνικής και της εκπαιδευτικής πολιτικής απ' τους συγκεκριμένους φορείς εξετάζεται υπό το πρίσμα των τρεχουσών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών της χώρας. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν το λειτουργικό πλαίσιο μέσα από το οποίο ασκείται το έργο των φορέων κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής και να αποκτήσουν

την ικανότητα της δικής τους επιστημονικής έρευνας για την ανάλυση της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής των κρατικών και κοινωνικών φορέων.

Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1. Σχεδιασμός και Εφαρμογές Εκπαιδευτικών Πολιτικών (ΚΕΠ9)

Μαρία Νικολακάκη

Το μάθημα αυτό εστιάζεται στην παρουσίαση και ανάλυση μεθόδων σχεδιασμού και προγραμματισμού παρεμβάσεων σε δραστηριότητες εκπαιδευτικού περιεχομένου. Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι εξής:

- α. η εισαγωγή και η αρχική εξοικείωση των φοιτητών με θέματα που άπτονται του εκπαιδευτικού σχεδιασμού και προγραμματισμού.
- β. η απόκτηση βασικών γνώσεων για το εκπαιδευτικό μας σύστημα αλλά και για την συγκρότηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων εν γένει.
- γ. η διασύνδεση θεωρητικών γνώσεων και πρακτικής εφαρμογής.

2. Διασφάλιση και Αξιολόγηση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΚΕΠ11)

Παναγιώτα Παπαδιαμαντάκη

Ιστορικό στην Ευρώπη και σε άλλες περιοχές του κόσμου. Η διασφάλιση ποιότητας στη Διαδικασία της Μπολόνιας. Η Ευρωπαϊκή διάσταση στη διασφάλιση ποιότητας. Διασφάλιση ποιότητας στην Ελλάδα: Το ιστορικό, το πρόσφατο θεσμικό πλαίσιο και οι προοπτικές. Διασφάλιση ποιότητας, αποτελεσματικότητα / αποδοτικότητα, ανάληψη ευθύνης και λογοδοσία (accountability) έναντι της Κοινωνίας. Θεωρητικές προσεγγίσεις στη διασφάλιση ποιότητας. Ιστορικό, κοινωνικο-οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο της διασφάλισης ποιότητας. Ορισμοί και σκοποί της ποιότητας. Τυπολογία της διασφάλισης ποιότητας. Ζητήματα μεθοδολογίας. Εμπειρίες και συμπεράσματα από την εφαρμογή προγραμμάτων διασφάλισης ποιότητας. Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων από τους φοιτητές. Εφαρμογές μεθόδων διασφάλισης και αξιολόγησης ποιότητας στο Τμήμα και στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

3. Αξιολόγηση και Εφαρμοσμένες Εκπαιδευτικές Πολιτικές (ΚΕΠ3)

Δέσποινα Τσακίρη

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή μελετών αξιολόγησης εκπαιδευτικών πολιτικών που έχουν θεσμοθετηθεί και εφαρμόζονται είτε πιλοτικά είτε καθολικά με τη μορφή προγραμμάτων. Αντικείμενα μελετών αξιολόγησης ενδεικτικά είναι : Η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας, οι ΖΕΠ (Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας), η Ενισχυτική διδασκαλία, τα προγράμματα κατάρτισης των

ΚΕΕ κλπ. Απαιτείται οι φοιτητές να έχουν κατακτήσει τις βασικές γνώσεις στην επιστημονική περιοχή της εκπαιδευτικής αξιολόγησης (προσώπων και δράσεων) με την παρακολούθηση των αντίστοιχων υποχρεωτικών μαθημάτων που προσφέρονται στο 5ο και 6ο εξάμηνο σπουδών στη κατεύθυνση της εκπαιδευτικής πολιτικής. Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα και η παρακολούθηση του μαθήματος είναι υποχρεωτική με δικαιολογημένες τρεις απουσίες. Έμφαση θα δοθεί στη διεξαγωγή σχεδιασμού από τους ίδιους τους φοιτητές μιας αξιολόγησης εκπαιδευτικού προγράμματος που θα επιλέγεται ως μελέτη περίπτωσης και η οποία θα βασίζεται στη συλλογή και ανάλυση νομοθετικών κειμένων, στη περιγραφή οργανωσιακών δομών και λειτουργιών, στον προσδιορισμό αντικειμένων, αξόνων και δεικτών αξιολόγησης και στην ανάπτυξη αντίστοιχων ερευνητικών εργαλείων.

4. Κοινωνιολογία των Εκπαιδευτικών Πρακτικών (ΚΕΠ14)

Άννα Τσατσαρώνη

Το μάθημα εστιάζεται στον κοινωνικό χαρακτήρα της επιλογής και της οργάνωσης της παιδαγωγικής γνώσης, με στόχο να αναδειχθούν οι κοινωνικές βάσεις και οι αθεματοποίητες παραδοχές των κυριότερων τύπων εκπαιδευτικής πρακτικής.

Για τη διερεύνηση των εκπαιδευτικών πρακτικών παρουσιάζεται, αναλύεται και αποτιμάται η θεωρία των παιδαγωγικών κωδίκων (Basil Bernstein), σύμφωνα με την οποία οι εκπαιδευτικές πρακτικές αποτελούν μηχανισμούς κοινωνικού και συμβολικού ελέγχου, μέσω των οποίων επιτελείται η πολιτισμική αναπαραγωγή και ρυθμίζονται οι συνειδήσεις των παιδαγωγικών υποκειμένων.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε τρία μέρη:

Στο πρώτο μέρος αναλύονται οι βασικές μελέτες που περιλαμβάνουν το εννοιολογικό πλαίσιο της θεωρίας. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται ορισμένες εμπειρικές μελέτες, οι οποίες αξιοποιούν τη θεωρία στην κοινωνιολογική ανάλυση της συγκρότησης, οργάνωσης, μετάδοσης, πρόσκτησης και αξιολόγησης της γνώσης, καθώς και των συνεπειών τους για τα παιδαγωγικά υποκείμενα. Στο τρίτο μέρος προσεγγίζεται κριτικά η θεωρία μέσα από μια σύντομη αναφορά στις επιδράσεις που άσκησαν στην επιστήμη της κοινωνιολογίας τα ρεύματα του δομισμού και του μετα-δομισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα εννοιολογικά εργαλεία που προσφέρει το έργο του Foucault, καθώς και στον τρόπο που αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν στην κοινωνιολογική ανάλυση των εκπαιδευτικών γνώσεων, διαδικασιών και πρακτικών.

5. Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (ΚΕΠ17)

Θανάσης Τζιμογιάννης

Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες α) να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τις γενικές αρχές και τα πρότυπα εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, β) να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τη σχεδίαση και τη χρήση εφαρμογών των ΤΠΕ για την εκπαίδευση και γ) να εμβαθύνουν σε

γενικές και ειδικές πτυχές των εκπαιδευτικών πολιτικών για την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πρακτική.

Το περιεχόμενο σπουδών διαρθρώνεται σε πέντε άξονες:

- **ΤΠΕ και θεωρίες μάθησης:** Παιδαγωγική θεμελίωση της εκπαιδευτικής τεχνολογίας, θεωρίες μάθησης και ΤΠΕ, οι ΤΠΕ ως εκπαιδευτικό εργαλείο, παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Οι ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία:** Μοντέλα εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση (τεχνοκεντρικό, κοινωνικό, ολιστικό-παιδαγωγικό, πραγματολογικό), οι ΤΠΕ στη διοίκηση της εκπαίδευσης, οι ΤΠΕ ως γνωστικό αντικείμενο, οι ΤΠΕ ως εκπαιδευτικό εργαλείο.
- **Εκπαιδευτικό λογισμικό:** Βασικές έννοιες, τύποι εκπαιδευτικού λογισμικού, αρχές σχεδίασης εκπαιδευτικού λογισμικού, αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού, μεθοδολογίες εφαρμογής στη διδακτική πράξη.
- **Οι ΤΠΕ στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα:** Ιστορική αναδρομή, ΤΠΕ και προγράμματα σπουδών, υποδομές, δράσεις και μηχανισμοί υποστήριξης, επιμόρφωση εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ.
- **Εκπαιδευτικές πολιτικές και ΤΠΕ:** Ευρωπαϊκές πολιτικές για την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, ΤΠΕ και εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, Κοινωνία της Πληροφορίας, κριτική μελέτη της εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

6. Ιδιότητα του Πολίτη και Πολυπολιτισμικότητα (ΚΕΠ18)

Δέσποινα Καρακατσάνη

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού θα παρουσιαστούν οι τρέχουσες συζητήσεις και οι θεωρητικοί προβληματισμοί που προσδιορίζουν την ιδιότητα του Πολίτη, διερευνούν τη σύνδεσή της με την πολυπολιτισμικότητα, την ταυτότητα, τον πατριωτισμό-κοσμοπολιτισμό-κοινοτισμό και τα ανθρώπινα δικαιώματα (W.Kymlicka, C. Taylor, A. Gutman, Banks, Feinberg, Iris Young, κ.ά.). Στους ειδικούς στόχους του μαθήματος εντάσσεται η προσπάθεια να προσεγγιστούν τα συναφή θέματα στις ευρύτερες κοινωνικοπολιτικές τους διαστάσεις, (ετερότητα και πολυπολιτισμικότητα, πολιτισμικός πλουραλισμός) και να αναδειχθεί η σχέση τους με τη διαμόρφωση της ταυτότητας, την εννοιοδότηση και θεσμοθέτηση της Ιδιότητας του πολίτη. Η εκπαίδευση και τα διάφορα μοντέλα διαχείρισης της εθνοπολιτισμικής ετερότητας στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες θα αποτελέσουν επιμέρους πτυχές του θέματος.

7. Παρουσίαση και Ανάλυση Φορέων Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΕΠ13)

Παναγιώτης Θεοδωρικάκος

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή και ανάλυση των φορέων κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής. Η ανάλυση γίνεται στο επίπεδο της κεντρικής διοίκησης και της περιφερειακής αυτοδιοίκησης με βάση όλες τις πρόσφατες θεσμικές μεταβολές. Η άσκηση της κοινωνικής και της εκπαιδευτικής πολιτικής απ' τους συγκεκριμένους φορείς εξετάζεται υπό το πρίσμα των τρεχουσών

κοινωνικοοικονομικών συνθηκών της χώρας. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν το λειτουργικό πλαίσιο μέσα από το οποίο ασκείται το έργο των φορέων κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής και να αποκτήσουν την ικανότητα της δικής τους επιστημονικής έρευνας για την ανάλυση της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής των κρατικών και κοινωνικών φορέων.

7ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής

1. Οικονομική Ανθρωπολογία της Μετανάστευσης (ΚΚΠ17)

Μάνος Σπυριδάκης

Το μάθημα επιχειρεί να συσχετίσει τις συζητήσεις και αναρωτήσεις που αφορούν στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα ενεργά υποκείμενα οργανώνουν και καθορίζουν την κοινωνική τους πρακτική για την παραγωγή και αναπαραγωγή των υλικών αγαθών που καθιστούν δυνατή την ύπαρξή τους. Σκοπός του είναι:

1. να παραθέσει τα εννοιολογικά εργαλεία, αναγκαία για την παρακολούθηση της συζήτησης στους κόλπους της οικονομικής ανθρωπολογίας,
2. να παρουσιάσει όψεις της συζήτησης αυτής,
3. να θέσει υπό διαπραγμάτευση τις σύγχρονες τάσεις που αναφαίνονται στο πεδίο του οικονομικού και
4. να αναδείξει τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς της κοινωνικής ενσωμάτωσης ή μη των μεταναστών στον Ελλαδικό χώρο.

Το πλαίσιο του μαθήματος διαμορφώνεται μέσα από τη λογική της κριτικής υπέρβασης της ιδέας ότι το πεδίο του οικονομικού λειτουργεί ανεξάρτητα και αυτόνομα από τις κοινωνικές δραστηριότητες και σχέσεις. Υπό τη λογική αυτή, συνεπώς, θα εξετασθεί η "κλασική" αναλυτική διαίρεση της οικονομικής διαδικασίας στις διαφορετικές "αυτόνομες" στιγμές της παραγωγής, διανομής, ανταλλαγής και κατανάλωσης, καταλήγοντας στο ενοποιητικό πεδίο της κοινωνικής αναπαραγωγής.

2. Οικονομικά της Υγείας – Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας (ΚΚΠ14)

Μαίρη Γείτονα

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εισάγει στους προπτυχιακούς φοιτητές ζητήματα που σχετίζονται με την κοινωνική και οικονομική διάσταση της υγείας και της φροντίδας υγείας.. Επιμέρους στόχοι του μαθήματος είναι η κατανόηση των εργαλείων της οικονομικής ανάλυσης και η εφαρμογή τους σε πεδία που άπτονται της διοίκησης και διαχείρισης των υπηρεσιών υγείας και γενικότερα της λήψης αποφάσεων και της διαμόρφωσης πολιτικών υγείας. Γίνεται κριτική παρουσίαση της λειτουργίας του υγειονομικού τομέα με βάση τα κριτήρια της ιατρικής αποτελεσματικότητας, της οικονομικής αποδοτικότητας και της

κοινωνικής ισότητας στην πρόσβαση και τη χρησιμοποίηση υπηρεσιών υγείας. Εμφαση επίσης δίνεται στο πεδίο της διαχείρισης και αξιολόγησης της Ιατρικής Τεχνολογίας (ΗΤΑ).

3. Κοινωνικός Αποκλεισμός και Πολιτικές Κοινωνικής Ενσωμάτωσης (ΚΚΠ20)

Ανδρέας Φερόνας

Η επέκταση των φαινομένων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην εποχή μας συμβαδίζουν με μια πρωτοφανή συσσώρευση του πλούτου και μια όλο και πιο άνιση κατανομή του. Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην προβληματική και μελέτη του κοινωνικού αποκλεισμού και η διερεύνηση από μια κριτική σκοπιά των εκφάνσεων του σε διεθνές και εθνικό επίπεδο καθώς και των πολιτικών αντιμετώπισής του. Διαρθρώνεται σε τρία μέρη. Το πρώτο μέρος επικεντρώνεται στην διερεύνηση της έννοιας του κοινωνικού αποκλεισμού, της σχέσης του με παρεμφερείς έννοιες όπως φτώχεια, αποστέρηση, κοινωνικές ανισότητες κλπ, των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του και των ερμηνευτικών προσεγγίσεων του φαινομένου. Το δεύτερο μέρος εστιάζει στην διεθνή διάσταση του κοινωνικού αποκλεισμού με ιδιαίτερη αναφορά στις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), αφενός γιατί σε αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο η εξάπλωση και η διεθνής κυριαρχία του όρου και αφετέρου γιατί οι πολιτικές της ΕΕ έχουν σημαντική επίδραση στο εθνικό επίπεδο. Στο τρίτο μέρος εξετάζονται διάφορες πτυχές των προβλημάτων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού στην ελληνική κοινωνία, αντλώντας ερμηνευτικά εργαλεία και συγκριτικές προοπτικές από τον ευρωπαϊκό διάλογο.

4. Δύο (2) κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα, επιλεγόμενα εκ των εξής:

Ε7α. Θεωρίες Κράτους (ΕΕ11)

Παναγιώτης Καφετζής

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με αναλυτικές έννοιες και μεθόδους μελέτης του νεωτερικού και ύστερου νεωτερικού Κράτους, μέσα από την παρουσίαση βασικών θεωριών και ρευμάτων σκέψης που εντάσσονται στα πεδία της Πολιτικής Θεωρίας και της Ιστορικής και Πολιτικής Κοινωνιολογίας. Στα πλαίσια αυτά, η προσέγγιση του Κράτους αποτελεί την ερμηνευτική πλαισίωση για την κατανόηση τόσο της διαμόρφωσης όσο και των μεταβολών στους κρίσιμους τομείς της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής. Το μάθημα διαρθρώνεται στους ακόλουθους θεματικούς άξονες:

- Το φιλελεύθερο 'κράτος-νυχτοφύλακας'.
- Το 'αναπτυξιακό κράτος'.
- Το παρεμβατικό 'κράτος πρόνοιας' και ο κορπορατισμός.
- Το κράτος της κεντρικά σχεδιασμένης οικονομίας.
- Το 'ρυθμιστικό κράτος'.

Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1. Εκπαιδευτική Πολιτική και Πολιτικές Απασχόλησης (ΚΕΠ17)

Ανδρέας Φερόνας- Άννα Τσατσαρώνη

Το μάθημα εστιάζει στις νέες πολιτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης, υπό το πρίσμα της σχέσης τους με τις πολιτικές απασχόλησης και με δεδομένη τη θεώρηση της εκπαιδευτικής πολιτικής ως ενεργητικής πολιτικής απασχόλησης.

Έμφαση δίνεται

α) στον τρόπο με τον οποίο προσδιορίζεται η σχέση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την απασχόληση στα πλαίσια των 4 πυλώνων της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση (ΕΣΑ) αλλά στα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Απασχόληση (ΕΣΔΑ) όσο και στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση (ΕΣΔΕΚ), και της έμφασης στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού (human resource development).

β) στην διαμόρφωση- συγκρότηση των νέων τάσεων στις πολιτικές στην εκπαίδευση και κατάρτιση τόσο διεθνώς όσο και στην Ελλάδα

γ) στον επαναπροσδιορισμό της έννοιας της εκπαίδευσης και της σχέσης της με την κατάρτιση (στις διάφορες εκδοχές της).

2. Αρχειακή Έρευνα στις Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες (ΚΕΠ6)

Φωτεινή Γαζή

Τα αρχεία, η τεκμηρίωση και ο κόσμος της πληροφορίας αποτελούν το αντικείμενο του μαθήματος. Αναλύεται η σημασία της αρχειακής έρευνας στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες με ιδιαίτερη έμφαση στα είδη αρχείων, στις αρχειακές συλλογές και στα τεκμήρια, στις μεθόδους και τα εργαλεία έρευνας, στο σχεδιασμό της αρχειακής έρευνας, στην επεξεργασία των αρχειακών δεδομένων, στους τρόπους αξιοποίησης των κειμενικών, οπτικοακουστικών, ψηφιακών, ηλεκτρονικών αρχείων και συλλογών. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την αρχειακή έρευνα και τη χρήση αρχείων για την μελέτη των κοινωνικών φαινομένων.

3. Ηλεκτρονική Μάθηση και Εκπαίδευση από Απόσταση (ΚΕΠ20)

Αθανάσιος Τζιμογιάννης

Το μάθημα αποτελεί μια επισκόπηση του πεδίου της ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning) και της εκπαίδευσης από απόσταση (ΕαΑ), καθώς και των σύγχρονων εφαρμογών τους. Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες α) να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τις γενικές αρχές, τα πρότυπα και τις σύγχρονες τεχνολογίες της ΕαΑ, β) να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τις βασικές αρχές σχεδίασης, εφαρμογής και αξιολόγησης συστημάτων ΕαΑ και γ) να εμβαθύνουν σε γενικές και ειδικές πτυχές των

εκπαιδευτικών πολιτικών για την αποτελεσματική εφαρμογή μοντέλων ΕαΑ στην πράξη.

Το περιεχόμενο σπουδών διαρθρώνεται σε τέσσερις άξονες:

- **Το επιστημονικό πεδίο της ΕαΑ:** Θεμελίωση του επιστημονικού πεδίου της ΕαΑ, γενιές ΕαΑ, οι έννοιες της απόστασης, της αυτονομίας, της γνωστικής και της διδακτικής παρουσίας στην ΕαΑ, ρόλοι εκπαιδευτικού και εκπαιδευόμενων, η έννοια της ανατροφοδότησης, παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Τεχνολογίες ηλεκτρονικής μάθησης:** Αρχές και μοντέλα ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning), μεθοδολογίες και συστήματα ηλεκτρονικής μάθησης από απόσταση, ηλεκτρονικές πλατφόρμες διαχείρισης της μάθησης, πρακτική εφαρμογή σε πλατφόρμες ασύγχρονης εκπαίδευσης από απόσταση, παραδείγματα από τη δια βίου επιμόρφωση και επανακατάρτιση, την επανεκπαίδευση στο χώρο εργασίας, την εκπαίδευση εκπαιδευτικών κ.λπ.
- **Το εκπαιδευτικό υλικό της ΕαΑ:** Βασικές έννοιες, αρχές σχεδίασης, αξιολόγηση συμβατικού και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού για την ΕαΑ, μεθοδολογίες εφαρμογής στο χώρο της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης,
- **Σύγχρονα τεχνολογικά περιβάλλοντα ηλεκτρονικής μάθησης:** Εκπαιδευτικές πύλες, ηλεκτρονικές Κοινότητες Μάθησης και Πρακτικής, Εικονικά Πανεπιστήμια, αξιολόγηση συστημάτων ηλεκτρονικής μάθησης, Ευρωπαϊκές πολιτικές για την ηλεκτρονική μάθηση.

4. Δύο (2) κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα, επιλεγόμενα εκ των εξής:

E7α. Κριτική Παιδαγωγική (EE12)

Μαρία Νικολακάκη

Το μάθημα αναφέρεται στην εκπαιδευτική θεωρία και σε διδακτικές και μαθησιακές πρακτικές που στοχεύουν στην ανάπτυξη της κριτικής συνείδησης των μαθητών σχετικά με τις καταπιεστικές κοινωνικές συνθήκες. Η κριτική συνείδηση θεωρείται ως το αναγκαίο πρώτο βήμα ενός ευρύτερου συλλογικού τρόπου ύπαρξης για τη δημοκρατία με την αμφισβήτηση των κοινωνικών αδικιών και τη δημιουργία μιας κοινωνίας που θα βασίζεται περισσότερο στην ισότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη.

E7β. Κοινωνιολογικές Σπουδές στην Εκπαιδευτική Πολιτική (EE8)

Άννα Τσατσαρώνη

Η διαμόρφωση και άσκηση της εκπαιδευτικής πολιτικής ως κοινωνικό πεδίο έχει σήμερα διευρυνθεί από τη δράση μιας σειράς οργανισμών που λειτουργώντας σε υπερ-εθνικό επίπεδο ασκούν άμεσα ή έμμεσα την επιρροή τους στη διαμόρφωση της εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής. Οργανισμοί με παγκόσμια εμβέλεια, όπως ο Ο.Ο.Σ.Α., και σχηματισμοί που λειτουργούν σε περιφερειακό επίπεδο, κρίσιμα για την Ελληνική πραγματικότητα η δράση της Ε.Ε., έχουν συμβάλει στη δημιουργία ενός νέου κοινωνικο-πολιτικού πλαισίου το

οποίο δυνάμει μεταβάλλει τόσο τη δράση των εθνικών φορέων άσκησης πολιτικής όσο και των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και των ίδιων των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ανεξάρτητα από το επίπεδο και τον τύπο τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, το κοινωνιολογικό ενδιαφέρον στρέφεται, αφενός, στη μελέτη των κύριων προσανατολισμών των υπερ-εθνικών οργανισμών, οι οποίοι τείνουν να δημιουργούν ένα κυρίαρχο λόγο, οι συντεταγμένες του οποίου προσδιορίζουν την εκπαιδευτική ατζέντα και τα όρια της θεμιτής δράσης. Αφετέρου, στη δράση των εθνικών/τοπικών εκπαιδευτικών φορέων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ως ανταπόκριση στον κυρίαρχο λόγο, καθώς και στις συνέπειες ως προς τις ισχύουσες πρακτικές, τη δημιουργία νέων ταυτοτήτων και την άμβλυση ή όξυνση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων.

Στο (προτεινόμενο) μάθημα εξετάζονται, επιλεκτικά κάθε φορά, καίρια ζητήματα που αναδεικνύει η νέα αυτή πραγματικότητα, ιδωμένη, ιδιαίτερα, από τη σκοπιά των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των εμπλεκομένων σε αυτά. Έμφαση δίδεται στην αξιοποίηση των ερευνητικών εργαλείων που διαθέτει σήμερα η κοινωνιολογία της εκπαίδευσης με τη συμβολή σύγχρονων κοινωνιολόγων, ιδιαίτερα ο τομέας ανάλυσης που φέρει τον τίτλο «Κοινωνιολογικές Σπουδές στην Εκπαιδευτική Πολιτική».

8ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής

1. Αντεγκληματική Πολιτική (ΚΚΠ11)

Θεόδωρος Παπαθεοδώρου/Διδάσκων βάσει του Π.Δ. 407/80

Αντικείμενο του μαθήματος αυτού είναι η μελέτη της αντεγκληματικής πολιτικής ως δημόσιας πολιτικής και των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του φαινομένου του εγκλήματος. Ειδικότερα, παρουσιάζονται, στο πλαίσιο του μαθήματος, τα όργανα χάραξης και εφαρμογής της αντεγκληματικής πολιτικής σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και οι βασικοί άξονες διαμόρφωσης της εν λόγω πολιτικής. Αναλύονται διεξοδικά τα πρότυπα της αντεγκληματικής πολιτικής μέσα από μία συγκριτική προσέγγιση και μελετώνται οι εφαρμογές των πολιτικών ασφάλειας και πρόληψης στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ. Τέλος, επιδιώκεται μία κριτική ανάλυση και αξιολόγηση των πολιτικών αντιμετώπισης του εγκλήματος και του σύγχρονου περιεχομένου των εννοιών της ποινικότητας και της ασφάλειας, όπως αυτές αναδιατάσσονται στο πλαίσιο της εξέλιξης του κοινωνικού κράτους.

2. Ευρωπαϊκή Εγκληματολογία (ΚΚΠ12)

Βασίλης Καρύδης

Το μάθημα πραγματεύεται με συγκριτική προσέγγιση τις σύγχρονες τάσεις που διαμορφώνονται στον ευρωπαϊκό χώρο σχετικά με κοινωνικά ζητήματα όπως τα

ναρκωτικά, η βία, οι νεανικές συμμορίες, η μετανάστευση και η περιθωριοποίηση, η ασφάλεια και οι ελευθερίες κ.α. Στο πλαίσιο αυτό, το Τμήμα συμμετέχει στο Δίκτυο "Critical Criminology and Criminal Justice in Europe" με τα πανεπιστήμια Αθηνών, Αμβούργου, Μπαρτσελόνα, Ρότερνταμ, Γάνδης, Νέας Υόρκης, το οποίο διοργανώνει δύο συναντήσεις κάθε χρόνο (Οκτώβριο και Μάιο) σε διαφορετική πόλη, όπου συμμετέχουν καθηγητές και φοιτητές από κάθε πανεπιστήμιο με διαφορετικό γενικό θέμα κάθε φορά. Οι φοιτητές που επιλέγουν το μάθημα οφείλουν να συμμετάσχουν τουλάχιστον στην προετοιμασία συλλογικών εργασιών που παρουσιάζονται σε αυτές τις κοινές συναντήσεις. Για το λόγο αυτό πρέπει να έχουν βασική γνώση της αγγλικής γλώσσας.

3. Συγκριτική Κοινωνική Πολιτική (ΚΚΠ6)

Ανδρέας Φερόνας

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή βασικών γνώσεων αναφορικά με την συγκριτική ανάλυση των συστημάτων κοινωνικής πολιτικής και των μεταβολών τους. Καταρχήν, αναδεικνύεται η σημασία της συγκριτικής ανάλυσης στην κοινωνική πολιτική και παρουσιάζονται η βασική θεματολογία της, οι κυριότερες προσεγγίσεις, οι μέθοδοι και πηγές δεδομένων. Στη συνέχεια παρουσιάζονται διάφορες εναλλακτικές τυπολογίες κρατών πρόνοιας και διερευνάται η ερμηνευτική σημασία και εμβέλειά τους με βάση παραδείγματα που αφορούν συγκεκριμένους τομείς κοινωνικής πολιτικής. Η κλασική τυπολογία του Esping Andersen περί «καθεστώτων πρόνοιακού καπιταλισμού» αποτελεί το βασικό εργαλείο συγκριτικής διερεύνησης των μοντέλων κοινωνικής προστασίας των χωρών της Βορειο-Δυτικής Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής. Η ανάλυση διευρύνεται με την εξέταση του «νότιου» μοντέλου πρόνοιας, με έμφαση στην περίπτωση της Ελλάδας, αλλά και του μοντέλου κοινωνικής προστασίας στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Τέλος, εξετάζεται η υπερεθνική διάσταση της κοινωνικής πολιτικής και οι επιπτώσεις της σε εθνικό επίπεδο.

4. Δύο (2) κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα, επιλεγόμενα εκ των εξής:

Ε8α. Θεμελιώδεις Ελευθερίες και Κοινές Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ9)

Μιχάλης Φεφές

Το μάθημα αυτό έχει σκοπό να περιγράψει την ουσιαστική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,. Ο στόχος θα επιτευχθεί μέσα από την εμβάθυνση σε θέματα όπως ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, ελεύθερη κυκλοφορία εργαζομένων και ελεύθερη εγκατάσταση, ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών, ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίου, .Πολιτική Απασχόλησης, Κοινή Αγροτική Πολιτική (Κ.Α.Π.), Οικονομική και Νομισματική Ένωση και Ευρωπαϊκή Οικονομική Σύγκλιση, Περιβαλλοντική Πολιτική.

Ε8β. Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαίδευση (ΕΕ9)

Παναγιώτης Καφετζής

Στόχος του μαθήματος είναι η κριτική ανάλυση και ερμηνεία της πολιτικής κουλτούρας και η προσέγγιση του ρόλου της Εκπαίδευσης στην αναπαραγωγή της, μέσα από τη διαδικασία της πολιτικής κοινωνικοποίησης. Το μάθημα αυτό θα δώσει τη δυνατότητα στους φοιτητές να εξοικειωθούν με βασικά ζητήματα θεωρίας και μεθόδου της εμπειρικής πολιτικής έρευνας, η οποία είναι συνυφασμένη με την ανάπτυξη μελετών για την πολιτική κουλτούρα και την πολιτική κοινωνικοποίηση. Η διάρθρωση του μαθήματος διακρίνεται στις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Θεωρητική προσέγγιση του πεδίου και των αντικειμένων της πολιτικής κουλτούρας.
- Τυπολογίες και ταξινομήσεις προτύπων πολιτικής κουλτούρας.
- Κοινωνικοποίηση και Πολιτική Κοινωνικοποίηση: μεθοδολογική προσέγγιση και εννοιολογικές αποσαφηνίσεις.
- Χρόνοι, τόποι και αποτελέσματα της πολιτικής κοινωνικοποίησης.
- Το Σχολείο ως πεδίο σύνδεσης του εκπαιδευτικού και του πολιτικού συστήματος. Οργανωτικές, λειτουργικές και ιδεολογικές διαστάσεις του σχολικού θεσμού.
- Η συνεισφορά της εμπειρικής έρευνας στην ανάλυση εκπαιδευτικών θεσμών και αξιών.

Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1. Διαχείριση Εκπαιδευτικών Καινοτομιών (ΚΕΠ5)

Γεώργιος Μπαγάκης

Στόχος του μαθήματος είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των φοιτητών του τμήματος απέναντι στο ευρύ φάσμα του όρου «εκπαιδευτικές καινοτομίες». Βασικοί άξονες του μαθήματος είναι οι εξής:

- Τι σημαίνει «καινοτομίες στην εκπαίδευση»; Τι περιλαμβάνει ο όρος αυτός;
- Ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα, διακρατικές συνεργασίες και καινοτομίες στην εκπαίδευση.
- Διαχείριση εκπαιδευτικών πόρων και καινοτομίες στην εκπαίδευση.
- Ανάπτυξη διδακτικών πρακτικών και υλικών για την προώθηση καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Μέθοδοι και εργαλεία για την αξιολόγηση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών διαφόρων εκπαιδευτικών οργανισμών με έμφαση στα καινοτόμα στοιχεία τους.
- Ευαισθητοποίηση και δημιουργία κινήτρων στους εκπαιδευτικούς και στελέχη της εκπαίδευσης για την εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Ενθάρρυνση και στήριξή τους.

Η οργάνωση της διδασκαλίας έχει τη μορφή διαλέξεων, ομαδικών εργασιών, μελετών περίπτωσης, εργαστηρίων, συζητήσεων στο πλαίσιο του μαθήματος.

2. Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (ΚΕΠ11)

Κώστας Δημόπουλος/Θανάσης Κατσήs

Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζεται σε δύο θεματικές ενότητες:

Στην πρώτη ενότητα (Εκπαιδευτικός σχεδιασμός και πολιτικές αποφάσεις) αναλύονται βασικές έννοιες εκπαιδευτικής πολιτικής και διοίκησης και αναπτύσσεται ένας προβληματισμός σχετικά με τους παράγοντες (εσωτερικούς και διεθνείς) οι οποίοι παίζουν ρόλο στη διαμόρφωση των αποφάσεων για την εκπαίδευση και τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό.

Στη δεύτερη ενότητα (Εφαρμογή των πολιτικών αποφάσεων) αναλύονται οι βασικές έννοιες της οργάνωσης και διοίκησης των συστημάτων. Παρουσιάζεται η διοικητική οργάνωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και εξετάζεται ο ρόλος του διοικητικού στελέχους στην εφαρμογή των πολιτικών αποφάσεων για την εκπαίδευση αλλά και στην αποτελεσματικότητα του σχολείου. Στα πλαίσια του μαθήματος γίνεται αναφορά στη δομή του σημερινού ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και επιχειρείται μία ιστορική αναδρομή στις επιχειρούμενες αλλαγές – μεταρρυθμίσεις από το 1950 έως σήμερα.

2. Οικονομικά της Εκπαίδευσης (ΚΕΠ12)

Θανάσης Κατσήs

Τα Οικονομικά της Εκπαίδευσης, ως ξεχωριστός κλάδος της Οικονομικής Επιστήμης εμφανίζονται από τις αρχές της δεκαετίας του 1960. Η εκπαίδευση καταλαμβάνει ένα κεντρικό ρόλο στην κοινωνία. Είναι αφενός ζήτημα ατομικής απόφασης και αφετέρου αποτελεί μια διαδικασία στα πλαίσια της οποίας δίνεται η ευκαιρία στον άνθρωπο για μια πολύ επίπεδη αλλαγή της ζωής του. Για τον σκοπό αυτό εξετάζονται οι δυο όψεις της εκπαίδευσης. Η ανάλυση της ζήτησης για εκπαίδευση προσδιορίζει τους λόγους για τους οποίους τα άτομα, με δική τους πρωτοβουλία, θέλουν να αποκτήσουν γνώσεις: θεωρία ανθρώπινου κεφαλαίου. Ερευνώνται οι συνέπειες αυτής της συμπεριφοράς σε σχέση με τις αποδοχές καθώς επίσης και τα όρια αυτής της προσέγγισης: θεωρία του «φίλτρου» και δυαδικότητα της αγοράς εργασίας. Η ανάλυση της προσφερόμενης εκπαίδευσης επικεντρώνεται στη μελέτη της αποτελεσματικότητά της. Είναι μια διαδικασία που περνά μέσα από την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών συστημάτων και τη μελέτη της σχέσης μεταξύ εκπαίδευσης και απασχόλησης.

4. Δύο (2) κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα, επιλεγόμενα εκ των εξής:

Ε8α. Εξουσία και Γνώση στην Εκπαιδευτική Πολιτική (19)

Μαρία Νικολακάκη

Το μάθημα μελετά τις σχέσεις μεταξύ της εξουσίας, της γνώσης και της επιστήμης, που αποτελούν ένα από τα κύρια θέματα στο Λόγο για το πρόγραμμα σπουδών της κριτικής παιδαγωγικής και κυρίως της τάσης που αφορά τον μεταμοντέρνο Λόγο στις εκπαιδευτικές επιστήμες. Το μάθημα εστιάζεται στις αντιφάσεις της κυριαρχίας και της χειραφέτησης στον τομέα των εκπαιδευτικών επιστημών. Το πρόβλημα της εξουσίας στις εκπαιδευτικές επιστήμες εξετάζεται στα πλαίσια των συζητήσεων για τη νεωτερικότητα και μετα-νεωτερικότητα.

Ε8β. Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαίδευση (ΕΕ12)

Παναγιώτης Καφετζής

Στόχος του μαθήματος είναι η κριτική ανάλυση και ερμηνεία της πολιτικής κουλτούρας και η προσέγγιση του ρόλου της Εκπαίδευσης στην αναπαραγωγή της, μέσα από τη διαδικασία της πολιτικής κοινωνικοποίησης. Το μάθημα αυτό θα δώσει τη δυνατότητα στους φοιτητές να εξοικειωθούν με βασικά ζητήματα θεωρίας και μεθόδου της εμπειρικής πολιτικής έρευνας, η οποία είναι συνυφασμένη με την ανάπτυξη μελετών για την πολιτική κουλτούρα και την πολιτική κοινωνικοποίηση. Η διάρθρωση του μαθήματος διακρίνεται στις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Θεωρητική προσέγγιση του πεδίου και των αντικειμένων της πολιτικής κουλτούρας.
- Τυπολογίες και ταξινομήσεις προτύπων πολιτικής κουλτούρας.
- Κοινωνικοποίηση και Πολιτική Κοινωνικοποίηση: μεθοδολογική προσέγγιση και εννοιολογικές αποσαφηνίσεις.
- Χρόνοι, τόποι και αποτελέσματα της πολιτικής κοινωνικοποίησης.
- Το Σχολείο ως πεδίο σύνδεσης του εκπαιδευτικού και του πολιτικού συστήματος. Οργανωτικές, λειτουργικές και ιδεολογικές διαστάσεις του σχολικού θεσμού.
- Η συνεισφορά της εμπειρικής έρευνας στην ανάλυση εκπαιδευτικών θεσμών και αξιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Οι σπουδές στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής συχνά ενθαρρύνουν ενεργά ή και απαιτούν χρήση διεθνούς βιβλιογραφίας –κυρίως στην Αγγλική Γλώσσα-. Πέραν αυτού, το Τμήμα έχει έντονο ευρωπαϊκό/διεθνή προσανατολισμό. Οι φοιτητές μας ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα Κινητικότητας και στις όποιες διεθνείς/ευρωπαϊκές δραστηριότητες του Τμήματος. Επιπλέον, πολλοί φοιτητές μας ενδιαφέρονται για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, προαπαιτούμενο των οποίων είναι η πολύ καλή γνώση τουλάχιστον της Αγγλικής γλώσσας. Κατά συνέπεια, το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής δίνει έμφαση στην κατάρτιση των φοιτητών μας και σε αυτόν τον τομέα.

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, αναγνωρίζοντας το έλλειμμα γνώσεων Αγγλικής που υπάρχει σε αρκετούς φοιτητές μας κατά την εισαγωγή τους σε αυτό, και για να βοηθήσει τους φοιτητές να ανταπεξέλθουν στην απαίτηση αυτή του Προγράμματος Σπουδών τους, προσφέρει στους φοιτητές τη δυνατότητα να επαναφέρουν, να εμπεδώσουν και να επεκτείνουν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους στη χρήση της γλώσσας, με τα μαθήματα *Αγγλική Γλώσσα I και II* που προσφέρονται στο 1^ο και 2^ο εξάμηνο αντιστοίχως. Στη συνέχεια, οι φοιτητές καλούνται να αποκτήσουν τις γνώσεις και τις ικανότητες που απαιτούνται για την προσέγγιση, κατανόηση και παραγωγή γραπτού κυρίως λόγου ακαδημαϊκού χαρακτήρα με τα μαθήματα *Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς I και II* που προσφέρονται στο 3^ο και 4^ο εξάμηνο αντιστοίχως. Όμως, αναγνωρίζοντας το έλλειμμα που προαναφέρθηκε, μόνο για το μάθημα *Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς II* θα υπάρχει βαθμός στο Πτυχίο.

Επομένως, το Πρόγραμμα Αγγλικής Γλώσσας του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αναπτύσσεται σε δύο άξονες:

α. τα μαθήματα εκμάθησης της Αγγλικής γλώσσας (*Αγγλικά I και Αγγλικά II*), στόχος των οποίων είναι να κατακτήσουν όλοι οι φοιτητές του Τμήματος το απαραίτητο ικανοποιητικό υπόβαθρο στην Αγγλική γλώσσα με επικαιροποίηση των γνώσεων που ήδη έχουν και απόκτηση νέων γνώσεων

β. τα μαθήματα «*Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς*» I και II, τα οποία αποσκοπούν στην περαιτέρω εκμάθηση της Αγγλικής Γλώσσας με έμφαση στην

εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση της Αγγλικής γλώσσας για ακαδημαϊκούς σκοπούς (σχετικό λεξιλόγιο, συντακτικές δομές, δεξιότητες, κλπ).

Περιγραφή του Προγράμματος

Το Πρόγραμμα της Αγγλικής Γλώσσας οργανώνεται σε τέσσερα εξαμηνιαία μαθήματα: Αγγλικά I, Αγγλικά II, Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς I και Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς II. Για να είναι δυνατή η λήψη του πτυχίου από ένα φοιτητή πρέπει προηγουμένως να έχει πιστοποιηθεί η επάρκεια των γνώσεων του στην Αγγλική γλώσσα στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο (Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς II).

Η επιτυχής ολοκλήρωση κάθε ενός από τα μαθήματα είναι προαπαιτούμενο για τη φοίτηση στο επόμενο μάθημα (με εξαίρεση διάφορες σχετικές απαλλαγές όπως εξηγείται παρακάτω). Επιτυχής ολοκλήρωση για τα μαθήματα Αγγλική Γλώσσα I και II και για το μάθημα Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς I θεωρείται η αξιολόγηση της συμμετοχής στο μάθημα και επίδοσης στις εξετάσεις σε ποσοστό άνω του 60% με βαθμολόγηση «επιτυχώς» («ανεπιτυχώς» για ποσοστό χαμηλότερο του 60%). Η αξιολόγηση για το μάθημα Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς II γίνεται με βαθμό στην κλίμακα του 10, όπως σε όλα τα άλλα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών. Η βαθμολογία στο μάθημα «Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς II» λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου και προβλέπεται αντιστοίχιση του μαθήματος με διδακτικές μονάδες ECTS.

Τα μαθήματα προσφέρονται ως εξής:

Αγγλική Γλώσσα I 1^ο Εξάμηνο Σπουδών
(προαπαιτούμενο για Αγγλική Γλώσσα II)

Αγγλική Γλώσσα II 2^ο Εξάμηνο Σπουδών
(προαπαιτούμενο για Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς I)

Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς I 3^ο Εξάμηνο Σπουδών
(προαπαιτούμενο για Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς II)

Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς II 4^ο Εξάμηνο Σπουδών

Απαλλαγές

Προβλέπονται απαλλαγές των φοιτητών από τα μαθήματα της αγγλικής γλώσσας ως εξής:

- Απαλλαγή από Αγγλική Γλώσσα I όσων φοιτητών διαθέτουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αναγνωρισμένο από το ΑΣΕΠ που πιστοποιεί Καλή, Πολύ Καλή, ή Άριστη Γνώση.

- Απαλλαγή από Αγγλική Γλώσσα II όσων φοιτητών διαθέτουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αναγνωρισμένο από το ΑΣΕΠ που πιστοποιεί Πολύ Καλή ή Άριστη Γνώση
- Απαλλαγή από Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς I όσων φοιτητών διαθέτουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας που πιστοποιεί Άριστη Γνώση
- Δεν υπάρχει καμία απαλλαγή για το μάθημα Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς II

Κατάταξη

Με την εγγραφή τους στο Τμήμα, οι φοιτητές καλούνται να προσκομίσουν άμεσα τα όποια πιστοποιητικά γλωσσομάθειας αναγνωρισμένα από το ΑΣΕΠ διαθέτουν επιπέδου Καλής Γνώσης και άνω, όπως αυτά ορίζονται σε προκήρυξη ΑΣΕΠ του τελευταίου εξαμήνου. Εάν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο Τμήμα αποκτήσουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας που να μεταβάλλει την κατάταξή τους, μπορούν να το προσκομίσουν στην Γραμματεία του Τμήματος. Οι φοιτητές που δεν διαθέτουν κάποιο αναγνωρισμένο πιστοποιητικό γλωσσομάθειας όπως ορίζεται παραπάνω, κατατάσσονται αυτομάτως στο μάθημα Αγγλική Γλώσσα I.

Μεταβατικές ρυθμίσεις (για τους φοιτητές προηγούμενων ετών)

Οι φοιτητές που βρίσκονται στο Επίπεδο A αυτομάτως κατατάσσονται στο μάθημα Αγγλική Γλώσσα I
 Οι φοιτητές που βρίσκονται στο Επίπεδο B αυτομάτως κατατάσσονται στο μάθημα Αγγλική Γλώσσα II
 Οι φοιτητές που βρίσκονται στο Επίπεδο C αυτομάτως κατατάσσονται στο μάθημα Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς I

Επομένως:

Μετά την εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου 2011:

- οι φοιτητές που έχουν περάσει επιτυχώς το Επίπεδο A κατατάσσονται στο μάθημα Αγγλική Γλώσσα II
- οι φοιτητές που έχουν περάσει επιτυχώς το Επίπεδο B κατατάσσονται στο μάθημα Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς I
- οι φοιτητές που έχουν περάσει επιτυχώς το Επίπεδο C απαλλάσσονται από την υποχρέωση για την ξένη γλώσσα σύμφωνα με τον προηγούμενο κανονισμό, ή, εφόσον το επιθυμούν, κατατάσσονται στο μάθημα Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς II με δυνατότητα να το παρακολουθήσουν ή και να δώσουν εξετάσεις γι αυτό, ακυρώνοντας τον προηγούμενο βαθμό τους για το Επίπεδο C.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) με τις εξής πέντε (5) κατευθύνσεις:

- α) Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό: Τυπική, Άτυπη και Από Απόσταση Εκπαίδευση (Συμβατικές και e-Μορφές)
- β) Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική
- γ) Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας
- δ) Κοινωνικές Διακρίσεις, Μετανάστευση και Ιδιότητα του Πολίτη
- ε) Πολιτική και Διοίκηση Ανώτατης Εκπαίδευσης

Προς το παρόν λειτουργούν μόνο οι υπ' αριθ. (α), (γ) και (δ) κατευθύνσεις του ΜΔΕ, ο δε αριθμός εισακτέων για κάθε κατεύθυνση έχει οριστεί στους είκοσι (20).

Το κείμενο της δημόσιας προκήρυξης για την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (www.uop.gr), όπου θα αναρτηθεί και ο Εσωτερικός Κανονισμός του ΠΜΣ μετά την έγκρισή του από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος.

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτές αιτήσεις πτυχιούχων όλων των Τμημάτων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ. Το διδακτικό σκέλος του ΜΔΕ διαρκεί δύο (2) διδακτικά εξάμηνα και ακολουθείται από την εκπόνηση μεταπτυχιακής διατριβής, η οποία πρέπει να ολοκληρωθεί σε διάστημα όχι μικρότερο των τριών μηνών και όχι μεγαλύτερο των έξι μηνών.

Οι φοιτητές που θα εισαχθούν στο ΠΜΣ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 υποχρεούνται στην καταβολή διδάκτρων ύψους 2.000 ευρώ για όλη τη διάρκεια των σπουδών, εφόσον η μεταπτυχιακή διατριβή ολοκληρωθεί μέσα στο προβλεπόμενο μέγιστο διάστημα. Προβλέπεται όμως και η μερική απαλλαγή της υποχρέωσης καταβολής διδάκτρων για κοινωνικούς λόγους.

Για να συμμετάσχει ένας υποψήφιος στη διαδικασία επιλογής, πρέπει να πληροί τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:

- α) Να έχει βαθμό πτυχίου "καλώς", τουλάχιστον ίσο προς 6,00 ή και ανώτερο.
- β) Να είναι κάτοχος πιστοποιητικού καλής γνώσης αγγλικής γλώσσας, αποδεκτού από τον ΑΣΕΠ.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια και τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας:

- Βαθμός γραπτών εξετάσεων, με συντελεστή 60%
- Αποτέλεσμα συνέντευξης, με συντελεστή 20%
- Γενικός βαθμός πτυχίου, με συντελεστή 10%
- Επίδοση σε διπλωματική εργασία, με συντελεστή 5%

- Κατοχή άλλου μεταπτυχιακού τίτλου, με συντελεστή 5%

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών μαθημάτων για όλες τις κατευθύνσεις του χορηγούμενου ΜΔΕ οργανώνεται με τη μορφή εκπαιδευτικών Θεματικών Ενοτήτων (ΘΕ), οι οποίες συγκροτούνται από επιμέρους γνωστικά αντικείμενα – μαθήματα, και οι οποίες παρουσιάζονται στις επόμενες σελίδες ανά κατεύθυνση, μαζί με το γενικό περιεχόμενό τους και τις πιστωτικές μονάδες ECTS στις οποίες αντιστοιχούν αυτές σύμφωνα με την εγκριτική υπουργική απόφαση.

B. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ

Κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2011-12, ο αριθμός των υποψηφίων διδακτόρων που έχουν γίνει δεκτοί από το Τμήμα για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής ανέρχεται στους 85. Για τους 58 από αυτούς έχει ήδη οριστεί το θέμα της διατριβής και έχουν αρχίσει την εκπόνησή της.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Όπως αναφέρεται και στην εισαγωγή του Οδηγού Σπουδών, η λειτουργία αυτού του Τμήματος βασίζεται σε μία κυρίαρχη αντίληψη σύμφωνα με την οποία οι κοινωνικές πολιτικές και οι εκπαιδευτικές πολιτικές, οι οποίες διαμορφώνονται και ασκούνται ως δημόσιες πολιτικές, αποτελούν θεμελιώδη και αλληλένδετα εργαλεία και μέσα για την επίτευξη της Κοινωνικής Ευημερίας και Προόδου καθώς και της εμβάθυνσης του Κράτους Δικαίου.

Στο πλαίσιο των σημερινών δεδομένων μιας ευρύτερης παγκοσμιοποιημένης κοινωνικής και οικονομικής κρίσης, η εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών απαιτεί ένα ριζικό, γενικότερο ανασχεδιασμό, νέους κατάλληλους και εκσυγχρονισμένους θεσμούς, καθώς και μία νέα διαχείριση με επίκεντρο τον πολίτη και την προστασία των δικαιωμάτων του. Η επιδίωξη της εμβάθυνσης του κοινωνικού Κράτους και της κοινωνικής ευημερίας και προόδου εντάσσει την παραγόμενη επιστημονική γνώση στο Τμήμα σε ένα στρατηγικό σχεδιασμό που αφορά άμεσα τους φοιτητές και πτυχιούχους του Τμήματος.

Στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου βιώνουμε το σήμερα, αντλούμε και αξιοποιούμε γνώσεις και εμπειρίες από το χθες, και εν τέλει στοχεύουμε στο αύριο, που θα εξασφαλίσει στους σημερινούς φοιτητές μας και μελλοντικούς πτυχιούχους σπουδές υψηλού κύρους, θα προσδώσει ορατότητα και αξιοπιστία στο Πτυχίο τους, θα κατοχυρώσει ουσιαστικές και βιώσιμες προοπτικές απασχόλησης, θα αναδείξει και θα κατοχυρώσει το ρόλο τους στην Κοινωνία και στην αγορά εργασίας στα χρόνια που έρχονται.

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου φιλοδοξεί έτσι να συμβάλει στη διαμόρφωση άρτια καταρτισμένων πτυχιούχων που θα λειτουργήσουν ως κοινωνικά ευαισθητοποιημένοι και υπεύθυνοι πολίτες σε μία δημοκρατική και δίκαιη Κοινωνία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Α. ΣΤΕΓΑΣΗ

Στεγαστικό επίδομα χορηγούμενο από την Εφορία

α) Νομοθετική ρύθμιση (Νόμος 3220/2004-Άρθρο 10-Στεγαστικό Επίδομα Φοιτητών)

Στους προπτυχιακούς φοιτητές χορηγείται ετήσιο στεγαστικό επίδομα ίσο με χίλια (1.000) ευρώ. Δεν δικαιούνται του επιδόματος αυτού όσοι φοιτούν για την απόκτηση δεύτερου πτυχίου.

Προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος αυτού αθροιστικώς είναι οι εξής:

α) Ο φοιτητής να διαμένει σε μισθωμένη οικία λόγω των σπουδών του, σε πόλη άλλη της κύριας κατοικίας του στην οποία οι γονείς του ή ο ίδιος δεν έχουν πλήρη κυριότητα ή επικαρπία άλλης κατοικίας.

β) Να αποδεικνύεται η φοίτησή τους με πιστοποιητικό της Σχολής ή Τμήματος, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο φοιτητής είχε επιτυχία στις εξετάσεις τουλάχιστον στο ήμισυ του συνολικού αριθμού των μαθημάτων του, που προβλέπεται στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του προηγούμενου έτους ή των αντίστοιχων δύο εξαμήνων, εκτός του πρώτου έτους για το οποίο απαιτείται μόνο πιστοποιητικό εγγραφής.

γ) Το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου έτους, να μην υπερβαίνει τα τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ προσαυξανόμενο κατά τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ για κάθε προστατευόμενο παιδί πέραν του ενός.

δ) Οι γονείς του φοιτητή ή ο ίδιος να μην είναι κύριοι ή επικαρπωτές κατοικιών (ιδιοχρησιμοποιούμενων ή εκμισθωμένων) που υπερβαίνουν τα διακόσια (200) τ.μ., με εξαίρεση κατοικίες ή διαμερίσματα που βρίσκονται σε δήμο ή κοινότητα με πληθυσμό λιγότερο των τριών (3.000) χιλιάδων κατοίκων όπως οι οργανισμοί αυτοί τοπικής αυτοδιοίκησης προβλέπονταν πριν την ισχύ του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244Α).

Δικαιούχος του επιδόματος είναι το πρόσωπο που θεωρείται ότι βαρύνει ο φοιτητής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.2238/1994. Κατ' εξαίρεση, δικαιούχος θα είναι ο ίδιος ο φοιτητής, εφόσον:

α) είναι ορφανός από τους δύο γονείς ή

β) οι γονείς του είναι κάτοικοι εξωτερικού ή

γ) είναι πάνω από 25 ετών ή

δ) είναι υπόχρεος σε υποβολή φορολογικής δήλωσης σύμφωνα με το άρθρο 61 του Ν. 2238/1994 και δεν θεωρείται προστατευόμενο μέλος σύμφωνα με το άρθρο 7 του ίδιου Νόμου.

Το επίδομα χορηγείται για τόσα έτη όσα είναι και τα έτη σπουδών της αντίστοιχης Σχολής ή Τμήματος, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας τους, η διάρκεια δε αυτών βεβαιώνεται στο πιστοποιητικό καλής επίδοσης που χορηγείται στο φοιτητή.

Αν αποδειχθεί ότι το επίδομα εισπράχθηκε από μη δικαιούχο, αυτό καταλογίζεται στο τριπλάσιο και επιδιώκεται η επιστροφή του στο Δημόσιο, κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.

β) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται για την καταβολή του επιδόματος (σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο του 2005)

Ο δικαιούχος του φοιτητικού στεγαστικού επιδόματος, υποβάλλει αίτηση-υπεύθυνη δήλωση. Με την αίτηση συνυποβάλλονται: α) Πιστοποιητικό της Σχολής ή του Τμήματος που σπουδάζει ο φοιτητής και β) μισθωτήριο συμβόλαιο κατοικίας στον τόπο φοίτησης επικυρωμένο από την Δ.Ο.Υ. Η αίτηση υποβάλλεται εντός των πρώτων τριών μηνών

κάθε ημερολογιακού έτους, με έναρξη το έτος 2004.

B. ΣΙΤΙΣΗ

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-11 ίσχυσαν τα εξής:

«Δικαίωμα δωρεάν σίτισης (για δύο γεύματα ημερησίως) με μορφή catering και για διάστημα δέκα (10) μηνών έχουν οι φοιτητές που πληρούν μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Μέλη οικογένειας με 4 παιδιά, ανεξαρτήτως εισοδήματος
- Άτομα με ειδικές ανάγκες ανεξαρτήτως εισοδήματος
- Άτομα με οικογενειακό και ατομικό εισόδημα μικρότερο των 40.000 € ετησίως
- Φοιτητές οι οποίοι διαμένουν σε πυρόπληκτες περιοχές
- Κύριοι φοιτητές με Πιστοποιητικό Υπηρεσίας Κοινωνικής Ευημερίας
- Αλλοδαποί – αλλογενείς (υπότροφοι Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ή με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα)

Απαιτούμενα δικαιολογητικά για την περίπτωση αυτή είναι τα εξής:

- Εκκαθαριστικό Εφορίας στο ονοματεπώνυμο του πατέρα*, επικυρωμένο από Δημόσια Υπηρεσία, που να φαίνεται το ύψος του οικογενειακού εισοδήματος που πραγματοποιήθηκε κατά τον προηγούμενο χρόνο. Σε περίπτωση που εργάζεται ο ίδιος ο φοιτητής, οφείλει να προσκομίσει και ατομικό εκκαθαριστικό της Εφορίας επικυρωμένο**.
- Δύο (2) φωτογραφίες τύπου διαβατηρίου.
- Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης από αρμόδια Δημοτική ή άλλη αρχή, πρωτότυπο ή επικυρωμένο από Δημόσια Υπηρεσία.
- Βεβαίωση σπουδών για αδελφό/ή που είναι φοιτητής/τρια (για τους δικαιούχους της τρίτης κατηγορίας) πρωτότυπη ή επικυρωμένη από Δημόσια Υπηρεσία».

Αναμένεται να ισχύσουν τα ανάλογα και για το ακαδημαϊκό έτος 2011-12. Η μοναδική επιφύλαξη αφορά την προϋπόθεση περί πυρόπληκτων περιοχών.

* Για εκκαθαριστικά και δηλώσεις της Εφορίας που έχουν εκδοθεί στο όνομα της μητέρας προσκομίζεται ανάλογο δικαιολογητικό (ληξιαρχική πράξη θανάτου του πατέρα ή διαζευκτήριο όπου αναφέρεται η επιμέλεια των παιδιών).

** Σε περίπτωση που δεν έχει αποσταλεί από την αρμόδια Εφορία το εκκαθαριστικό οικονομικού έτους 2011, ο φοιτητής υποχρεούται να προσκομίσει στη Γραμματεία την φορολογική δήλωση που έχει καταθέσει ο γονέας του στη Δ.Ο.Υ. και μία υπεύθυνη δήλωσή του όπου θα αναγράφει τα εξής: “Δεν έχω παραλάβει ακόμη το εκκαθαριστικό σημείωμα του οικονομικού έτους 2011. Θα το καταθέσω στη Γραμματεία του Τμήματος μόλις το παραλάβω από τη Δ.Ο.Υ. Όλα τα στοιχεία που αναγράφονται στην Ε1 είναι αληθή και ακριβή”.

Γ. ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Στους φοιτητές του Πανεπιστημίου παρέχεται ιατρική, φαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη. Για το σκοπό αυτό το Πανεπιστήμιο χορηγεί στους φοιτητές κατά την εγγραφή τους στο Τμήμα, ειδικό βιβλιάριο υγειονομικής

περίθαλψης εφόσον αυτοί επιλέξουν να ασφαλιστούν στο Πανεπιστήμιο και όχι σε άλλον ασφαλιστικό φορέα.

Για την παροχή βιβλιαρίου υγειονομικής περίθαλψης, οι φοιτητές θα πρέπει να απευθύνονται στη Γραμματεία του Τμήματος. Το βιβλιάριο ανανεώνεται κάθε χρόνο. Πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την υγειονομική περίθαλψη παρέχονται στο βιβλιάριο υγειονομικής περίθαλψης.

Τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει ο φοιτητής για την έκδοση βιβλιαρίου είναι τα εξής:

- Η αστυνομική ταυτότητα.
- Το φοιτητικό εισιτήριο «πάσο».
- Μία φωτογραφία.
- Δήλωση του Νόμου 1599/86 ότι ο φοιτητής επιλέγει την ασφάλιση του Πανεπιστημίου.

Δ. ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ ΣΤΙΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ

Στους φοιτητές του Πανεπιστημίου παρέχεται έκπτωση στην τιμή εισιτηρίου των οδικών και σιδηροδρομικών μέσων μαζικής μεταφοράς, όταν μετακινούνται με αυτά στο εσωτερικό της χώρας. Προκειμένου να μπορούν να έχουν την παραπάνω έκπτωση, οι φοιτητές εφοδιάζονται με το Δελτίο Ειδικού Εισιτηρίου (πάσο), το οποίο αιτούνται από το δικτυακό τόπο <http://paso.minedu.gov.gr>. Αφού εγκριθεί η αίτηση από τη Γραμματεία, ο φοιτητής θα μπορεί να παραλαμβάνει το Δελτίο του από το συγκεκριμένο σημείο παράδοσης, το οποίο θα έχει επιλέξει κατά την υποβολή της αίτησής του. Το τελικό κόστος για την παραλαβή του δελτίου ανέρχεται στα 2,46 € και θα επιβαρύνει τον φοιτητή. Το Δελτίο θα έχει τη μορφή πιστωτικής κάρτας, θα έχει ενσωματωμένη φωτογραφία του δικαιούχου, ειδικό ολόγραμμα ασφαλείας και τα στοιχεία του και με λατινικούς χαρακτήρες. Για την είσοδο στο πληροφοριακό σύστημα οι φοιτητές θα χρησιμοποιούν τα ίδια στοιχεία πιστοποίησης με αυτά της υπηρεσίας ΕΥΔΟΕΟΣ.

Οι δικαιούχοι του Δελτίου είναι:

- οι φοιτητές του 1^{ου} κύκλου σπουδών, εφόσον δεν έχουν υπερβεί τα ν+2 έτη φοίτησης
- οι φοιτητές του 2^{ου} κύκλου σπουδών για όσα έτη διαρκεί η φοίτησή τους, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών
- οι φοιτητές του 3^{ου} κύκλου σπουδών, για 4 έτη από την ημερομηνία εγγραφής τους.

Δεν δικαιούνται ειδικού εισιτηρίου οι φοιτητές που έχουν υπερβεί το εικοστό ένατο (29^ο) έτος της ηλικίας τους την ημέρα υποβολής της αίτησης ή έχουν εισαχθεί στην Ανώτατη Εκπαίδευση με κατατακτήριες εξετάσεις.

Ε. ΔΩΡΕΑΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ

Σε κάθε φοιτητή χορηγείται δωρεάν ένα διδακτικό βιβλίο ή άλλο διδακτικό βοήθημα για κάθε υποχρεωτικό μάθημα του Προγράμματος Σπουδών, για κάθε μάθημα Κατεύθυνσης, καθώς επίσης και για κάθε μάθημα επιλογής που επιλέγεται από αυτόν. Σε ειδικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες το γνωστικό αντικείμενο ενός μαθήματος δεν καλύπτεται από το περιεχόμενο ενός μόνο διδακτικού βιβλίου ή βοηθήματος, είναι δυνατό να εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος η χορήγηση στους και δεύτερου διδακτικού βιβλίου ή βοηθήματος, συμπληρωματικού προς το πρώτο.

Με βάση το νέο σύστημα δωρεάν διανομής διδακτικών βιβλίων, οι φοιτητές επιλέγουν τα βιβλία που θα προμηθευτούν δωρεάν για κάθε μάθημα από κατάλογο συναφών διδακτικών βιβλίων, ο οποίος ανακοινώνεται στους φοιτητές από τη Γραμματεία του Τμήματος στην αρχή κάθε εξαμήνου.